

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2023. gada 5. jūnijā^{*i}

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	5
Savienības tiesības	5
Līgums par Eiropas Savienību	5
Harta	6
VDAR	7
Polijas tiesības	10
Konstitūcija	10
Grozītais likums par Augstāko tiesu	11
Grozītais likums par vispārējās jurisdikcijas tiesām	13
Grozītais likums par administratīvajām tiesām	16
Grozījumu likuma pārejas noteikumi	17
Pirmstiesas procedūra	17
Tiesvedība Tiesā	18
Par prasību	19
Par Tiesas kompetenci, tiesiskumu, tiesu varas neatkarību un Savienības tiesību pārkumu	19
Par strīda priekšmeta saglabāšanu	23
Par ceturto iebildumu	23
Lietas dalībnieku argumenti	23

^{*} Tiesvedības valoda – poļu.

Tiesas vērtējums	24
Par trešo iebildumu	27
Lietas dalībnieku argumenti	27
Tiesas vērtējums	30
– Ievada apsvērumi	30
– Par trešā iebilduma pirmo daļu	32
– Par trešā pamata otro daļu	37
Par pirmo iebildumu	38
Lietas dalībnieku argumenti	38
Tiesas vērtējums	41
– Par pieņemamību	41
– Par lietas būtību	43
Par otro iebildumu	48
Lietas dalībnieku argumenti	48
Tiesas vērtējums	52
– Par pieņemamību	52
– Par lietas būtību	53
Par piekto iebildumu	58
Lietas dalībnieku argumenti	58
Tiesas vērtējums	60
– Ievada apsvērumi	60
– Par VDAR piemērojamību	61
– Par Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta piemērojamību	63
– Par apgalvoto VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta, 6. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta, kā arī Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta pārkāpumu	64
Par tiesāšanās izdevumiem	73

Valsts pienākumu neizpilde – LES 19. panta 1. punkta otrā daļa – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesiskums – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības – Tiesnešu neatkarība – LESD 267. pants – Iespēja vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu – Savienības tiesību pārkums – *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija) Disciplinārlietu palātai piešķirtā kompetence šīs tiesas tiesnešu krimināltiesiskās imunitātes atcelšanā un darba tiesību, sociālā nodrošinājuma un šīs tiesas tiesnešu pensionēšanas jomā – Aizliegums valsts tiesām apšaubīt tiesu un konstitucionālo orgānu leģitimitāti vai konstatēt vai izvērtēt tiesnešu iecelšanas vai viņu tiesas spriešanas pilnvaru likumību – Par “disciplinārpārkāpumu” kvalificējama tiesneša veikta pārbaude par to, vai ir ievērotas noteiktas prasības par neatkarīgas un objektīvas, tiesību aktos noteiktas tiesas esamību – *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai piešķirtā ekskluzīvā kompetence izskatīt jautājumus par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību – Pamattiesību hartas 7. un 8. pants – Tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un uz personas datu aizsardzību – Regula (ES) 2016/679 – 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkts un 3. punkta otrā daļa – 9. panta 1. punkts – Sensitīvi dati – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesnešiem noteikts pienākums iesniegt deklarāciju par viņu piederību apvienībām, fondiem vai politiskām partijām, kā arī par tajos veiktajām funkcijām un paredzēts ievietot tiešsaistē šajās deklarācijās ietvertos datus

Lietā C-204/21

par prasību sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, kuru 2021. gada 1. aprīlī cēlusi

Eiropas Komisija, ko pārstāv *K. Herrmann* un *P. J. O. Van Nuffel*, pārstāvji,

prasītāja,

kuru atbalsta:

Beļģijas Karaliste, ko pārstāv *M. Jacobs*, *C. Pochet* un *L. Van den Broeck*, pārstāves,

Dānijas Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja *V. Pasternak Jørgensen*, *M. Søndahl Wolff* un *L. Teilgård*, vēlāk – *J. F. Kronborg*, *V. Pasternak Jørgensen* un *M. Søndahl Wolff*, pārstāves,

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv *M. K. Bulterman*, *J. Langer*, *M. A. M. de Ree* un *C. S. Schillemans*, pārstāvji,

Somijas Republika, ko pārstāv *H. Leppo*, pārstāve,

Zviedrijas Karaliste, ko pārstāv *H. Eklinder*, *C. Meyer-Seitz*, *A. Runeskjöld*, *M. Salborn Hodgson*, *R. Shahsavan Eriksson*, *H. Shev* un *O. Simonsson*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

pret

Polijas Republiku, ko pārstāv *B. Majczyna*, *J. Sawicka*, *K. Straś* un *S. Żyrek*, pārstāvji,

atbildētāja,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), J. Regans [*E. Regan*] un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], N. Pissarra [*N. Piçarra*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], A. Kumins [*A. Kumin*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*], I. Ziemeļe, J. Pasers [*J. Passer*], Z. Čehi [*Z. Csehi*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerālvokāts: E. M. Kolinss [*A. M. Collins*],

sekretāre: M. Sekežiņska [*M. Siekierzyńska*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 28. jūnija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 15. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Eiropas Komisija prasības pieteikumā lūdz Tiesu atzīt, ka:

- pieņemot un atstājot spēkā 2001. gada 27. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju; [2001. gada] *Dz. U.* Nr. 98, 1070. pozīcija), kas grozīts ar 2019. gada 20. decembra *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, Likumā par Augstāko tiesu un dažos citos likumos; 2020. gada *Dz. U.*, 190. pozīcija; turpmāk tekstā – “Grozījumu likums”) (šādi grozītais likums turpmāk tekstā – “Grozītais likums par vispārējās jurisdikcijas tiesām”), 42.a panta 1. un 2. punktu un 55. panta 4. punktu, 2017. gada 8. decembra *ustawa o Sądzie Najwyższym* (Likums par Augstāko tiesu; 2018. gada *Dz. U.*, 5. pozīcija), kas grozīts ar Grozījumu likumu (turpmāk tekstā – “Grozītais likums par Augstāko tiesu”), 26. panta 3. punktu un 29. panta 2. un 3. punktu, 2002. gada 25. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Likums par administratīvo tiesu organizāciju; [2002. gada] *Dz. U.* Nr. 153, 1269. pozīcija), kas grozīts ar Grozījumu likumu (turpmāk tekstā – “Grozītais likums par administratīvajām tiesām”), 5. panta 1.a un 1.b punktu, kā arī Grozījumu likuma 8. pantu, saskaņā ar kuriem valsts tiesas nedrīkst pārbaudīt atbilstību Eiropas Savienības prasībām par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantu, kas lasīti Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras par 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 6. panta 1. punktu aspektā, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam un Savienības tiesību pārākuma principam;
- pieņemot un atstājot spēkā Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. un 4.–6. punktu un 82. panta 2.–5. punktu, kā arī Grozījumu likuma 10. pantu, ar kuriem iebildumu un tiesību jautājumu par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību izskatīšana nodota *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un

publisko lietu palāta, Polija; turpmāk tekstā – “Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta”) ekskluzīvajā kompetencē, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam un Savienības tiesību pārākuma principam;

- pieņemot un atstājot spēkā Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu un Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem par “disciplinārpārkāpumu” ir ļauts atzīt pārbaudi par to, vai ir izpildītas Savienības prasības attiecībā uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam;
- piešķirot *Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta; turpmāk tekstā – “Disciplinārlietu palāta”), kuras neatkarība un objektivitāte nav nodrošinātas, pilnvaras izskatīt lietas, kuras tieši ietekmē tiesnešu un tiesnešu palīgu statusu un amata pienākumu izpildi, tādas kā, pirmām kārtām, lietas par pieprasījumiem atļaut uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem un tiesnešu palīgiem vai viņus aizturēt, kā arī, otrām kārtām, lietas darba tiesību un sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešiem un lietas par šo tiesnešu pensionēšanu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai;
- pieņemot un atstājot spēkā Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a pantu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 45. panta 3. punktu un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 8. panta 2. punktu, Polijas Republika ir aizskārusi tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesības uz personas datu aizsardzību, kas garantētas Hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktā, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula; OV 2016, L 119, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “VDAR”) 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunktā, 6. panta 3. punktā un 9. panta 1. punktā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Līgums par Eiropas Savienību

- 2 LES 2. panta redakcija ir šāda:

“Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība.”

- 3 LES 4. pants noteic:

“1. Saskaņā ar 5. pantu kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.

2. Savienība respektē dalībvalstu vienlīdzību saistībā ar Līgumiem, kā arī to nacionālo identitāti, kas raksturīga to politiskajām un konstitucionālajām pamatstrukturām, tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Tā respektē valstu galvenās funkcijas, tostarp nodrošinot valsts teritoriālo integritāti, uzturot likumību un kārtību un aizsargājot valsts drošību. Jo īpaši valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā.

3. Saskaņā ar lojālas sadarbības principu Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpējo cieņu palīdz cita citai veikt uzdevumus, ko nosaka Līgumos.

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos vispārējos un īpašos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem vai no Savienības iestāžu aktiem.

Dalībvalstis sekmē Savienības uzdevumu izpildi un atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu.”

4 LES 5. panta 1. un 2. punkts paredz:

“1. Savienības kompetenču robežas nosaka kompetences piešķiršanas princips. Savienības kompetenču īstenošanu nosaka subsidiaritātes princips un proporcionalitātes [samērīguma] princips.

2. Saskaņā ar kompetences piešķiršanas principu Savienība darbojas tikai to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirušas dalībvalstis, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus. Kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.”

5 LES 19. panta 1. punkts noteic:

“Eiropas Savienības Tiesas sastāvā ir Tiesa, Vispārējā tiesa un specializētās tiesas. Tā nodrošina, ka tiek ievērots tiesiskums Līgumu interpretēšanā un piemērošanā.

Dalībvalstis nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības [efektīvai tiesību aizsardzība tiesā] nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības.”

Harta

6 Hartas 7. pants noteic:

“Ikvienai personai ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību.”

7 Saskaņā ar Hartas 8. panta noteikumiem:

“1. Ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

2. Šādi dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos. [..]

[..]”

8 Hartas 47. pants “Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu” noteic:

“Ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā.

Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā. [..]

[..]”

9 Hartas 52. panta 1. punkts paredz:

“Visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes [samērīguma] principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējās nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.”

VDAR

10 VDAR 4., 10., 16., 20., 39. un 51. apsvērumā ir teikts:

“(4) Personas datu apstrāde būtu jāveido tā, lai tā kalpotu cilvēkam. Tiesības uz personas datu aizsardzību nav absolūta prerogatīva; tās ir jāņem vērā saistībā ar to funkciju sabiedrībā un jālīdzsvaro ar citām pamattiesībām saskaņā ar proporcionalitātes [samērīguma] principu. Šajā regulā ir ievērotas visas pamattiesības, brīvības un principi, kas atzīti Hartā un ietverti Līgumos, jo īpaši privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramība, personas datu aizsardzība, domu, pārliecības un ticības brīvība, vārda un informācijas brīvība, darījumdarbības brīvība, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu un kultūru, reliģiju un valodu daudzveidība.

[..]

(10) Lai nodrošinātu konsekventu un augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām un novērstu šķēršļus personu datu aprītei Savienībā, fiziskas personas tiesību un brīvību aizsardzības līmenim attiecībā uz šādu datu apstrādi visās dalībvalstīs vajadzētu būt vienādam. Visā Savienībā būtu jānodrošina noteikumu par fiziskas personas pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi vienveidīga piemērošana. Attiecībā uz personas datu apstrādi, kuru veic, lai izpildītu juridisku pienākumu, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtas oficiālas pilnvaras, būtu jāļauj dalībvalstīm saglabāt vai ieviest valsts noteikumus, ar ko vēl vairāk precizē šīs regulas noteikumu piemērošanu. [..] Šajā regulā dalībvalstīm ir arī paredzēta rīcības brīvība precizēt tās noteikumus, tostarp attiecībā uz īpašu kategoriju personas datu (“sensitīvu datu”) apstrādi. Šajā ziņā ar šo regulu neizslēdz dalībvalstu tiesību aktus, kuros nosaka konkrētu apstrādes situāciju apstākļus, tostarp precīzāk nosakot apstākļus, kādos personas datu apstrāde ir likumīga.

[..]

- (16) Šo regulu nepiemēro jautājumiem par pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību vai tādu personas datu brīvu apriti, kas saistīti ar darbībām, kuras neietilpst Savienības tiesību darbības jomā, piemēram, darbībām attiecībā uz valsts drošību. Šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei, ko veic dalībvalstis, rīkojoties saistībā ar Savienības kopējo ārpolitiku un drošības politiku.

[..]

- (20) Kaut arī šī regula cita starpā ir piemērojama tiesu un citu tiesu iestāžu darbībai, Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos varētu precizēt apstrādes darbības un apstrādes procedūras attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic tiesas un citas tiesu iestādes. Ja tiesa personas datus apstrādā, veicot tiesas spriešanas funkciju, šāda apstrāde nebūtu jāiekļauj uzraudzības iestādes kompetencē, lai nodrošinātu, ka tiesu iestādes ir neatkarīgas savu tiesu varas uzdevumu izpildē, tostarp lēmumu pieņemšanā. Šādu datu apstrādes darbību uzraudzību vajadzētu būt iespējai uzticēt attiecīgās dalībvalsts tiesu sistēmas konkrētām struktūrām, kurām jo īpaši būtu jānodrošina atbilstība šīs regulas noteikumiem, jāveicina tiesu iestāžu darbinieku informētība par to pienākumiem, kas ietverti šajā regulā, un jāizskata sūdzības par šādām datu apstrādes darbībām.

[..]

- (39) [...] konkrētajiem personas datu apstrādes nolūkiem vajadzētu būt nepārprotamiem, legītimiem un noteiktiem jau personas datu vākšanas laikā. Personas datiem vajadzētu būt adekvātiem, atbilstīgiem, un tiem būtu jāietver tikai tas, kas nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tie tiek apstrādāti. [...] Personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem. [...]

[..]

- (51) Personas datiem, kas pēc savas būtības ir īpaši sensitīvi saistībā ar pamattiesībām un brīvībām, pienākas īpaša aizsardzība, jo to apstrādes konteksts varētu radīt nopietnu risku pamattiesībām un brīvībām. [...] Šādi personas dati nebūtu jāapstrādā, ja vien apstrāde nav atļauta konkrētos, šajā regulā precizētos gadījumos, ņemot vērā, ka dalībvalstu tiesību aktos var būt paredzēti konkrēti noteikumi par datu aizsardzību, lai pieņemtu šīs regulas noteikumu piemērošanu juridisku pienākumu izpildei vai sabiedrības interesēs veiktu uzdevumu izpildei, vai pārzinim likumīgi piešķirto oficiālo pilnvaru īstenošanai. Papildus konkrētajām prasībām attiecībā uz šādu apstrādi būtu jāpiemēro vispārējie principi un citi šīs regulas noteikumi, jo īpaši attiecībā uz likumīgas apstrādes nosacījumiem. Būtu skaidri jāparedz atkāpes no vispārējā aizlieguma apstrādāt šādu īpašu kategoriju personas datus, cita starpā tad, ja datu subjekts dot nepārprotamu piekrišanu, vai attiecībā uz īpašām vajadzībām, jo īpaši gadījumos, kad apstrādi veic konkrētas apvienības vai nodibinājumi savu legītīmo darbību ietvaros, kuru nolūks ir atļaut īstenot pamatbrīvības.”

11 VDAR 1. panta “Priekšmets un mērķi” 2. punkts paredz:

“Šī regula aizsargā fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību.”

12 Šīs regulas 2. pants “Materiālā darbības joma” noteic:

“1. Šo regulu piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem.

2. Šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei:

- a) tādas darbības gaitā, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā;
- b) ko īsteno dalībvalstis, veicot darbības, kas ir LES V sadaļas 2. nodaļas darbības jomā;

[..].”

13 VDAR 4. pants “Definīcijas” ir formulēts šādi:

“Šajā regulā:

1) “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”); identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem;

2) “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;

[..]

7) “pārzinis” ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; ja šādas apstrādes nolūkus un līdzekļus nosaka ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, pārzini vai tā iecelšanas konkrētos kritērijus var paredzēt Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos;

[..].”

14 VDAR 6. panta “Apstrādes likumīgums” 1. un 3. punkts paredz:

“1. Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

[..]

c) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu;

[..]

e) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras;

[..].

3. Šā panta 1. punkta c) un e) apakšpunktā minēto apstrādes pamatu nosaka ar:

a) Savienības tiesību aktiem; vai

b) dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim.

Apstrādes nolūku nosaka minētajā juridiskajā pamatā vai – attiecībā uz 1. punkta e) apakšpunktā minēto apstrādi – tas ir vajadzīgs, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. [...] Savienības vai dalībvalsts tiesību akti atbilst sabiedrības interešu mērķim un ir samērīgi ar izvirzīto leģitīmo mērķi.”

15 VDAR 9. panta “Īpašu kategoriju personas datu apstrāde” 1. un 2. punkts noteic:

“1. Ir aizliegta tādu personas datu apstrāde, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētisko datu, biometrisku datu, lai veiktu fiziskas personas unikālu identifikāciju, veselības datu vai datu par fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrāde.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir piemērojams kāds no šādiem pamatojumiem:

[..]

g) apstrāde ir vajadzīga būtisku sabiedrības interešu dēļ, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas ir samērīgas izvirzītajam mērķim, ievēro tiesību uz datu aizsardzību būtību un paredz piemērotus un konkrētus pasākumus datu subjekta pamattiesību un interešu aizsardzībai;

[..].”

Polijas tiesības

Konstitūcija

16 *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Polijas Republikas Konstitūcija; turpmāk tekstā – “Konstitūcija”) 45. panta 1. punkts paredz:

“Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu kompetentā, neatkarīgā un objektivā tiesā bez pārmērīgas kavēšanās.”

17 Konstitūcijas 179. pants noteic, ka Polijas Republikas prezidents uz nenoteiktu laiku ieceļ tiesnešus pēc *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tiesu padome, Polija; turpmāk tekstā – “KRS”) priekšlikuma.

18 Konstitūcijas 186. panta 1. punkts paredz:

“[KRS] sargā tiesu un tiesnešu neatkarību.”

19 Konstitūcijas 187. pants noteic:

“1. [KRS] ietilpst:

1) [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija)] pirmais priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, [*Naczelnny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija)] priekšsēdētājs un viena persona, ko izraugās Republikas prezidents,

2) piecpadsmit locekļi, kurus ievēlē no [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un kara tiesu tiesnešiem,

3) četri locekļi, ko ievēlē [*Sejm* (Parlamenta apakšpalāta, Polija)] no deputātiem, un divi locekļi, ko ievēlē *Sénat* [(Parlamenta augšpalāta)] no senatoriem.

[..]

3. Ievēlēto [KRS] locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi.

4. [KRS] organizatoriskā struktūra, darbības joma, darbības veids, kā arī tās locekļu ievēlēšanas kārtība ir noteikti likumā.”

Grozītais likums par Augstāko tiesu

20 Ar Likumu par Augstāko tiesu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) ir izveidotas divas jaunas palātas: pirmām kārtām, Disciplinārlietu palāta un, otrām kārtām, Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta.

21 Ar Grozījumu likumu, kas stājās spēkā 2020. gada 14. februārī, Likums par Augstāko tiesu tika grozīts, tostarp šā likuma 26. pantā iekļaujot jaunu 2.–6. punktu, minētā likuma 27. panta 1. punktā – jaunu 1.a apakšpunktu, 45. pantā – jaunu 3. punktu un tā paša likuma 82. pantā – jaunu 2.–5. punktu, kā arī grozot tā 29. pantu un 72. panta 1. punktu.

22 Saskaņā ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2.–6. punktu:

“2. Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas kompetencē ir izskatīt pieteikumus vai deklarācijas par tiesneša noraidīšanu vai tās tiesas izraudzīšanos, kurā tiesvedība ir jāveic, tostarp iebildumus par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību. Lietu izskatošā tiesa nekavējoties nosūta pieteikumu Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas priekšsēdētājam, kas tiek izskatīts saskaņā ar noteikumiem, kuri paredzēti atsevišķās tiesību normās. Pieteikuma iesniegšana Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas priekšsēdētājam neaptur notiekošo tiesvedību.

3. Šā panta 2. punktā minēto pieteikumu neizskata, ja tajā tiek prasīts konstatēt un izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā likumību vai viņa lēgimitāti priest tiesu.

4. Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas kompetencē ir izskatīt pieteikumus, ar kuriem tiek lūgts konstatēt [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, kara tiesu un

administratīvo tiesu, tostarp [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)] pieņemto nolēmumu vai galīgo spriedumu nelikumīgumu, ja šis nelikumīgums izpaužas kā tiesneša amatā ieceltās personas, kura ir pieņēmusi nolēmumu lietā, statusa apšaubīšana.

5. Noteikumi par galīgā sprieduma nelikumīguma konstatēšanu *mutatis mutandis* attiecas uz tiesvedību lietās, kas minētas 4. punktā, un noteikumi par tiesvedības atjaunošanu lietās, kas pabeigtas ar galīgu spriedumu, ir piemērojami krimināllietās. Nav nepieciešams konstatēt, ka var tikt nodarīts vai ir nodarīts kaitējums ar pieteikuma pamatā esošā sprieduma pasludināšanu.

6. Pieteikumu, kas vērsts uz to, lai konstatētu 4. punktā minētā galīgā sprieduma nelikumīgumu, Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātā var iesniegt, nevēršoties tiesā, kas pieņēmusi apstrīdēto nolēmumu, pat tad, ja kāda no lietas pusēm nav izmantojusi visus pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus, tostarp ārkārtas pārsūdzību [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)].”

23 Grozītā likuma par Augstāko tiesu 27. panta 1. punkts paredz:

“Disciplinārlietu palātas kompetencē ir izskatīt šādas lietas:

1) disciplinārlietas:

- a) kuras ierosinātas pret [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesnešiem;
- b) kuras [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] izskata saistībā ar disciplinārlietām, kas norisinās, pamatojoties uz šādiem likumiem:

[..]

– Likums [par vispārējās jurisdikcijas tiesām] [..],

[..]

1a) lietas par atļauju uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem, tiesnešu palīgiem, prokuroriem un prokuroru palīgiem, vai par viņu ievietošanu apcietinājumā;

2) darba tiesību un sociālā nodrošinājuma lietas, kas attiecas uz [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesnešiem;

3) lietas par [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesnešu pensionēšanu.”

24 Grozītā likuma par Augstāko tiesu 29. panta 2. un 3. punkts noteic:

“2. [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] vai tās struktūrvienību darbības ietvaros nav pieļaujams apšaubīt [tiesu], valsts konstitucionālo orgānu, kā arī kontroles un tiesību aizsardzības struktūru leģitimitāti.

3. [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] vai kāda cita varas struktūra nevar ne konstatēt, ne izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā vai no tās izrietošo pilnvaru spriest tiesu likumīgumu.”

25 Šā likuma 45. panta 3. punkts paredz:

“[Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām] 88.a pantā minēto deklarāciju [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneši iesniedz [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] pirmajam priekšsēdētājam, bet [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] pirmais priekšsēdētājs – [KRS].”

26 Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“[*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesnesis disciplinārā līmenī atbild par profesionālo pienākumu neizpildi (disciplinārpārkāpumiem), tostarp par:

- 1) acīmredzamu un klaju tiesību normu pārkāpumu;
- 2) darbībām vai bezdarbību, kas var traucēt vai būtiski apgrūtināt tiesu iestādes darbību;
- 3) darbībām, ar kurām tiek apšaubīts, ka pastāv tiesneša darba tiesiskās attiecības, ka viņa iecelšana amatā ir spēkā vai kāda Polijas Republikas konstitucionālā orgāna leģitimitāte.”

27 Atbilstoši Grozītā likuma par Augstāko tiesu 73. panta 1. punktam Disciplinārlietu palāta ir pirmās un otrās instances disciplinārtiesas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešiem.

28 Šā likuma 82. pants paredz:

“1. Ja, izskatot kasācijas sūdzību vai kādu citu pārsūdzību, [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] rodas nopietnas šaubas par pieņemtā nolēmuma pamatā esošo tiesību normu interpretāciju, tā var apturēt tiesvedību un nodot tiesību jautājumu izskatīšanai septiņu tiesnešu iztiesāšanas sastāvam.

2. Izskatot lietu, kurā rodas tiesību jautājums par tiesneša vai tiesas neatkarību, [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] aptur tiesvedību un nodod šo jautājumu iztiesāšanas sastāvam, kurā ir visi Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas locekļi.

3. Ja, izskatot 26. panta 2. punktā minēto pieteikumu, [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] rodas nopietnas šaubas par pieņemamā nolēmuma pamatā esošo tiesību normu interpretāciju, tā var apturēt tiesvedību un nodot tiesību jautājumu iztiesāšanas sastāvam, kurā ir visi Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas locekļi.

4. Pieņemot 2. vai 3. punktā minēto lēmumu, Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai nav saistoši citu [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] iztiesāšanas sastāvu nolēmumi, pat ja tie ir ieguvuši juridiska principa spēku.

5. Nolēmums, ko, pamatojoties uz 2. vai 3. punktu, pieņem visi Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas locekļi, ir saistošs visiem [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] iztiesāšanas sastāviem. Par jebkādu atkāpšanos no nolēmuma, kas ir ieguvis juridiska principa spēku, ir no jauna jālemj ar [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] plēnuma lēmumu, un šāda lēmuma pieņemšanai ir nepieciešama vismaz divu trešdaļu katras palātas tiesnešu klātbūtne. Šā likuma 88. pants nav piemērojams.”

Grozītais likums par vispārējās jurisdikcijas tiesām

29 Ar Grozījumu likumu tika grozīts Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesām, pēdējā minētajā likumā tostarp iekļaujot jaunu 42.a un 88.a pantu, kā arī minētā likuma 55. pantam pievienojot jaunu 4. punktu, šā paša likuma 107. pantam pievienojot jaunu 2. un 3. punktu un tā 110. pantam – jaunu 2.a punktu.

30 Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a pants ir formulēts šādi:

“1. Saistībā ar tiesu vai tiesu struktūrvienību darbību nav pieļaujams apšaubīt [tiesu], valsts konstitucionālo orgānu, kā arī kontroles un tiesību aizsardzības struktūru leģitimitāti.

2. Vispārējās jurisdikcijas tiesa vai cita varas struktūra nav tiesīga ne konstatēt, ne izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā vai no tās izrietošo pilnvaru spriest tiesu likumīgumu.”

31 Šā likuma 55. pants paredz:

“1. Vispārējās jurisdikcijas tiesas tiesnesis ir persona, kuru šādā amatā ir iecēlis Republikas prezidents un kura tam ir devusi zvērestu.

2. Vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešus ieceļ šādos amatos:

1) [*sąd rejonowy* (rajona tiesa)] tiesnesis;

2) [*sąd okręgowy* (apgabaltiesa)] tiesnesis;

3) [*sąd apelacyjny* (Apelācijas tiesa)] tiesnesis;

3. Ieceļot personu tiesneša amatā, Republikas prezidents nosaka tās dienesta vietu (tiesas juridisko adresi). Dienesta vietas maiņu var veikt, nemainot amatu, 75. pantā paredzētajos gadījumos un saskaņā ar tajā paredzēto kārtību.

4. Tiesneši ir tiesīgi izskatīt visas lietas savā piekritības teritorijā, kā arī citās tiesās likumā paredzētajos gadījumos (tiesneša kompetence). Noteikumi par lietu sadali, kā arī par iztiesāšanas sastāva noteikšanu un izmaiņām tajā neierobežo tiesneša kompetenci, un uz tiem nevar atsaukties, lai konstatētu, ka iztiesāšanas sastāvs ir nelikumīgs, tiesa ir nepietiekami nodrošināta vai ka tās sastāvā ir persona, kurai nav tiesību vai kompetences pieņemt nolēmumu.”

32 Minētā likuma 80. pants noteic:

“1. Tiesnesi nedrīkst apcietināt vai veikt viņa kriminālvajāšanu bez kompetentās disciplinārtiesas atļaujas. Tas neattiecas uz apcietināšanu gadījumā, ja tiesnesis tiek aizturēts pārkāpuma izdarīšanas brīdī, tad, ja šī aizturēšana ir nepieciešama procesa likumīgai norisei. Līdz brīdim, kad tiek pieņemta rezolūcija, ar kuru atļauj uzsākt tiesneša kriminālvajāšanu, var veikt tikai steidzamus pasākumus.

[..]

2c. Disciplinārtiesā pieņem rezolūciju, ar kuru atļauj uzsākt kriminālvajāšanu pret tiesnesi, ja ir pietiekami pamatoti iemesli uzskatīt, ka viņš ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu. Rezolūcijā ietver lēmumu par atļauju veikt tiesneša kriminālvajāšanu, kā arī tā pamatojumu.

2d. Disciplinārtiesā lūgumu atļaut veikt tiesneša kriminālvajāšanu izskata četrpadsmit dienu laikā no tā saņemšanas dienas.

[..]”

33 Saskaņā ar Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88a. pantu:

“1. Tiesnesim ir jāiesniedz rakstveida deklarācija, kurā norāda:

- 1) dalību kādā apvienībā, tostarp apvienības nosaukumu un juridisko adresi, ieņemamo amatu un dalības ilgumu;
- 2) bezpeļņas fondā ieņemamo amatu, tostarp fonda nosaukumu un juridisko adresi, kā arī laikposmu, kurā šis amats ieņemts;
- 3) piederību kādai politiskai partijai pirms iecelšanas tiesneša amatā un piederību kādai politiskai partijai tā pilnvaru laikā līdz 1989. gada 29. decembrim, tostarp partijas nosaukumu, ieņemamos amatus un dalības ilgumu.

2. Šā panta 1. punktā minētās deklarācijas tiesneši iesniedz kompetentās [*sąd apelacyjny* (apelācijas tiesas)] priekšsēdētājam, bet [*sąd apelacyjny* (apelācijas tiesas)] priekšsēdētāji – tieslietu ministram.

3. Deklarācijas, kas minētas 1. punktā, jāiesniedz 30 dienu laikā pēc tiesneša stāšanās amatā un 30 dienu laikā pēc 1. punktā minēto apstākļu iestāšanās vai izbeigšanās.

4. Informācija, kas ietverta 1. punktā minētajās deklarācijās, ir publiski pieejama un tiek publicēta [*Biuletyn Informacji Publicznej* (Publiskās informācijas biļetens)] atbilstoši 2001. gada 6. septembra [*ustawa o dostępie do informacji publicznej* (Likums par piekļuvi publiskai informācijai; Dz. U. Nr. 112, 1198. pozīcija)] ne vēlāk kā 30 dienas pēc tam, kad deklarācija iesniegta pilnvarotajai iestādei.”

34 Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Tiesnesis ir saucams pie disciplināratbildības par profesionāliem pārkāpumiem (disciplinārpārkāpumi), tostarp:

- 1) par acīmredzamu un klaju tiesību normu pārkāpumu;
- 2) par darbībām vai bezdarbību, kas var kavēt vai būtiski apgrūtināt tiesu iestādes darbību;
- 3) par darbībām, ar kurām tiek apšaubīts, ka pastāv tiesneša darba tiesiskās attiecības, ka viņa iecelšana ir spēkā vai tiek apšaubīta kādas Polijas Republikas konstitucionālās iestādes leģitimitāte.

[..]”

35 Atbilstoši šā likuma 110. panta 2a. punktam:

“[...] Lietas, kas minētas 80. pantā [...], pirmajā instancē izskata [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] viena Disciplinārlietu palātas tiesneša sastāvā un otrajā instancē – [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] trīs Disciplinārlietu palātas tiesnešu sastāvā.”

36 Minētā likuma 129. panta 1.–3. punkts noteic:

“1. Disciplinārtiesa ir tiesīga atstādināt no amata tiesnesi, pret kuru ir uzsākta disciplinārlieta vai aizlieguma procedūra, arī gadījumos, kad tā pieņem lēmumu, ar ko atļauj uzsākt kriminālprocesu pret attiecīgo tiesnesi.

2. Ja disciplinārtiesa pieņem lēmumu, ar ko atļauj uzsākt kriminālprocesu pret tiesnesi par tīšu noziedzīgu nodarījumu, par kuru var celt apsūdzību prokurors, tā automātiski atstādina viņu no amata pienākumu pildīšanas.

3. Atstādinot tiesnesi no amata pienākumu pildīšanas, disciplinārtiesa uz atstādināšanas laiku samazina viņa atalgojumu par 25 % līdz 50 %; šis noteikums neattiecas uz personām, kurām tiek piemērota aizlieguma procedūra.”

Grozītais likums par administratīvajām tiesām

37 Ar Grozījumu likumu tika grozīts Likums par administratīvajām tiesām, tostarp iekļaujot tā 5. pantā jaunu 1.a un 1.b punktu un tā 8. pantā – jaunu 2. punktu, kā arī grozot tā 29. panta 1. punktu un 49. panta 1. punktu.

38 Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 5. panta 1.a un 1.b punkts noteic:

“1a. Administratīvo tiesu vai to struktūrvienību darbībā nav pieļaujams apšaubīt [tiesu], valsts konstitucionālo orgānu, kā arī kontroles un tiesību aizsardzības struktūru leģitimitāti.

1b. Administratīvā tiesa vai kāda cita varas struktūra nevar ne konstatēt, ne izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā vai no tās izrietošo pilnvaru spriest tiesu likumīgumu.”

39 Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 8. panta 2. punkts paredz:

“[Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām] 88.a pantā minēto deklarāciju iesniedz [wojewódzki sąd administracyjny (Vojevodistes administratīvā tiesa)] tiesneši – kompetentās vojevodistes administratīvās tiesas priekšsēdētājam, vojevodistes administratīvās tiesas priekšsēdētājs un [Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa)] tiesneši – [Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa)] priekšsēdētājam un [Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa)] priekšsēdētājs – [KRS].”

40 Saskaņā ar Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 29. panta 1. punktu disciplinārpārkāpumi, kas paredzēti Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktā, ir attiecināmi arī uz administratīvo tiesu tiesnešiem.

41 Saskaņā ar Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 49. panta 1. punktu disciplinārpārkāpumi, kas paredzēti Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punktā, ir attiecināmi arī uz *Naczelny Sąd Administracyjny* (turpmāk tekstā – “Augstākā administratīvā tiesa”) tiesnešiem.

Grozījumu likuma pārejas noteikumi

- 42 Saskaņā ar Grozījumu likuma 8. pantu Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkts ir piemērojams arī lietās, kuras uzsāktas vai pabeigtas pirms Grozījumu likuma spēkā stāšanās datuma.
- 43 Saskaņā ar Grozījumu likuma 10. pantu:
- “1. [Likuma par Augstāko tiesu] normas – redakcijā, kas izriet no šā likuma, – ir piemērojamas arī lietās, kuras izskata Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta un kuras ir uzsāktas, bet nav pabeigtas ar galīgu nolēmumu, tostarp rezolūciju, pirms šā likuma spēkā stāšanās dienas.
2. Tiesa, kas izskata 1. punktā minēto lietu, nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās, nodod to Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, kura var atcelt iepriekš veiktās darbības, ciktāl tās neļauj turpināt lietas izskatīšanu saskaņā ar likumu.
3. Tiesas un strīda pušu vai lietas dalībnieku veiktās darbības 1. punktā minētajās lietās, kas pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas veiktas, pārkāpjot 2. punktu, nerada nekādas procesuālas sekas.”

Pirmstiesas procedūra

- 44 2020. gada 29. aprīlī, uzskatīdama, ka saistībā ar Grozījumu likuma pieņemšanu Polijas Republika dažādu iemeslu dēļ vairākos aspektos nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam, LESD 267. pantam, kā arī Hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktam, VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunktam un 3. punktam, un 9. pantam, Komisija šai dalībvalstij nosūtīja brīdinājuma vēstuli. Pēdējā minētā atbildēja ar 2020. gada 29. jūnija elektroniskā pasta vēstuli, kurā tā apstrīd, ka pieļauti jebkādi Savienības tiesību pārkāpumi.
- 45 2020. gada 30. oktobrī Komisija izdeva argumentētu atzinumu, kurā tā joprojām apgalvoja, ka ar Grozījumu likumu izveidotais regulējums pārkāpj iepriekšējā punktā norādītās Savienības tiesību normas. Tādēļ šī iestāde aicināja Polijas Republiku divu mēnešu laikā no argumentētā atzinuma saņemšanas veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu minētā argumentētā atzinuma prasības.
- 46 Ņemot vērā Disciplinārlietu palātā izskatāmo lietu skaita palielināšanos saistībā ar lūgumiem atļaut uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem, Komisija 2020. gada 1. novembra elektroniskā pasta vēstulē uzdeva Polijas iestādēm dažādus jautājumus, uz kuriem tās atbildēja 2020. gada 13. novembrī.
- 47 2020. gada 3. decembrī Komisija nosūtīja Polijas Republikai papildu brīdinājuma vēstuli, norādot, ka – saskaņā ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 27. panta 1. punkta 1.a, 2. un 3. apakšpunktu uzticēdama Disciplinārlietu palātai, kuras neatkarība un objektivitāte netiek garantēta, kompetenci izskatīt lietas, kas tieši ietekmē tiesneša un tiesneša palīga statusu un pienākumu izpildi, – šī dalībvalsts nav izpildījusi LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētos pienākumus.
- 48 Ar 2020. gada 30. decembra vēstuli Polijas Republika atbildēja uz Komisijas 2020. gada 30. oktobra argumentēto atzinumu un apstrīdēja pienākumu neizpildes esamību.

- 49 Ar 2021. gada 4. janvāra elektroniskā pasta vēstuli šī dalībvalsts atbildēja uz 2020. gada 3. decembra papildu brīdinājuma vēstuli, apgalvojot, ka arī šajā vēstulē Komisijas izvirzītie iebildumi nav pamatoti.
- 50 2021. gada 27. janvārī Komisija nosūtīja Polijas Republikai papildu argumentētu atzinumu, kurā uzturēja iebildumus, ko bija formulējusi papildu brīdinājuma vēstulē. Tādējādi šī iestāde aicināja Polijas Republiku divu mēnešu laikā no šā papildu argumentētā atzinuma saņemšanas veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu minētā papildu argumentētā atzinuma prasības.
- 51 Ar 2021. gada 26. februāra vēstuli Polijas Republika atbildēja uz minēto papildu argumentēto atzinumu, apstrīdot tajā izvirzītos Komisijas iebildumus.
- 52 Šādos apstākļos Komisija nolēma celt šo prasību.

Tiesvedība Tiesā

- 53 Ar atsevišķu dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2021. gada 1. aprīlī, Komisija iesniedza pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu saskaņā ar LESD 279. pantu.
- 54 Ar 2021. gada 14. jūlija rīkojumu Komisija/Polija (C-204/21 R, EU:C:2021:593) Tiesas priekšsēdētāja vietniece apmierināja šo lūgumu līdz šā sprieduma pasludināšanai, būtībā uzdodot Polijas Republikai apturēt gan Komisijas prasības pieteikuma prasījumu daļas pirmajā līdz ceturtajā ievilkumā minēto valsts tiesību normu piemērošanu – kā tās ir atspoguļotas šā sprieduma 1. punktā –, gan to Disciplinārlietu palātas lēmumu sekas, ar kuriem atļauts uzsākt kriminālprocesu pret tiesnesi vai to apcietināt.
- 55 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2021. gada 16. augustā, Polijas Republika lūdza atcelt šo rīkojumu. Šis lūgums tika noraidīts ar Tiesas priekšsēdētāja vietnieces 2021. gada 6. oktobra rīkojumu Polija/Komisija (C-204/21 R, EU:C:2021:834).
- 56 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2021. gada 7. septembrī, Komisija iesniedza jaunu pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu, lūdzot piespriest Polijas Republikai samaksāt kavējuma naudu par katru dienu. Apmierinot šo pieteikumu ar 2021. gada 27. oktobra rīkojumu Komisija/Polija (C-204/21 R, EU:C:2021:878), Tiesas priekšsēdētāja vietnieks piesprieda Polijas Republikai samaksāt Komisijai kavējuma naudu 1 000 000 EUR par katru dienu, sākot no šā rīkojuma paziņošanas brīža līdz dienai, kad šī dalībvalsts būs izpildījusi šā sprieduma 54. punktā minētajā Tiesas priekšsēdētāja vietnieces rīkojumā uzliktos pienākumus, vai, ja tas netiks izdarīts, līdz šā sprieduma pasludināšanas dienai. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 21. aprīļa rīkojumu Komisija/Polija (Tiesnešu neatkarība un privātā dzīve) (C-204/21 R-RAP, EU:C:2023:334), šis kavējuma naudas apmērs tika samazināts līdz 500 000 EUR dienā no minētā rīkojuma parakstīšanas dienas.
- 57 Ar 2021. gada 30. septembra rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs atļāva Beļģijas Karalistei, Dānijas Karalistei, Nīderlandes Karalistei, Somijas Republikai un Zviedrijas Karalistei iestāties šajā lietā, lai atbalstītu Komisijas prasījumus.

Par prasību

- 58 Komisijas prasība ietver piecus iebildumus. Ar pirmajiem trim iebildumiem tiek apgalvots, ka ir pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī LESD 267. pants, turklāt pirmais un otrais iebildums ir vērsti uz to, lai tiktu konstatēts Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpums. Ceturtais iebildums attiecas uz LES 19. panta 1. punkta otrās daļas pārkāpumu. Ar piekto iebildumu tiek apgalvots, ka ir pārkāpts Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkts, kā arī VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkts un 3. punkts, un 9. panta 1. punkts.
- 59 Polijas Republika apstrīd tādējādi apgalvoto pienākumu neizpildi kopumā un lūdz Komisijas prasību noraidīt.

Par Tiesas kompetenci, tiesiskumu, tiesu varas neatkarību un Savienības tiesību pārkāpumu

- 60 Atbildes rakstā uz repliku Polijas Republika atsaucas uz 2021. gada 14. jūlija spriedumu (lieta P 7/20), kuru pasludinājusi *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa, Polija) un kurā tā, pirmām kārtām, pamatojoties uz LES 4. panta 1. un 2. punktu un 5. panta 1. punktu un it īpaši uz Savienības kompetences piešķiršanas principu un uz Savienības pienākumu respektēt dalībvalstu nacionālo identitāti, ir nospriedusi, ka LES 4. panta 3. punkta otrais teikums, lasot to kopsakarā ar LESD 279. pantu, kā to interpretējusi Tiesa 2020. gada 8. aprīļa rīkojumā Komisija/Polija (C-791/19 R, EU:C:2020:277), nav saderīgs ar vairākām Konstitūcijas normām. Otrām kārtām, *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) uzskata, ka, šajā rīkojumā nosakot pagaidu pasākumus Polijas tiesu organizācijai un jurisdikcijai, kā arī tiesvedībai šajās tiesās un tādējādi uzliekot Polijas Republikai pienākumus, Tiesa ir lēmusi *ultra vires*. Līdz ar to uz šādiem pasākumiem neattiecoties Konstitūcijas 91. panta 1.–3. punktā minētie Savienības tiesību pārkāpuma un tiesas piemērojamības principi. 2021. gada 14. jūlija spriedumā *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) arī esot apstiprinājusi, ka gadījumā, ja pastāv kolīzija starp tās nolēmumiem un Tiesas nolēmumiem, *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) ir jābūt “pēdējam vārdam” principiālās lietās, kas attiecas uz Polijas konstitucionālo kārtību.
- 61 Šādi rīkojoties, Polijas Republika, kā izriet no tās atbildes raksta uz repliku, būtībā vēlas apstrīdēt gan Komisijas prasībā apgalvoto pienākumu neizpildi – it īpaši to, kas attiecas uz LES 19. panta 1. punkta kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumiem –, gan Tiesas kompetenci lemt par šo prasību. Šī dalībvalsts uzskata, ka no judikatūras, kas iedibināta ar *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) 2021. gada 14. jūlija spriedumu, izriet, ka, apmierinot Komisijas izteiktos iebildumus, Tiesa pārsniegtu savu un Savienības kompetenci. Šāda apmierināšana apdraudētu, pirmām kārtām, Polijas Republikas ekskluzīvo kompetenci tieslietu organizācijas jomā pretēji Savienības kompetenču piešķiršanas principam un, otrām kārtām, nacionālo identitāti, kas piemīt šīs dalībvalsts politiskajām un konstitucionālajām pamatstrukturām – pretēji LES 4. panta 2. punkta noteikumiem.
- 62 Šajā ziņā tomēr vispirms jāatgādina, ka pārbaude par to, vai dalībvalstis ievēro prasības, kas izriet no LES 2. panta un 19. panta 1. punkta otrās daļas, pilnībā ietilpst Tiesas kompetencē, it īpaši tad, ja Komisija, pamatojoties uz LESD 258. pantu, Tiesā ir cēlusi prasību sakarā ar pienākumu neizpildi, kā tas ir šajā lietā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 161. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 63 Attiecībā uz šo tiesību normu tvērumu no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet: lai arī tieslietu organizācija dalībvalstīs – tostarp valsts tiesu izveide, sastāvs, kompetence un darbība, kā arī noteikumi, kas reglamentē tiesnešu iecelšanas procesu, un arī noteikumi, kas piemērojami to statusam un pienākumu izpildei, – ir šo dalībvalstu kompetencē, tomēr, īstenojot šo kompetenci, dalībvalstīm ir jāievēro pienākumi, kas tām izriet no Savienības tiesībām, it īpaši no LES 2. un 19. panta (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 56., 60.–62. un 95. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 64 LES 2. pantā ir noteikts, ka Savienība ir dibināta, pamatojoties uz dalībvalstīm kopīgām vērtībām, un LES 49. pantā ir noteikts, ka šo vērtību ievērošana ir ikvienas Eiropas valsts, kas lūdz kļūt par Savienības dalībvalsti, pievienošanās Savienībai priekšnosacījums (spriedums, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 124. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra)
- 65 Turklāt jāatgādina, ka, lai varētu pievienoties Savienībai, Polijas Republikai bija jāizpilda kritēriji, kurus kandidātvalstīm izvirzījusi Eiropadome Kopenhāgenā 1993. gada 21. un 22. jūnijā. Atbilstoši šiem kritērijiem ir nepieciešams, lai kandidātvalstij “būtu stabilas iestādes, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības, minoritāšu respektēšanu un aizsardzību” (spriedums, 2022. gada 29. marts, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, 104. punkts).
- 66 Kā Tiesa vairākkārt ir uzsvērusi, Savienība tādējādi apvieno valstis, kuras ir brīvi un brīvprātīgi pievienojušās LES 2. pantā minētajām vērtībām, tās ievēro un apņemas tās veicināt. Turklāt dalībvalstu un tostarp to tiesu savstarpējā uzticēšanās ir balstīta pamatpremīsā, ka dalībvalstīm šīs vērtības ir kopīgas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Tādēļ LES 2. pants nav vienkāršs politiska rakstura vadlīniju vai nodomu izklāsts, bet tajā ir ietvertas vērtības, kas veido pašu Savienības – kā kopējas tiesību sistēmas – identitāti, proti, vērtības, kas ir konkretizētas principos, kuros ir ietverti dalībvalstīm juridiski saistoši pienākumi (spriedums, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 232. punkts).
- 68 Tostarp no iepriekš izklāstītā izriet – tas, ka dalībvalsts ievēro LES 2. pantā noteiktās vērtības, ir priekšnoteikums, lai varētu tikt izmantotas visas tiesības, kādas izriet no Līgumu piemērošanas šai dalībvalstij. Šo vērtību ievērošana nevar tikt reducēta līdz pienākumam, kurš kandidātvalstij ir jāpilda, lai pievienotos Savienībai, un no kura tā pēc pievienošanās varētu atbrīvoties (spriedums, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 126. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 69 Savukārt LES 19. pantā ir konkretizēta tiesiskuma vērtība, kas apstiprināta LES 2. pantā (spriedums, 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 32. punkts). Konkrētāk – attiecībā uz LES 19. panta 1. punkta otro daļu ir jāatgādina, ka šajā tiesību normā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāparedz tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēma, kas tiesību subjektiem nodrošina tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Tiesību, kuras tiesību subjekti gūst no Savienības tiesībām, efektīvas aizsardzības tiesā princips, uz ko ir atsauce minētajā tiesību normā, ir vispārējs Savienības tiesību princips, kas izriet no dalībvalstīm

kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām un kas atzīts ECPAK 6. un 13. pantā un šobrīd apstiprināts Hartas 47. pantā (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 70 Lai nodrošinātu, ka iestādes, kurām var nākties lemt par jautājumiem, kas saistīti ar Savienības tiesību piemērošanu un interpretāciju, spēj nodrošināt šādu efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, īpaši svarīga – kā norādīts Hartas 47. panta otrajā daļā – ir šo iestāžu neatkarības saglabāšana (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 71 Tāpat Tiesa savā judikatūrā ir uzsvērusi, ka garantijas lietas izskatīšanai neatkarīgā, objektīvā un tiesību aktos noteiktā tiesā, un it īpaši tās, kuras nosaka gan tiesas, gan tās iztiesāšanas sastāva jēdzienu, ir tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu stūrakmens (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 126. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 72 Šādos apstākļos nav pamatoti apgalvot, ka prasības, kas – kā pievienošanās un dalības Savienībā nosacījumi – izriet no tādu vērtību un principu ievērošanas kā tiesiskums, efektīva tiesību aizsardzība tiesā un tiesu varas neatkarība, kuri nostiprināti LES 2. pantā un 19. panta 1. punkta otrajā daļā, var ietekmēt dalībvalsts nacionālo identitāti LES 4. panta 2. punkta izpratnē. Līdz ar to pēdējā minētā tiesību norma, kas jāinterpretē, ņemot vērā tāda paša ranga normas, kuras ietvertas LES 2. pantā un LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā, nevar atbrīvot dalībvalstis no pienākuma izpildīt no šīm normām izrietošās prasības.
- 73 Tādējādi Tiesa ir nospriedusi: lai arī – kā izriet no LES 4. panta 2. punkta – Savienība respektē dalībvalstu nacionālo identitāti, kas piemīt to politiskajām un konstitucionālajām pamatstruktūrām, un tāpēc šīm valstīm ir zināma rīcības brīvība, lai nodrošinātu tiesiskuma principu īstenošanu, no tā nekādi neizriet, ka pienākums sasniegt rezultātu dažādās dalībvalstīs varētu būt atšķirīgs. Lai gan dalībvalstīm ir atsevišķas nacionālās identitātes, kuras piemīt to politiskajām un konstitucionālajām pamatstruktūrām un kuras Savienība respektē, tās atzīst “tiesiskuma” jēdzienu, kas tām ir kopīgs kā to pašu konstitucionālajām tradīcijām kopīga vērtība un ko tās ir apņēmušās nepārtraukti ievērot (spriedums, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 233. un 234. punkts).
- 74 No tā izriet, ka, izvēloties savu konstitucionālo modeli, dalībvalstīm tostarp ir jāievēro tiesu neatkarības prasība, kas izriet no LES 2. panta un LES 19. panta 1. punkta otrās daļas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 43. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi tām it īpaši ir jā rūpējas, lai to tiesību akti par tieslietu organizāciju neradītu regresu tiesiskuma vērtības ziņā, un jāatturas no tādu noteikumu pieņemšanas, kas apdraudētu tiesnešu neatkarību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 21. decembris, *Euro Box Promotion* u.c., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 un C-840/19, EU:C:2021:1034, 162. punkts).
- 75 Turklāt 1964. gada 15. jūlija spriedumā *Costa* (6/64, EU:C:1964:66, 1158.–1160. lpp.) Tiesa ir konstatējusi, ka ar EEK līgumu izveidotā atsevišķā tiesību sistēma, ko dalībvalstis savstarpēji ir atzinušas, nozīmē, ka tās nevar šai tiesību sistēmai kā pārāku pretstatīt nedz vēlāk pieņemtu vienpusēju pasākumu, nedz arī no EEK līguma izrietošajām tiesībām – valsts tiesību normas, lai arī kādas tās būtu, neatņemot šīm tiesībām to Kopienas raksturu un neapšaubot pašas Kopienas juridisko pamatu. Tiesa arī ir uzsvērusi, ka Kopienas tiesību piemērošana dažādās dalībvalstīs nedrīkst atšķirties par labu vēlāk pieņemtajiem valsts tiesību aktiem, jo tas apdraudētu EEK

līguma mērķu īstenošanu un radītu ar šo Līgumu aizliegtu diskrimināciju pilsonības dēļ (spriedums, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 76 Turklāt šīs Savienības tiesību sistēmas būtiskās īpašības un tās respektēšanas nozīmīgums ir apstiprināts, bez atrunām ratificējot EEK līgumu grozošos līgumus, it īpaši Lisabonas līgumu, kā par to īpaši liecina Deklarācija Nr. 17 par Savienības tiesību aktu augstāku spēku, kas ir pievienota tās starpvaldību konferences nobeiguma aktam, kura pieņēmusi 2007. gada 13. decembrī parakstīto Lisabonas līgumu (OV 2012, C 326, 346. lpp.). Tas pats attiecas uz Tiesas judikatūru pēc šā pēdējā minētā līguma stāšanās spēkā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 49. un 50. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 77 No šīs pastāvīgās judikatūras izriet, ka saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu dalībvalsts atsaukšanās uz valsts tiesību normām, pat ja tās ir konstitucionāla rakstura, nedrīkst apdraudēt Savienības tiesību vienotību un efektivitāti. Proti, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesību pārākuma principam piemētošās sekas ir saistošas visām dalībvalsts iestādēm un valsts tiesību normas, tostarp konstitucionāla rakstura, nedrīkst tam radīt šķērslī (spriedumi, 1970. gada 17. decembris, *Internationale Handelsgesellschaft*, 11/70, EU:C:1970:114, 3. punkts, kā arī 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 51. punkts un tajā minētā judikatūra). Minētā pienākuma izpilde tostarp ir nepieciešama, lai nodrošinātu dalībvalstu vienlīdzības ievērošanu saistībā ar Līgumiem, un tā ir LES 4. panta 3. punktā noteiktā lojālas sadarbības principa izpausme (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 78 Tiesa ir nospriedusi, ka LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai – interpretētai Hartas 47. panta gaismā –, kas dalībvalstīm noteic skaidru un precīzu pienākumu sasniegt noteiktu rezultātu, neparedzot tam nosacījumus – tostarp attiecībā uz to tiesu neatkarību un objektivitāti, kurām ir jāinterpretē un jāpiemēro Savienības tiesības, un prasību, ka tām iepriekš ir jābūt noteiktām tiesību aktos, – ir tieša iedarbība, un tas nozīmē, ka netiek piemērotas tādas valsts tiesību normas, judikatūra vai prakse, kas ir pretrunā šīm Savienības tiesību normām, kā tās ir interpretējusi Tiesa (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 158. un 159. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra; 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 162. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 58. un 59. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 79 Šajā ziņā visbeidzot jāatgādina: tā kā Tiesai ir ekskluzīva kompetence sniegt Savienības tiesību galīgo interpretāciju, tai, īstenojot šo kompetenci, ir jāprecizē Savienības tiesību pārākuma principa tvērums, ņemot vērā šo tiesību atbilstošās normas, tātad šis tvērums nevar būt atkarīgs nedz no valsts tiesību normu interpretācijas, nedz no valsts tiesas sniegtas Savienības tiesību normu interpretācijas, kura neatbilst Tiesas sniegtajai interpretācijai (spriedums, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 52. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi vajadzības gadījumā attiecīgajai valsts tiesai ir jāmaina sava judikatūra, kas nav saderīga ar Savienības tiesībām, kā tās ir interpretējusi Tiesa (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 19. aprīlis, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, 33. un 34. punkts, kā arī 2018. gada 6. novembris, *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften*, C-684/16, EU:C:2018:874, 60. punkts).

- 80 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jākonstatē, ka – pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika, – ne LES 4. panta 1. un 2. punktā un 5. panta 1. punktā paredzētie principi, ne valsts konstitucionālās tiesas judikatūra, kāda minēta šā sprieduma 60. punktā, nevar radīt šķērslī tam, lai valsts tiesību normas, kuras Komisija ir apstrīdējusi prasībā, varētu tikt pārbaudītas Tiesā, it īpaši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī Savienības tiesību pārākuma principa aspektā.

Par strīda priekšmeta saglabāšanu

- 81 Tiesas sēdē Polijas Republika norādīja uz nesen pieņemto 2022. gada 9. jūnija *ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par Augstāko tiesu un dažos citos likumos; Dz. U., 1259. pozīcija), kurš esot stājies spēkā tā paša gada 15. jūlijā un kura mērķis tostarp esot likvidēt Disciplinārlietu palātu, uz ko attiecas Komisijas ceturtais iebildums. Tāpat ar šo likumu esot grozīts to valsts tiesību normu formulējums, to precizējot, uz kurām attiecas pirmais un trešais iebildums. Šādos apstākļos Polijas Republika apgalvo, ka nav pamatota tiesvedības turpināšana attiecībā uz pirmo, trešo un ceturto iebildumu.
- 82 Tomēr saistībā ar šo pietiek atgādināt, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tas, vai dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus, ir jānovērtē, atsaucoties uz situāciju, kāda ir attiecīgajā dalībvalstī, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un Tiesa nevar ņemt vērā turpmākās izmaiņas (spriedums, 2019. gada 24. jūnijs, Komisija/Polija (Augstākās tiesas neatkarība), C-619/18, EU:C:2019:531, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 83 Šajā lietā nav strīda par to, ka datumos, kuros beidzās Komisijas argumentētajā atzinumā un papildu argumentētajā atzinumā noteiktie termiņi, joprojām bija spēkā visas valsts tiesību normas, kuras šī iestāde apstrīd prasībā. Tātad Tiesai ir jālemj par visiem šajā prasībā izvirzītajiem iebildumiem.

Par ceturto iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 84 Ar ceturto iebildumu, kas jāizskata vispirms, Komisija secina, ka ir pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, jo Polijas Republika neesot izpildījusi pienākumu nodrošināt Disciplinārlietu palātas neatkarību un objektivitāti, lai gan šī palāta kā “tiesa” ietilpst Polijas tiesu sistēmā “jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības” šīs tiesību normas izpratnē, un tai ir piešķirta ekskluzīva kompetence lemt noteiktās lietās par tiesnešu statusu un pienākumu izpildi, bet tas varētu ietekmēt viņu neatkarību.
- 85 Prasības pieteikumā Komisija šajā ziņā atsauca uz 2019. gada 19. novembra spriedumu A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, turpmāk tekstā – “spriedums A. K. u.c.”, EU:C:2019:982), kā arī uz *Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych)* (Augstākās tiesas Darba un sociālā nodrošinājuma lietu palāta, Polija) – kas bija iesniedzējtiesa pamatlietā, kurā pasludināts spriedums A. K. u.c., – 2019. gada 5. decembra spriedumu (III PO 7/18) un 2020. gada 15. janvāra rīkojumiem (III PO 8/18 un III PO 9/18). No šiem tiesu nolēmumiem izrietot, ka visaptverošs novērtējums, kas tostarp attiecas uz kontekstu un apstākļiem, kādos tika izveidota Disciplinārlietu palāta, tās sastāvu, tās locekļu iecelšanas kārtību

un *KRS* – tās jaunajā sastāvā – iesaistīšanos, kā arī par dažām šīs palātas raksturierzīmēm un tai piešķirto īpašo kompetenci, var radīt tiesību subjektiem pamatotas šaubas par šīs palātas neatkarību un objektivitāti.

- 86 Piešķirot Disciplinārlietu palātai pilnvaras, pirmām kārtām, atļaut uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem un tiesnešu palīgiem, kā arī viņu iespējamu aizturēšanu un apcietināšanu, un šādos gadījumos lemt par to atstādināšanu no amata un atalgojuma samazināšanu, kā arī, otrām kārtām, izskatīt lietas, kas saistītas ar darba tiesībām un sociālo nodrošinājumu vai pensionēšanu – attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešiem Grozītā likuma par Augstāko tiesu 27. panta 1. punkta 1.a un 2. un 3. apakšpunkts neļaujot nedz garantēt šo tiesnešu neatkarību un objektivitāti, it īpaši saistībā ar nepamatotu ārēju spiedienu, nedz arī tātad personu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības.
- 87 Replikas rakstā Komisija piebilst, ka tikmēr ceturtnā iebilduma pamatotība ir tikusi apstiprināta atzinās, kas izriet no 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596). Turklāt Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2021. gada 22. jūlija spriedumā *Reczkowicz* pret Poliju (CE:ECHR:2021:0722JUD004344719) esot nospriedusi, ka Disciplinārlietu palāta nav likumā noteikta tiesa ECPAK 6. panta izpratnē.
- 88 Savai aizstāvībai Polijas Republika apgalvo, ka gan Disciplinārlietu palātas locekļu iecelšanas procedūra, gan citas garantijas, kas viņiem ir pēc iecelšanas amatā, var nodrošināt šīs palātas neatkarību.
- 89 Proti, pirmām kārtām, nosacījumi, kuriem ir jāatbilst kandidātiem uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu amatu, valsts tiesībās esot definēti izsmelīgi un viņu iecelšanas procedūra pēc publiska uzaicinājuma uz konkursu publicēšanas ietverot *KRS* veiktu atlasi, uz kuras pamata *KRS* formulējot priekšlikumu par izraudzīto kandidātu iecelšanu amatā. Šīs procedūras noslēgumā Republikas prezidents pieņem aktu par iecelšanu amatā, taču *KRS* priekšlikums viņam nav saistošs. Attiecībā uz *KRS* jauno sastāvu, kura atbilstību konstitūcijai esot apstiprinājusi *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa), tas nekādi neatšķiroties no citās dalībvalstīs izveidoto tieslietu padomju sastāva. Likumdošanas varas iesaistīšanās *KRS* locekļu izraudzīšanās procesā turklāt palīdzot stiprināt *KRS* demokrātisko legimitāti, savukārt šis jaunais sastāvs esot ļāvis nodrošināt labāku Polijas tiesu pārstāvību.
- 90 Otrām kārtām, Disciplinārlietu palātas locekļiem pēc iecelšanas amatā tiekot sniegtas garantijas, kas tostarp saistītas ar pilnvaru termiņu uz nenoteiktu laiku, neatceļamību, imunitāti, pienākumu neiesaistīties politikā, kā arī dažādiem amatu savienošanas aizliegumiem un īpaši lielu atalgojumu.

Tiesas vērtējums

- 91 Kā atgādināts šā sprieduma 69.–71. punktā, LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēmu, kas tiesību subjektiem nodrošina tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, it īpaši nodrošinot, ka iestādes, kurām kā tiesām ir jālemj par jautājumiem, kas saistīti ar šo tiesību piemērošanu vai interpretāciju, atbilst prasībām, kuras ļauj nodrošināt šo tiesību ievērošanu, tostarp prasībām par šo iestāžu neatkarību un objektivitāti.
- 92 Nav strīda par to, ka gan *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), it īpaši tajā ietilpstošajai Disciplinārlietu palātai, gan Polijas vispārējās jurisdikcijas vai administratīvajām tiesām var tikt lūgts lemt par jautājumiem, kas saistīti ar Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju kā “tiesām”, uz

kurām attiecas LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, un tādēļ šīm tiesām ir jāatbilst efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 93 Jāpiebilst, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atbilstoši Savienības tiesībām nepieciešamās neatkarības un objektivitātes garantijas ir balstītas uz premisu, ka pastāv tādi noteikumi – tostarp aplūkojamās tiesas sastāvam, iecelšanai, pilnvaru ilgumam, kā arī tās locekļu atstatīšanas, noraidīšanas un atsaukšanas iemesliem –, kuri ļauj kļūdēt jebkādas tiesību subjektu pamatotas šaubas par šīs tiesas ārēju neietekmējamību un par tās neitralitāti pret izvērtējamajām interesēm (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 94 Šajā ziņā ir būtiski, lai tiesneši būtu pasargāti no iejaukšanās vai ārēja spiediena, kas var apdraudēt viņu neatkarību. Noteikumiem, kas piemērojami tiesnešu statusam un amata pienākumu izpildei, it īpaši ir jāļauj izslēgt ne tikai jebkādu tiešu ietekmi, kas izpaužas norāžu veidā, bet arī pastarpinātāku ietekmi, kas varētu iespaidot attiecīgo tiesnešu lēmumus, un tādējādi – novērst šķietamu viņu neatkarības vai objektivitātes neesamību, kas varētu apdraudēt paļāvību, kāda tiesai ir jārada tiesību subjektiem demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 95 Konkrētāk, disciplināros pasākumus pret tiesnešiem reglamentējošo noteikumu gadījumā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka no Savienības tiesībām, it īpaši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas, izrietošā neatkarības prasība nozīmē, ka šiem pasākumiem ir jāsniedz nepieciešamās garantijas, lai izvairītos no jebkāda riska, ka šāds režīms varētu tikt izmantots kā tiesu nolēmumu satura politiskās kontroles sistēma. Šajā ziņā tādu noteikumu pieņemšana, kuros tostarp ir definēta gan rīcība, kas ir disciplinārpārkāpumi, gan konkrēti piemērojami sodi, kuri paredz neatkarīgas struktūras iesaistīšanos saskaņā ar procedūru, kas pilnībā garantē Hartas 47. un 48. pantā paredzētās tiesības, tostarp tiesības uz aizstāvību, un kuros ir paredzēta iespēja tiesā apstrīdēt disciplināro struktūru lēmumus, ir tiesu varas neatkarības saglabāšanai būtisku garantiju kopums (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 96 Tas pats principā *mutatis mutandis* ir jāattiecina uz citiem ar tiesnešu statusu un amata pienākumu izpildi saistītiem noteikumiem, piemēram, noteikumiem par viņu krimināltiesiskās imunitātes atcelšanu, ja šāda imunitāte, kā tas ir šajā lietā, ir paredzēta attiecīgajās valsts tiesībās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 18. maijs, *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 213. punkts).
- 97 Kā ģenerālvokāts būtībā norādījis secinājumā 206. punktā, šādu noteikumu piemērošana var būtiski ietekmēt gan tiesnešu karjeras attīstību, gan šo tiesnešu dzīves apstākļus. Tas noteikti attiecas uz tādiem noteikumiem, kuru piemērošana vai uzraudzība ir uzticēta Disciplinārlietu palātai saskaņā ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 27. panta 1. punkta 1.a, 2. un 3. apakšpunktu, ciktāl šādas piemērošanas dēļ var tikt izsniegta atļauja uzsākt kriminālprocesu pret attiecīgajiem tiesnešiem, viņus aizturēt un piemērot tiem apcietinājumu, kā arī atstādināt viņus no amata un samazināt atalgojumu.

- 98 Tas pats attiecas uz lēmumiem par būtiskiem šiem tiesnešiem piemērojamo darba tiesību vai sociālā nodrošinājuma režīmu aspektiem, piemēram, par viņu tiesībām uz atalgojumu, atvaļinājumu vai sociālo aizsardzību, vai par viņu iespējamo priekšlaicīgu pensionēšanos, citastarp medicīnisku iemeslu dēļ.
- 99 Šādos apstākļos attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā ir jāietver garantijas, kas ir piemērotas, lai novērstu jebkādu risku, ka šādi noteikumi vai lēmumi tiks izmantoti kā tiesu nolēmumu satura politiskās kontroles sistēma vai kā spiediena uz tiesnešiem izdarīšanas un viņu iebiedēšanas līdzeklis, kurš citastarp var radīt tādu iespaidu par viņu neatkarības vai objektivitātes neesamību, kas var apdraudēt paļāvību, kāda tiesai ir jārada tiesību subjektiem demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 18. maijs, *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 216. punkts).
- 100 Šajā nolūkā – tāpat kā šā sprieduma 95. punktā atgādināts attiecībā uz noteikumiem par disciplinārajiem pasākumiem pret tiesnešiem – ir svarīgi, lai lēmumus, ar kuriem atļauj uzsākt kriminālvajāšanu pret attiecīgajiem tiesnešiem, viņu aizturēšanu un apcietināšanu, kā arī viņus atstādināt no amata vai samazināt atalgojumu, vai lēmumus, kas attiecas uz šiem tiesnešiem piemērojamo darba tiesību, sociālā nodrošinājuma vai pensionēšanās sistēmu būtiskiem aspektiem, pieņem vai pārbauda iestāde, kura pati atbilst ar efektīvu tiesību aizsardzībai tiesā nesaraunami saistītajām garantijām, tostarp neatkarības garantijai (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 80. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 101 Šajā ziņā it īpaši jāuzsver – tas vien, ka pastāv risks, ka atļauja tiesnešu kriminālvajāšanai var tikt lūgta un saņemta no iestādes, kuras neatkarība netiek garantēta, var ietekmēt viņu pašu neatkarību (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:59, 82. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Tas pats attiecas uz riskiem, ka šāda iestāde var lemt par viņu iespējamo atstādināšanu no amata un par atalgojuma samazināšanu vai priekšlaicīgu pensionēšanos, vai arī lemt par citiem būtiskiem viņu darba tiesību un sociālā nodrošinājuma sistēmas aspektiem.
- 102 Šajā lietā jāatgādina, ka – ņemot vērā visus minētos elementus un 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:59) 89.–110. punktā izklāstītos apsvērumus, uz kuriem ir jāatsaucas, – Tiesa minētā sprieduma 112. punktā nosprieda, ka, aplūkojot kopumā īpašo kontekstu un objektīvos apstākļus, kādos izveidota Disciplinārlietu palāta, kā arī tās raksturiezīmes un veidu, kādā tās locekļi iecelti amatā, tie tiesību subjektiem var radīt pamatotas šaubas par šīs struktūras ārēju neietekmējamību, it īpaši saistībā ar Polijas likumdošanas varas un izpildvaras tiešu vai netiešu ietekmi, un par tās neitralitāti pret izvērtējamajām interesēm, un var izraisīt to, ka minētā struktūra netiek uztverta kā neatkarīga vai objektīva, tādējādi apdraudot paļāvību, kāda tiesai ir jārada minētajos tiesību subjektos demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī.
- 103 Šajos apstākļos ceturtais iebildums ir jāapmierina.

Par trešo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 104 Trešajam iebildumam, kas ir jāizskata otrām kārtām, ir divas daļas.
- 105 Šā iebilduma pirmajā daļā Komisija apstrīd, ka ar Savienības tiesībām ir saderīgi Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunkta noteikumi un Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunkta noteikumi, kuros par *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu un vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu disciplinārpārkāpumiem ir noteikti, pirmām kārtām, darbība vai bezdarbība, kas var būtiski kavēt vai apdraudēt tiesu iestādes darbību, un, otrām kārtām, darbības, ar kurām tiek apšaubīta tiesneša darba tiesisko attiecību pastāvēšana, tiesneša iecelšanas spēkā esamība vai Polijas Republikas konstitucionālā orgāna leģitimitāte. Komisija šajā ziņā precizē: kā izriet no Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 29. panta 1. punkta un 49. panta 1. punkta – Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunkta noteikumi ir piemērojami arī administratīvo tiesu tiesnešiem.
- 106 Komisija uzskata, ka šis valsts tiesību normas, pirmkārt, ir pretrunā LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, jo to mērķis ir – neraugoties uz pienākumu saskaņā ar Tiesas judikatūru – liegt visiem attiecīgajiem tiesnešiem veikt vērtējumu (pretējā gadījumā paredzot disciplinārsodus līdz pat atstādināšanai no amata) par to, vai lietās par individuālajām tiesībām, kas izriet no Savienības tiesībām, var tikt garantētas vai netikt pārkāptas tiesību subjektu tiesības uz lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā.
- 107 Lai gan disciplinārpārkāpums vienmēr būtu jāformulē skaidri un precīzi, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 2. apakšpunktā un Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. apakšpunktā ietvertie vārdi “var traucēt” vai “būtiski apdraudēt” tiesu iestādes darbību neatbilstot šādai prasībai.
- 108 Tādējādi šis formulējums ļaujot, piemēram, secināt, ka šajās valsts tiesību normās minētais pārkāpums pastāv tad, ja tā vietā, lai nodotu noraidījuma pieteikuma izskatīšanu Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, kā prasīts Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. punktā, tiesa pati pārbauda, vai attiecīgais tiesnesis ir neatkarīgs, un secina, ka tas tā nav, pamatojoties uz Tiesas judikatūru.
- 109 Tas pats attiecoties uz gadījumu, kad, ievērojot pienākumus, kas izriet no sprieduma A. K. u.c., valsts tiesa citai tiesai, kurai jālemj par lietu, piemēro kritērijus, kurus Tiesa noteikusi minētā sprieduma 132.–154. punktā, un, ņemot vērā minētos kritērijus, nolemj, pirmām kārtām, nepiemērot valsts tiesību normu, ar kuru pēdējai minētajai tiesai ir piešķirta kompetence, tās neatkarības neesamības dēļ, un, otrām kārtām, nodot attiecīgo lietu citai tiesai, kas sniedz šādas neatkarības garantijas. Proti, šāda tiesas rīcība varētu tikt uzskatīta par darbību vai bezdarbību, kas var būtiski kavēt vai apdraudēt tiesu iestādes darbību apstrīdēto valsts tiesību normu izpratnē.
- 110 Attiecībā uz darbībām, kas minētas Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 3. apakšpunktā un Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 3. apakšpunktā, – tās tostarp varētu ietvert ne tikai paša akta par tiesneša iecelšanu spēkā esamības apšaubīšanu, bet, vispārīgāk, jebkādu negatīvu vērtējumu par viņa iecelšanas amatā procedūras likumību, lai pārbaudītu, vai ir ievērota Savienības tiesību prasība par tiesību aktos noteiktu tiesu. Tādējādi attiecīgo pārkāpumu varētu uzskatīt par izdarītu, piemēram, tad, ja tiesa, lemjot

apelācijas instancē, konstatē, ka pirmās instances tiesa nav tiesa, kas iepriekš noteikta tiesību aktos, ņemot vērā tās tiesnešu iecelšanas kārtību, un šā iemesla dēļ atceļ pēdējās minētās tiesas nolēmumu.

- 111 Šajā ziņā it īpaši no sprieduma A. K. u.c. 133. un 134. punkta izrietot, ka jebkuras tādas valsts tiesas veicamās pārbaudes kontekstā, kas ir aprakstīta šā sprieduma 109. punktā, citastarp ir nepieciešams, lai tā varētu pārliecināties, ka tiesnešu, kas ir tās tiesas sastāvā, kuras neatkarība tiek apšaubīta, iecelšanas materiāltiesiskie nosacījumi un procesuālā kārtība ir tādi, ka tie nevar radīt tiesību subjektiem pamatotas šaubas par attiecīgo tiesnešu ārēju neietekmējamību un viņu neitralitāti attiecībā uz iesaistītajām interesēm pēc viņu iecelšanas amatā. Savukārt, pamatojoties uz apstrīdētajām valsts tiesību normām, jau par pašu šādas pārbaudes veikšanu var tikt piemērots disciplinārsods.
- 112 Turklāt no likumprojekta, uz kura pamata pieņemts Grozījumu likums, pamatojuma izklāsta izrietot, ka šādi ieviesto jauno disciplinārpārkāpumu galvenais mērķis bija aizsargāt tiesu varu un valsts konstitucionālos orgānus pret to, ka šo varu un orgānus apšaubā pašu struktūras.
- 113 Šie jaunie pārkāpumi turklāt attiecoties uz tiesu nolēmumu saturu, lai gan tiesnešu neatkarības prasība nepieļauj, ka viņiem piemērotie disciplinārie pasākumi varētu tikt izmantoti šāda satura politiskai kontrolei.
- 114 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka ar šā sprieduma 105. punktā minētajām valsts tiesību normām tiek pārkāpts arī LESD 267. pants. Proti, ņemot vērā šo valsts tiesību normu formulējumu, pats fakts, ka valsts tiesa aptur notiekošu tiesvedību un uzdod Tiesai prejudiciālus jautājumus par to prasību interpretāciju, kuras saistītas ar tiesībām uz efektīvu to tiesību aizsardzību tiesā, kas izriet no Savienības tiesībām, piemēram, tādēļ, ka šai tiesai ir šaubas par valsts tiesai vai tādām konstitucionālam orgānam kā *KRS* piešķirtās kompetences atbilstību šīm prasībām vai apstākļiem, kādos tiesnesis iecelts amatā, varētu tikt kvalificēta kā disciplinārpārkāpums.
- 115 Trešā iebilduma otrajā daļā Komisija apgalvo, ka par Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1. apakšpunktā paredzēto disciplinārpārkāpumu, ko raksturo “acīmredzams un rupjš” tiesību normu pārkāpums, ir jāizteic tāda pat kritika kā tā, ko Komisija izteikusi saistībā ar prasību sakarā ar pienākumu neizpildi, kuru tā cēlusi lietā Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) par identiski formulētu tiesību normu, kas ietverta Likuma par vispārējām tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktā. Proti, pārkāpums, kas formulēts tik neskaidri – turklāt ņemot vērā kontekstu, ko Komisija aprakstījusi minētajā prasībā sakarā ar pienākumu neizpildi, kad pret tiesnešiem pastiprināti tiek uzsāktas disciplinārlietas un tiek palielināts izpildvaras spiediens uz disciplināro struktūru darbību –, radot risku, ka 72. panta 1. punkta 1. apakšpunkts tiks izmantots *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu politiskās kontroles un tiesu darbības paralizēšanas mērķiem.
- 116 Replikas rakstā Komisija apgalvo, ka tikmēr trešā iebilduma pamatotība pilnībā tika apstiprināta atziņās, kas izriet no 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596).
- 117 Visbeidzot, tiesas sēdē Komisija uzsvēra, ka konteksts, kādā Grozījumu likums tika pieņemts, – proti, steidzamības kārtā un tikai vienu mēnesi pēc sprieduma A. K. u.c., kurā tika vērtēta Disciplinārlietu palātas un *KRS* neatkarība, pasludināšanas, – apstiprinot, ka trešajā iebildumā apstrīdēto valsts tiesību normu – tāpat kā valsts tiesību normu, kuras šī iestāde apstrīd pirmajā iebildumā, – faktiskā funkcija ir liegt Polijas tiesnešiem piemērot spriedumā A. K. u.c. paustās

atziņas, kā arī atziņas, kas izriet no 2021. gada 6. oktobra sprieduma W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana) (C-487/19, EU:C:2021:798), kurš tikmēr pasludināts.

- 118 Proti, no šiem spriedumiem citastarp izrietot, ka tiesnešu iecelšanas procedūras pārbaude, kā arī pārbaude, kuras mērķis šajā ziņā ir pārliecināties, ka *KRS* ir neatkarīga struktūra, var izrādīties nepieciešama, lai pārliecinātos, ka attiecīgie tiesneši vai tiesa, kurā tie strādā, ir neatkarīgi un iepriekš noteikti tiesību aktos. Šādu pārbaudi nepieļaujot apstrīdētās valsts tiesību normas, jo atbilstoši tām disciplinārsodu var piemērot par katru tiesneša iecelšanas amatā faktu vai konstitucionāla orgāna leģitimitātes apšaubīšanu.
- 119 Aizstāvībai Polijas Republika apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi pierādīšanas pienākumu un ka tā izvirza vienkāršus pieņēmumus par apstrīdētajām valsts tiesību normām, balstoties uz to interpretāciju, kas nav saderīga ar to formulējumu un mērķi, vienlaikus nenorādot ne uz kādu Polijas iestāžu vai tiesu praksi, kura varētu pamatot šo interpretāciju.
- 120 Proti, pirmkārt, Savienības tiesību pareiza piemērošana, ko veic valsts tiesa, it īpaši attiecībā uz tiesnešu neatkarību vai tiesību aktos noteiktas tiesas statusu, vai lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšana Tiesai, nevar būt darbība vai bezdarbība, kas varētu būtiski traucēt vai apdraudēt tiesu darbību, jo attiecīgā disciplinārpārkāpuma mērķis, gluži pretēji, ir tieši nodrošināt, lai tiesneši ievērotu savus pienākumus un nerīkotos veidā, kas nav savienojams ar cieņu pret amatu.
- 121 Otrkārt, disciplinārpārkāpumi, kas saistīti ar tiesneša amata pilnvaru vai darba tiesisko attiecību apstrīdēšanu, nevar izrietēt ne no tā, ka tiesnesis izskata jautājumu, vai attiecīgajai personai ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ne – šādu tiesību iespējama aizskārums gadījumā – no apstākļa, ka tiesnesis piemēro likumā paredzētās šāda tiesību aizskārums sekas, piemēram, tiesneša noraidīšanu, lietas nodošanu citai tiesai, kas nodrošina visas neatkarības garantijas, vai tiesas nolēmuma atcelšanu. Šādi disciplinārpārkāpumi nevarot izrietēt arī no apstākļa, ka Tiesai tiek uzdoti prejudiciālie jautājumi par tiesu neatkarību, kā to turklāt apstiprinot tas, ka Polijas tiesas nesen iesniegušas dažādus lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā jautājumā, bet disciplinārlietas par to nav uzsāktas.
- 122 Disciplinārpārkāpumi, uz kuriem attiecas apstrīdētās valsts tiesību normas, patiesībā nozīmējot vienīgi akta par tiesneša iecelšanu vai šīs iecelšanas seku apstrīdēšanu Konstitūcijā neparedzētās procedūrās – tas turklāt atbilstot tiesnešu neatceļamības un viņu darba tiesisko attiecību stabilitātes prasībām.
- 123 Treškārt, disciplinārpārkāpums, kas saistīts ar “acīmredzamu un rupju” tiesību normu pārkāpumu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1. apakšpunktā esot ieviests vienīgi tādēļ, lai *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu disciplināratbildību saskaņotu ar Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktā paredzēto vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešiem piemērojamo disciplināratbildību, tādējādi būtu jākonstatē, ka abām šīm tiesību normām ir vienāds tvērums. *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktam esot piemērojusi stabilu un ļoti ierobežojošu interpretāciju, izslēdzot, ka šāds pārkāpums varētu izrietēt no likumu interpretējošu tiesu nolēmumu satura. It īpaši tas, ka valsts tiesa izpilda tai Savienības tiesībās noteiktos pienākumus, tostarp nodrošināt lietas dalībniekam tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu izpratnē, vai

apstāklis, ka šāda tiesa jautā Tiesai par Savienības tiesību normu interpretāciju, pēc definīcijas nevar būt acīmredzams un klajš tiesību normu pārkāpums 72. panta 1. punkta 1. apakšpunkta izpratnē.

- 124 Visbeidzot, Polijas Republika uzskata, ka trešais iebildums un otrais iebildums ir pretrunīgi, jo neesot iespējams apgalvot, ka valsts tiesībās valsts tiesu tiesnešiem ir aizliegts pārbaudīt, vai nav pārkāptas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, pretējā gadījumā paredzot disciplinārsodu, un vienlaikus apgalvot, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir ekskluzīva kompetence lemt par pamatiem, kas attiecas uz šādiem pārkāpumiem.

Tiesas vērtējums

– Ievada apsvērumi

- 125 Ievadam, pirmām kārtām, ir jāatgādina, ka, lai gan tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu noteikšana ir dalībvalstu kompetencē, tomēr, īstenojot šo kompetenci, katrai dalībvalstij ir jāievēro Savienības tiesības. Tādējādi Polijas Republikai ir jānodrošina, ka disciplinārie pasākumi, ko tā ieviesusi attiecībā uz valsts tiesnešiem, ir piemēroti, lai saglabātu to tiesu neatkarību, kurām, tāpat kā vispārējās jurisdikcijas tiesām, administratīvajām tiesām un *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), ir jālemj par jautājumiem, kas saistīti ar Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju, lai tiesību subjektiem garantētu LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā prasīto efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 136. punkts un tajā minētā judikatūra). Atbilstoši tiesiskumu raksturojošajam varas dalīšanas principam ir jānodrošina šāda tiesu neatkarība tostarp no likumdošanas varas un izpildvaras (spriedums, 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 126 Par rīcību, ko var atzīt par tiesnešu izdarītu disciplinārpārkāpumu, Tiesa gan ir precizējusi, ka šīs neatkarības saglabāšanas sekas nevar būt tādas, ka tiktu pilnībā izslēgts, ka tiesneša disciplinārā atbildība noteiktos izņēmuma gadījumos varētu iestāties viņa pieņemto nolēmumu dēļ. Proti, šādas neatkarības prasības mērķis acīmredzami nav aizsargāt no iespējamās tiesnešu nopietnas un pilnīgi neattaisnojamas rīcības, piemēram, no apzināti un ļaunticīgi vai īpaši klaji un būtiskas neuzmanības dēļ izdarītiem to valsts un Savienības tiesību normu pārkāpumiem, kuru ievērošana tiem ir jānodrošina, vai no patvaļas vai tā, ka tiks liegts taisnīgums, lai gan tiem – kā personām, kuru amata pienākums ir spriest tiesu, – ir uzdevums izskatīt strīdus, ar kuriem tajās vērsušies tiesību subjekti (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 137. punkts).
- 127 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka, lai saglabātu minēto neatkarību un izvairītos no tā, ka disciplināros pasākumus varētu novirzīt no to leģitīmajiem mērķiem un tos izmantot, lai politiski kontrolētu tiesu nolēmumus, ir svarīgi, lai tiesneši pie disciplinārās atbildības par kļūdu tiesas nolēmumā tiktu saukti tikai izņēmuma gadījumos – tādos kā šā sprieduma iepriekšējā punktā minētie – un lai šajā ziņā to reglamentētu objektīvi un pārbaudāmi kritēriji, kas saistīti ar prasībām par labu tiesu pārvaldību, kā arī garantijas, kuru mērķis ir novērst jebkādu risku, ka pastāv ārējā ietekme uz tiesas nolēmumu saturu. Šajā ziņā it īpaši ir būtiski, lai tiktu paredzētas tiesību normas, kurās pietiekami skaidri un precīzi ir definēta rīcība, kas var izraisīt attiecīgo tiesnešu disciplināro

atbildību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 138.–140. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

- 128 Otrām kārtām, ir arī jāatgādina Tiesas judikatūra, no kuras izriet: lai garantētu Savienības tiesību sistēmas īpašo iezīmju un autonomijas saglabāšanu, ar Līgumiem ir izveidota tiesu sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību saskanīgu un vienotu interpretāciju. Šajā kontekstā LES 19. pantā – kurā, kā atgādināts šā sprieduma 69. punktā, ir konkretizēta LES 2. pantā noteiktā tiesiskuma vērtība – valsts tiesām un Tiesai ir uzticēts uzdevums nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu piemērošanu visās dalībvalstīs, kā arī to tiesību aizsardzība tiesā, kuras tiesību subjektiem izriet no minētajām tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 24. oktobris, XC u.c., C-234/17, EU:C:2018:853, 39. un 40. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2021. gada 2. marts, A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153, 108. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 129 Kā atgādina Komisija, Tiesa tādējādi ir nospriedusi, ka pamattiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu un it īpaši šīm pamattiesībām piemērotās garantijas lietas izskatīšanai neatkarīgā, objektīvā un tiesību aktos noteiktā tiesā citastarp nozīmē, ka ikvienai tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai, ņemot vērā lietas iztiesāšanas sastāvu, tā ir uzskatāma par šādu tiesu, ja par šo jautājumu tiek izteiktas nopietnas šaubas, un šāda pārbaude ir nepieciešama, lai radītu palāvību, kāda demokrātiskā sabiedrībā tiesām ir jārada tiesību subjektiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Simpson/Padome* un *HG/Komisija*, pārskatīšana, apvienotās lietas C-542/18 RX-II un C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57. punkts).
- 130 Vispārīgāk – šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka pārbaude par to, vai ir ievērotas prasības, kas izriet no pamattiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā LES 19. panta 1. punkta un Hartas 47. panta izpratnē, un it īpaši prasības, kuras attiecas uz piekļuvi neatkarīgai un objektīvai, tiesību aktos noteiktai tiesai, noteiktos apstākļos var būt saistoša valsts tiesām (kā piemēru skat. spriedumus A.K. u.c., 153., 154., 164. un 166. punkts, 2021. gada 2. marts, A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153, 139., 149., 165. un 166. punkts, kā arī 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 74. un 87. punkts).
- 131 Tādējādi it īpaši ir skaidrs, ka valsts tiesai noteiktos apstākļos ir jābūt iespējai pārbaudīt, vai tiesneša iecelšanas procedūrā pieļautais pārkāpums varēja izraisīt šo pamattiesību pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798), 130., 131., 152.–154. un 159. punkts).
- 132 Šādos apstākļos to, ka valsts tiesa, īstenojot tādas tiesību normas kā LES 19. panta 1. punkta otrā daļa un Hartas 47. pants, pilda tai ar Līgumiem tādējādi uzticētos uzdevumus un ievēro savus pienākumus atbilstoši tiem, pēc definīcijas nevar, nepārkāpjot šīs Savienības tiesību normas *ipso facto*, atzīt par šādas tiesas tiesnešu disciplinārpārkāpumu.

– Par trešā iebilduma pirmo daļu

- 133 Ar trešā iebilduma pirmo daļu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, pieņemot un saglabājot spēkā Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktā un Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktā ietvertās tiesību normas, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši, pirmām kārtām, LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu un, otrām kārtām, LESD 267. pantam.
- 134 Kā izriet no šo valsts tiesību normu formulējuma, par vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu un *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu disciplinārpārkāpumiem uzskata “darbību vai bezdarbību, kas var traucēt vai būtiski apdraudēt tiesu iestādes darbību”, kā arī “darbības, ar kurām tiek apšaubīta tiesneša darba tiesisko attiecību pastāvēšana, tiesneša iecelšanas amatā fakts vai Polijas Republikas konstitucionālā orgāna leģitimitāte”. Turklāt no Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 29. panta 1. punkta un 49. panta 1. punkta izriet, ka šie disciplinārpārkāpumi attiecas arī uz administratīvo tiesu tiesnešiem.
- 135 Attiecībā, no vienas puses, uz apgalvojumu, ka ir pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar Hartas 47. pantu, jākonstatē, pirmām kārtām, ka pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika, apstrīdēto valsts tiesību normu formulējums neļauj uzskatīt, ka minētie disciplinārpārkāpumi attiektos vienīgi uz tiesu aktiem, ar ko lemj par pašu tiesneša iecelšanas amatā akta spēkā esamību.
- 136 Proti, šajās valsts tiesību normās ietvertās atsauces uz “darbību vai bezdarbību”, kas var “traucēt vai būtiski apdraudēt” “tiesu iestādes” “darbību”, vai arī uz “darbībām”, kas “apšaubā” “tiesneša darba tiesisko attiecību” esamību, tiesneša iecelšanas amatā “faktu” vai “konstitucionālā orgāna leģitimitāti”, var izraisīt to, ka diezgan plašs darbību vai bezdarbības spektrs – it īpaši tiesu iestāžu darbības jomā –, ņemot vērā to saturu vai sekas, var tikt kvalificēts kā attiecīgo tiesnešu “disciplinārpārkāpumi”, lai gan minētā šaurā interpretācija, kuru Polijas Republika piešķir minētajām valsts tiesību normām, nav apstiprināma, pamatojoties uz šo normu formulējumu, ko ir izmantojis Polijas likumdevējs.
- 137 Kā ģenerālvokāts būtībā norādījis secinājumā 181. un 183. punktā, šādas atsauces ir tik plašas un neprecīzas, ka tās it īpaši var izraisīt apstrīdēto valsts tiesību normu piemērošanu un disciplinārlietas uzsākšanu pret attiecīgajiem tiesnešiem gadījumos, kad pēdējie minētie pārbauda un lemj par to, vai viņi paši vai tiesa, kurā tie darbojas, vai citi tiesneši vai tiesas, pie kurām tie pieder, atbilst prasībām, kādas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta.
- 138 Turklāt, ņemot vērā minēto valsts tiesību normu nepietiekami skaidro un precīzo formulējumu, tās arī neļauj garantēt, ka attiecīgo tiesnešu atbildība par to pieņemtajiem nolēmumiem iestājas tikai tādos izņēmuma gadījumos kā šā sprieduma 126. punktā minētie.
- 139 Otrām kārtām, kā apgalvo Komisija, ir jāņem vērā arī īpašie apstākļi un konteksts, kādos šis valsts tiesību normas ir pieņemtas, jo tas var palīdzēt noskaidrot šo normu tvērumu.
- 140 Šajā ziņā it īpaši nevar neņemt vērā, ka formulējums, kuram Polijas likumdevējs devis priekšroku – steidzamības kārtā un pamatojoties uz likumprojektu, kas *Sejm* (Parlamenta apakšpalāta) iesniegts 2019. gada 12. decembrī –, pieņemot 2019. gada 20. decembra Grozījumu likumu, ar kuru apstrīdētās valsts tiesību normas tika ieviestas Likumā par Augstāko tiesu, Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesām un Likumā par administratīvajām tiesām, acīmredzami un konkrēti ir atbilde

uz virkni dažādu Polijas tiesu izvirzīto jautājumu par to, vai Savienības tiesībām, it īpaši prasībām, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta, atbilst vairāki nesenī tiesību aktu grozījumi, kas skāruši tieslietu organizāciju Polijā.

- 141 Tādējādi, pirmkārt, no sprieduma A. K. u.c., kas pasludināts neilgi pirms Grozījumu likuma pieņemšanas, it īpaši no šā sprieduma 134., 139. un 149. punkta, kā arī no tā rezolutīvās daļas skaidri izriet, ka iesniedzējtiesa apvienotajās lietās, kurās tas pasludināts, un, ņemot vērā Tiesas uz LESD 267. panta pamata pasludināto interpretējošo spriedumu *erga omnes* iedarbību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1987. gada 11. jūnijs, X, 14/86, EU:C:1987:275, 12. punkts un tajā minētā judikatūra; 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Dokumentu viltošana), C-510/19, EU:C:2020:953, 73. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2021. gada 6. oktobris, *Conorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, 36. punkts un tajā minētā judikatūra), visām citām valsts tiesām, kurām vēlāk būs jālemj par līdzīgām lietām, varētu būt pienākums, pamatojoties uz Savienības tiesībām, no vienas puses, lemt par tādas struktūras kā Disciplinārlietu palāta piemērotību izlemt lietas, uz kurām attiecas Savienības tiesības, it īpaši ņemot vērā apstākļus, kādos ir notikusi tās locekļu iecelšana, un, no otras puses, lemt par KRS kā tādas struktūras neatkarību, kurai ir jāiesaistās tiesnešu iecelšanas procesā.
- 142 Šādi rīkojoties, valsts tiesām, kurām savas kompetences ietvaros ir jāpiemēro Savienības tiesību normas, var nākties pieņemt aktus, kas var “traucēt vai būtiski apdraudēt tiesu iestādes darbību” – tādas kā Disciplinārlietu palāta – un “apšaubīt” tiesnešu, kuri tajā darbojas, “iecelšanas amatā faktu”, kā arī aktus, ar ko var “apšaubīt [tādas] konstitucionālā orgāna leģitimitāti” kā KRS un uz ko tādējādi var attiekties valsts tiesību normas, kuras Komisija apstrīd trešā iebilduma pirmajā daļā.
- 143 Turklāt šajā ziņā jāņem vērā arī tas, ka 2019. gada 5. decembra spriedumā (III PO 7/18) *Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Bezpieczeń Społecznych)* (Augstākā tiesa (Darba un sociālā nodrošinājuma lietu palāta)), pamatojoties uz atziņām, kas izriet no sprieduma A. K. u.c., pati nosprieda, ka KRS – tās jaunajā sastāvā – nav no Polijas likumdošanas varas un izpildvaras neatkarīga struktūra un ka Disciplinārlietu palāta nav tiesa Hartas 47. panta, ECPAK 6. panta un Konstitūcijas 45. panta 1. punkta izpratnē.
- 144 Otrkārt, ir jānorāda, ka apstrīdēto valsts tiesību normu pieņemšanas dienā Tiesai turklāt bija uzdoti dažādi prejudiciāli jautājumi par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas noteikumu interpretāciju, kurus tai bija nosūtījušas Polijas tiesas un kuri citastarp attiecās uz to, vai šī tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu nav uzskatāma tiesa viena tiesneša sastāvā, ja, tajā esošo personu iecelot tiesneša amatā, tikušas rupji pārkāptas dalībvalsts tiesību normas par tiesnešu iecelšanu (lieta C-487/19, W.Ż. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana));
 - tiesvedībā par tiesneša darba tiesisko attiecību neesamības konstatēšanu valsts tiesa var konstatēt, ka tiesneša statuss nav personai, kuras iecelšanas kārtība nav saderīga ar efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu (lieta C-508/19, *Prokurator Generalny* u.c. (Augstākā tiesa Disciplinārlietu palāta – Iecelšana));
 - prasības par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, tostarp tiesu varas neatkarību, nav ievērotas, ja kriminālprocess tiek organizēts tādējādi, ka tiesnesi, kas darbojas nākamā zemākā līmeņa tiesā, tieslietu ministrs var norīkot iztiesāšanas sastāvā, kuram ir jāizskata konkrētā lieta, un nav

zināmi šādai norīkošanai piemērotie kritēriji, kā arī šis norīkošanas lēmums nevar tikt pārbaudīts tiesā, lai gan šim ministram ir atļauts jebkurā brīdī atsaukt šo norīkojumu (apvienotās lietas no C-748/19 līdz C-754/19, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c.).

- 145 Ir jākonstatē, ka atkarībā no tolaik sagaidāmo atbilžu uz šiem atsevišķajiem jautājumiem satura iesniedzējtiesām, kas ir vērsušās Tiesā attiecīgajās lietās, un turklāt visām citām valsts tiesām, kurām nākotnē būs jālemj par līdzīgām lietām, – acīmredzami attiecīgā gadījumā varēja rasties pienākums pieņemt aktus, ko var uzskatīt par tādiem, ar kuriem tiek “apšaubīts” gan “tiesneša iecelšanas amatā fakts”, gan “tiesneša darba tiesisko attiecību esamība” vai kuri “būtiski traucē tiesu iestādes darbību” apstrīdēto valsts tiesību normu izpratnē, tādēļ šiem aktiem varēja piemērot minētās tiesību normas.
- 146 Treškārt, ir jāuzsver, ka vienā no spriedumiem, kas tika gaidīts šo valsts tiesību normu pieņemšanas dienā, proti, 2021. gada 6. oktobra spriedumā W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana) (C-487/19, EU:C:2021:798) Tiesa nosprieda, ka LES 19. panta 1. punkta otrā daļa un Savienības tiesību pārākuma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai – kurā iesniegts pieteikums par noraidīšanu saistībā ar prasību, ar ko tiesnesis, kurš strādā tiesā, kas var interpretēt un piemērot Savienības tiesības, apstrīd lēmumu par viņa pārcelšanu bez viņa piekrišanas, – par spēkā neesošu ir jāuzskata rīkojums, ar kuru tiesa, lemjot pēdējā instancē un viena tiesneša sastāvā, ir noraidījusi minēto prasību, ja šādas sekas ir vajadzīgas, lai garantētu Savienības tiesību pārākumu, ņemot vērā konkrēto procesuālo situāciju, un ja no visiem nosacījumiem un apstākļiem, kādos ir iecelts amatā šis tiesnesis, kas skata lietas vienpersoniski, izriet, ka šī iecelšana amatā ir notikusi, acīmredzami pārkāpjot tiesnešu iecelšanas procedūras pamatnoteikumus, kuri ir konkrētās tiesu sistēmas izveides un darbības neatņemama sastāvdaļa, un ir apdraudēta šajā procesā sasniedzamā rezultāta integritāte, radot pamatotas šaubas tiesību subjektiem par konkrētā tiesneša ārēju neietekmējamību un neitralitāti, un tādējādi minēto rīkojumu nevar uzskatīt par tādu, ko ir izdevusi neatkarīga, objektīva un tiesību aktos noteikta tiesa minētās LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē.
- 147 Šķiet, ka, veicot šādi prasīto pārbaudi un vajadzības gadījumā iepriekš minēto iemeslu dēļ noraidot tādu rīkojumu, kāds tika aplūkots pamatlietā, kas bija lietas C-487/19 pamatā, tiesneši, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā šajā lietā, tāpat kā visi tiesneši, kuriem nākotnē būs jāveic šāda pārbaude un jāpieņem šāds nolēmums, var tikt vainoti par to, ka, šādi rīkojoties, viņi ir “apšaubījuši” tā “tiesneša iecelšanas amatā faktu”, kurš ir izdevis šādu rīkojumu, vai ir pieņēmuši aktu, kas “var traucēt vai būtiski apdraudēt tiesu iestādes darbību” apstrīdēto valsts tiesību normu izpratnē.
- 148 Turklāt citā spriedumā, kurš šo valsts tiesību normu pieņemšanas datumā vēl tika gaidīts, proti, 2021. gada 16. novembra spriedumā *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931) Tiesa – kā izriet no šā sprieduma rezolutīvās daļas – nosprieda: LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatot to LES 2. panta aspektā, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.), 6. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām dalībvalsts tieslietu ministrs, pamatojoties uz nepubliskotiem kritērijiem, var, no vienas puses, uz noteiktu vai nenoteiktu laiku norīkot tiesnesi darbam augstāka līmeņa krimināltiesā un, no otras puses, jebkurā brīdī ar nemotivētu lēmumu atsaukt šo norīkojumu neatkarīgi no tā, vai minētais norīkojums ir uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.

- 149 Taču vēlreiz šķiet, ka, tā kā tiesnešiem, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā pamatlietās, kurās pasludināts minētais spriedums, ir jāizdara secinājumi no 2021. gada 16. novembra sprieduma *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931), viņi – tāpat kā visi tiesneši, kuriem nākotnē būs jālemj līdzīgās situācijās, – saskaras ar risku, ka arī viņiem var tikt pārņemts, ka, šādi rīkojoties, viņi būs pieņēmuši aktus, kas “var traucēt vai būtiski apdraudēt tiesu iestādes darbību” apstrīdēto valsts tiesību normu izpratnē, un līdz ar to pastāv risks, ka uz šā pamata pret viņiem var tikt ierosināta disciplinārlieta.
- 150 Trešām kārtām, attiecībā uz to, ka šajās valsts tiesību normās minētie disciplinārpārkāpumi, Polijas Republikas ieskatā, attiecas tikai uz rīcību, kas turklāt ir aizliegta ar valsts konstitucionālajām tiesību normām, kā tās ir interpretējusi *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa), pietiek norādīt, ka šādam apstāklim – kā tas izriet no šā sprieduma 75.–79. punktā atgādinātās judikatūras –, pieņemot, ka tas ir pierādīts, nav nozīmes, izvērtējot dalībvalstīm no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izrietošas prasības.
- 151 Turklāt ir jāatgādina, ka gadījumā, ja pēc tam, kad Tiesa būs pasludinājusi spriedumus, valsts tiesa uzskatītu, ka valsts konstitucionālās tiesas judikatūra ir pretrunā Savienības tiesībām, tas, ka šī valsts tiesa nepiemēro minēto judikatūru saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu, nekādi nedrīkst izraisīt tās disciplināro atbildību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 21. decembris, *Euro Box Promotion* u.c., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 un C-840/19, EU:C:2021:1034, 260. punkts).
- 152 No visa iepriekš minētā izriet: risks, ka šā sprieduma 133. punktā minētās valsts tiesību normas tiek interpretētas tādējādi, ka tiesnešiem piemērojamie disciplinārie pasākumi, it īpaši ar šiem pasākumiem paredzētie sodi, tiek izmantoti, lai traucētu attiecīgajām valsts tiesām izdarīt noteiktus konstatējumus vai vērtējumus, kas tām tomēr ir jāizdara atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta prasībām, un lai ar šādu rīcību ietekmētu no šīm tiesām sagaidāmos nolēmumus, šādi apdraudot to sastāvā esošo tiesnešu neatkarību, šajā lietā ir pierādīts un līdz ar to šīs Savienības tiesību normas nav ievērotas no diviem aspektiem.
- 153 No otras puses, attiecībā uz apgalvoto LESD 267. panta pārkāpumu šā sprieduma 135.–149. punktā izklāstītie apsvērumi liek arī konstatēt, ka vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu vai *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesneši – kuri uzdotu Tiesai prejudiciālus jautājumus par to prasību interpretāciju, kas saistīta ar tiesu neatkarību un objektivitāti, kā arī jēdzienu “tiesību aktos noteikta tiesa”, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta noteikumiem, piemēram, tādus kā tie, kas uzdoti Tiesai šā sprieduma 141. un 144. punktā minētajās prejudiciālās lietās, – jau šādu jautājumu formulēšanas dēļ un to pamatā esošo šaubu izteikšanas dēļ varētu tikt saukti pie atbildības par apstrīdētajās valsts tiesību normās paredzētajiem pārkāpumiem, ko viņi, šādi rīkojoties, esot pieļāvuši.
- 154 Šīs valsts tiesību normas, kā norādīts šā sprieduma 135.–138. punktā, ir formulētas tik plaši un neprecīzi, ka tās neļauj izslēgt, ka šādas šaubas un jautājumi tiek uztverti kā tādi, kas “apšaubā tiesneša darba tiesisko attiecību esamību, tiesneša iecelšanas amata faktu vai Polijas Republikas konstitucionālā orgāna legimitātāti”, vai kā tādi, kas “būtiski apdraud tiesu iestādes darbību” minēto tiesību normu izpratnē.

- 155 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu valstu tiesām ir piešķirtas visplašākās iespējas vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka izskatīšanā esošajā lietā rodas jautājumi par Savienības tiesību normu interpretāciju, kas nepieciešama tajās izskatāmo strīda atrisināšanai (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 223. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 156 Turklāt, runājot par tādām tiesām kā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) vai *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa), kuru nolēmumi saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav pārsūdzami LESD 267. panta trešās daļas izpratnē, šī iespēja, ievērojot Tiesas judikatūrā atzītos izņēmumus, pat kļūst par pienākumu vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 224. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 157 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts tiesību norma nevar liegt valsts tiesai izmantot minēto iespēju vai izpildīt minēto pienākumu, jo tie būtībā ir nesaraujami saistīti ar LESD 267. pantā izveidoto sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu sistēmu un ar šajā normā piešķirtajām tādās tiesas funkcijām, kurai ir uzdots piemērot Savienības tiesības (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 225. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 158 Turklāt valsts tiesību norma, kuras sekas it īpaši var būt tādas, ka valsts tiesa izvēlas atturēties uzdot prejudiciālus jautājumus Tiesai, apdraud valsts tiesām LESD 267. pantā atzītās prerogatīvas un līdz ar to – šīs sadarbības sistēmas efektivitāti (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 226. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 159 Tātad nav pieļaujamas valsts tiesību normas, no kurām izriet, ka pret valsts tiesnešiem var tikt ierosināta disciplinārlieta tādēļ, ka tie Tiesai ir iesnieguši lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Proti, jau iespēja vien, ka attiecīgā gadījumā pret valsts tiesnešiem var tikt ierosināta disciplinārlieta tādēļ, ka tie ir iesnieguši šādu lūgumu vai nolēmuši to uzturēt pēc tā iesniegšanas, var apdraudēt to, ka attiecīgie valsts tiesneši efektīvi īsteno šā sprieduma 157. punktā minēto iespēju un funkcijas (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 227. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 160 Šajā kontekstā turklāt jāuzsver, ka Tiesai vairākos spriedumos ir nācies norādīt, ka izmeklēšana, kas veicama pirms iespējamās disciplinārlietas uzsākšanas saistībā ar Polijas vispārējās jurisdikcijas tiesu nolēmumiem par prejudiciālu jautājumu uzdošanu Tiesai, tostarp par LESD 19. panta 1. punkta otrās daļas interpretāciju, faktiski jau ir tikusi veikta (skat. spriedumus, 2021. gada 2. marts, A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153, 101. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596, 231. punkts).
- 161 Tādējādi no visa iepriekš minētā izriet: risks, ka valsts tiesību normas, kuras Komisija apstrīd trešā iebilduma pirmajā daļā, varētu tikt interpretētas veidā, kas ļautu attiecīgos disciplināros pasākumus izmantot, lai sodītu valsts tiesnešus par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanu Tiesai vai to uzturēšanu, arī ir pierādīts un ka līdz ar to šīs valsts tiesību normas ir pretrunā LESD 267. pantam.

- 162 Visbeidzot, šā sprieduma 124. punktā minētā Polijas Republikas argumentācija, kas attiecas uz apgalvoto pretrunu starp trešo iebildumu un otro iebildumu, ir jānoraida. Šajā ziņā pietiek norādīt, ka otrā iebilduma mērķis ir pārņemt apstākli, ka noteiktu juridisko jautājumu izskatīšana ietilpst Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas ekskluzīvajā kompetencē, bet trešais iebildums savukārt attiecas uz to, vai Savienības tiesībām atbilst tiesību normas, ar kurām ir noteikts, ka konkrēti vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu, tostarp arī Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas tiesnešu, rīcības veidi ir disciplinārpārkāpumi.
- 163 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jākonstatē, ka ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu un Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu tiek pārkāptas gan LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu normas, gan LESD 267. panta normas, un tādēļ Komisijas trešā iebilduma pirmā daļa ir jāatzīst par pamatotu.

– *Par trešā pamata otro daļu*

- 164 Vispirms jānorāda – kā uzsver Komisija –, ka Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1. apakšpunktā, kurā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu izdarīts “acīmredzams un kļaidīgs tiesību normu pārkāpums” ir kvalificēts par disciplinārpārkāpumu, šajā ziņā ir pārņemts formulējums, kas ir identisks tam, kurš jau bija ietverts Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktā, pirms tas tika grozīts ar Grozījumu likumu, un kurā tāpat šāds šo tiesu tiesnešu izdarīts pārkāpums bija kvalificēts kā disciplinārpārkāpums.
- 165 Kā izriet no 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596), kas pasludināts, kamēr norisinājās pašreizējā tiesvedība, 157. punkta un rezolutīvās daļas 1. punkta otrā ievilkuma, Tiesa attiecībā uz Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktā paredzēto noteikumu nosprieda, ka, ņemot vērā visus minētā sprieduma 134.–156. punktā izklāstītos apsvērumus, ir pierādīts, ka to neseno normu īpašajā kontekstā, kuras ir ietekmējušas tiesu varu un vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešiem Polijā piemērojamos disciplināros pasākumus, šajā tiesību normā ietvertā jēdziena “disciplinārpārkāpums” definīcija neļauj novērst, ka šie disciplinārie pasākumi tiek izmantoti, lai uz šiem tiesnešiem, kuriem ir jāinterpretē un jāpiemēro Savienības tiesības, izdarītu spiedienu un tos atturētu no kādas rīcības, kas var ietekmēt viņu lēmumu saturu. Minētajā 157. punktā Tiesa tādējādi secināja, ka šī iemesla dēļ 107. panta 1. punkta 1. apakšpunkts apdraud vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu neatkarību, pārkāpjot LES 19. panta 1. punkta otro daļu.
- 166 Šādos apstākļos – būtībā to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) 134.–156. punktā, uz kuriem ir jāatsaucas, – jākonstatē, ka ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1. apakšpunktu ir pārkāpta arī LES 19. panta 1. punkta otrā daļa. Proti, šī valsts tiesību norma apdraud *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu neatkarību, kuriem, kā norādīts šā sprieduma 92. punktā, arī ir jāinterpretē un jāpiemēro Savienības tiesības, jo minētā valsts tiesību norma neļauj novērst, ka attiecībā uz šiem tiesnešiem piemērojamie disciplinārie pasākumi tiek izmantoti, lai izdarītu spiedienu un radītu atturošu iedarbību, kas var ietekmēt viņu nolēmumu saturu, it īpaši tādu, kas attiecas uz prasībām, kuras izriet no tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā attiecībā uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu esamību.

- 167 Turklāt jāatgādina, ka 2021. gada 15. jūlija spriedumā Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) Tiesa – kā izriet no tā 234. punkta un rezolutīvās daļas 2. punkta – arī ir nospriedusi, ka, ņemot vērā, ka pastāv Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 1. apakšpunktā minētais disciplinārpārkāpums, un šā sprieduma 222.–233. punktā izklāstīto iemeslu dēļ Polijas Republika nav izpildījusi LESD 267. panta otrajā un trešajā daļā paredzētos pienākumus, jo tā ir pieļāvusi, ka attiecīgo valsts tiesu tiesības vērsties Tiesā ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek ierobežotas ar iespēju ierosināt disciplinārlietu.
- 168 Šādos apstākļos – būtībā to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) 222.–233. punktā, uz kuriem ir jāatsaucas, – ir jākonstatē, ka, pieņemot un saglabājot spēkā Grozītā likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1. apakšpunktu un pieļaujot, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) pienākums vērsties Tiesā ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek ierobežots ar iespēju uzsākt disciplinārlietu pret šīs valsts tiesas tiesnešiem, Polijas Republika nav izpildījusi LESD 267. pantā paredzētos pienākumus.
- 169 No tā izriet, ka arī trešā iebilduma otrā daļa ir pamatota un ka līdz ar to šis iebildums ir jāatzīst par pilnībā pamatotu.

Par pirmo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 170 Ar pirmo iebildumu, kas secīgi jāizskata kā trešais, Komisija apgalvo, ka Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a panta 1. un 2. punkts, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punkts un 29. panta 2. un 3. punkts un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 5. panta 1.a un 1.b punkts, kā arī Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkts un Grozījumu likuma 8. pants ir pretrunā LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, Savienības tiesību pārkāpuma principam un LESD 267. pantam.
- 171 Komisija uzskata, ka šo valsts tiesību normu mērķis ir valsts tiesām, kurām tās ir piemērojamas, aizliegt pārbaudīt (lai gan šīm pēdējām ir pienākums to darīt) – pēc savas ierosmes vai pēc kādas no lietas pusēm lūguma –, vai var tikt garantētas vai netikt pārkāptas tiesību subjektu tiesības uz lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā lietās par individuāliem tiesībām, kas tiem izriet no Savienības tiesībām, – pārbaudot, vai pašu tiesu sastāvs vai citas tiesas sastāvs, piemēram, zemāka līmeņa sastāvs, atbilst prasībām par šādas garantijas sniegšanu. Šādai pārbaudei būtu it īpaši jāvar attiekties uz attiecīgo tiesu locekļu iecelšanas amatā procesa likumību vai jāļauj novērtēt šo tiesu un to locekļu leģitimitāti, bet to esot paredzēts traucēt ar apstrīdētajām valsts tiesību normām.
- 172 Atsaucoties uz tiesnešu neatceļamības principu un to, ka Konstitūcijā nav paredzēta iespēja tiesnešu iecelšanas amatā aktu atzīt par spēkā neesošu, Polijas Republika jaucot no Savienības tiesībām izrietošo pienākumu atļaut šādu pārbaudi tiesā ar sekām, kādas rodas, ja pēc šīs pārbaudes tiesā tiek iespējami konstatēti, ka nav ievērotas prasības, kas izriet no tiesībām uz piekļuvi neatkarīgai un objektīvai, tiesību aktos noteiktai tiesai. Šādām sekām, kuras būtu jānosaka tai valsts tiesai, kurai ir jālemj, pamatojoties uz piemērojamajām valsts tiesību normām un pienācīgi ņemot vērā Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, kā arī nepieciešamību līdzsvarot prasības par tiesiskās drošības principa piemērošanu ar prasībām par piemērojamo tiesību normu

ievērošanu, nebūtu obligāti jāietver attiecīgā akta par iecelšanu amatā atcelšana vai attiecīgā tiesneša atsauksana. Parasti šīs sekas turklāt tiek noteiktas, veicot pārbaudi tiesā otrajā instancē par spriedumu vai aktu, kas nav akts par iecelšanu tiesneša amatā.

- 173 Ja tiek konstatēts tiesvedības subjektu pamattiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpums, no Savienības tiesību pārkāpuma un efektivitātes principiem turklāt izriet prasība, lai attiecīgās valsts tiesību normas netiktu piemērotas, ja tas ir nepieciešams atbilstoši iepriekš minētās līdzsvarošanas rezultātiem.
- 174 Savai aizstāvībai Polijas Republika apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi pierādīšanas pienākumu, jo tā nekādi nav pamatojusi savus apgalvojumus par iespējamiem LESD 267. panta un Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumiem. Katrā ziņā apstrīdētās valsts tiesību normas neattiecoties nedz uz to, ka valsts tiesas iesniedz prejudiciālus jautājumus, nedz arī uz to tiesību normu kolīzijas jautājumiem, kuru ietvaros šis princips varētu būt jāpiemēro. Turklāt Komisija neesot arī paskaidrojusi, kādā veidā ar vienu no apstrīdētajām valsts tiesību normām, proti, ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktu, varētu tikt pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar Hartas 47. pantu.
- 175 Attiecībā uz pārējiem apgalvotajiem divu pēdējo minēto Savienības tiesību normu pārkāpumiem Polijas Republika apgalvo, ka valsts tiesas pienākums pārbaudīt tajās prasīto garantiju ievērošanu, lai pārliecinātos, ka tiesneša iecelšanas procedūrā pieļautie pārkāpumi nav apdraudējuši kādas no lietas pusēm tiesības uz tiesību aktos noteiktu tiesu konkrētā lietā, nenozīmē, ka tiek atzītas ikviena tiesību subjekta tiesības prasīt, lai tiesnesim tiktu atņemtas amata pilnvaras, un ka ikvienai valsts tiesai ir kompetence jebkurā procedūrā apstrīdēt aktu par tiesneša iecelšanu un tā tiesisko seku nepārtrauktu iedarbību. Šī dalībvalsts uzskata, ka jebkāda cita interpretācija turklāt izraisītu tiesnešu neatceļamības un neatkarības principu neievērošanu.
- 176 Kā izrietot no Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a panta 1. un 2. punkta, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punkta un 29. panta 2. un 3. punkta un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 5. panta 1.a un 1.b punkta gramatiskās, kontekstuālās, teleoloģiskās un sistēmiskās interpretācijas un pretēji kļūdainajai nozīmei, ko tiem piešķirot Komisija, šīs tiesību normas neliedzot ievērot LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Hartas 47. pantā paredzētās garantijas.
- 177 Pirmkārt, šīs valsts tiesību normas esot ieviestas tikai tāpēc, ka pastāv nopietni draudi tiesisko attiecību drošībai un tiesiskumam saistībā ar to, ka nesen ir palielinājušies mēģinājumi apšaubīt tiesnešu amata pilnvaras pašas par sevi. Šādi rīkojoties, Polijas likumdevējs turklāt esot vēlējis vienīgi nodrošināt iepriekš pastāvējušo valsts tiesību ievērošanu. Proti, Konstitūcijā un gan konstitucionālo, gan administratīvo tiesu pastāvīgajā judikatūrā vienmēr esot bijusi izslēgta iespēja tiesā pārbaudīt akta par tiesneša iecelšanu spēkā esamību vai pašu tā pieņemšanas faktu.
- 178 Otrkārt, minētās valsts tiesību normas esot jāinterpretē, ņemot vērā tiesību normu hierarhijā augstāka ranga normas un saskaņā ar tām, proti, Konstitūcijas 45. pantu, ECPAK 6. pantu un atbilstošajām Savienības tiesību normām.
- 179 Treškārt, to garantiju efektīva pārbaude, kas saistītas ar piekļuvi neatkarīgai, objektīvai un tiesību aktos noteiktai tiesai, kuras izriet no Savienības tiesībām, esot pilnībā nodrošināta, piemērojot dažādas citas valsts tiesību normas. Tās esot, pirmām kārtām, *ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* (Likums par civilprocesa kodeksu; turpmāk tekstā – “Civilprocesa kodekss”) 48.–54. pants, *ustawa – Kodeks postępowania karnego* (Likums par Kriminālprocesa kodeksu;

turpmāk tekstā – “Kriminālprocesa kodekss”) 40.–44. pants un *ustawa – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Likums par tiesvedību administratīvajās tiesās) 18.–24. pants – noteikumi, kas ļauj pieteikt noraidījumu tiesnesim, ja rodas šaubas par viņu objektivitāti un neatkarību. Otrām kārtām, tiesību subjekta, kuram ir šaubas par tiesas spēju nodrošināt šīs personas tiesības uz šādu tiesu, iespēja lūgt, lai attiecīgā lieta tiktu nodota citai tiesai atbilstoši atziņām, kas izriet no sprieduma A. K. u.c., esot garantēta Civilprocesa kodeksa 200. panta 1⁴. punktā, saskaņā ar kuru valsts tiesām pēc savas ierosmes ir jāpārbauda, vai tām ir jurisdikcija, un šādas jurisdikcijas neesamības gadījumā lieta ir jānodod tiesai, kurai ir jurisdikcija. Trešām kārtām, ja tās tiesas sastāvs, kas ir pieņēmusi nolēmumu, ir pretrunā likumam, augstākas instances tiesai, kurā ir iesniegta pārsūdzība, pēc savas ierosmes attiecīgais process ir jāatzīst par spēkā neesošu un jāatceļ attiecīgais spriedums [attiecīgi] saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 379. panta 4. punktu, Kriminālprocesa kodeksa 439. panta 1. punkta 1. apakšpunktu [vai] Likuma par tiesvedību administratīvajās tiesās 183. panta 2. punkta 4. apakšpunktu.

- 180 Turklāt Komisija esot nepareizi sapratusi Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkta – un līdz ar to arī Grozījumu likuma 8. panta, kurā paredzēta šā 55. panta 4. punkta piemērošana izskatīšanā esošajām lietām, – tvērumu. Minētajā 55. panta 4. punktā nekādā veidā neesot aizliegts izvērtēt, vai tiesa ir pareizi izveidota, it īpaši iesniedzot pieteikumu par noraidīšanu, vai lai pārbaudītu, vai šim sastāvam ir bijusi negatīva ietekme uz attiecīgā strīda iznākumu. Šajā pašā 55. panta 4. punktā patiesībā esot vienkārši kodificēta *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru apstākļi, ka lietu ir izskatījis iztiesāšanas sastāvs, pārkāpjot “reglamentējošos” noteikumus par lietu sadali tiesnešiem un iztiesāšanas sastāvu iecelšanu, neesot nedz absolūts pamats, kura dēļ attiecīgā tiesvedība automātiski būtu spēkā neesoša, nedz arī ārkārtas pārsūdzības iesniegšanas gadījums.
- 181 Visbeidzot Polijas Republika, izmantojot formulējumu, kas ir analogisks šā sprieduma 124. punktā minētajam, apgalvo, ka pirmais un otrais iebildums ir pretrunīgi, jo neesot iespējams vienlaikus apgalvot, ka valsts tiesībās valsts tiesām ir aizliegts pārbaudīt iespējamu tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu esamību un tai pat laikā – ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir ekskluzīva kompetence izskatīt pamatus par šādiem pārkāpumiem.
- 182 Replikas rakstā attiecībā uz apgalvoto LESD 267. panta pārkāpumu Komisija citastarp norāda, ka tā argumentētajā atzinumā ir precizējusi un turklāt esot acīmredzams, ka, aizliedzot valsts tiesām izvērtēt, vai tiesa vai tiesnesis atbilst noteiktām prasībām, kas saistītas ar efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un izriet no Savienības tiesībām, apstrīdētās valsts tiesību normas automātiski liedz šim valsts tiesām uzsākt prejudiciālu dialogu ar Tiesu šajā ziņā. Turklāt apgalvotais LESD 267. panta pārkāpums esot detalizēti pamatots prasības pieteikuma daļā, kura attiecas uz otro iebildumu. Savukārt Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktam esot tāds pats normatīvais saturs kā šā likuma 29. panta 3. punktam un kā Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a pantam, līdz ar to tie paši juridiskie argumenti attiecoties uz visām šīm tiesību normām, un tās nav jāprecizē prasības pieteikuma motīvu daļā.
- 183 Attiecībā uz apgalvoto LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī Savienības tiesību pārākuma principa pārkāpumu – šā sprieduma 176. punktā minētās valsts tiesību normas aizliedzot ne tikai “konstatēt”, bet arī “novērtēt” iecelšanas amatā likumību, kā arī “pilnvaras pildīt uzdevumus tiesas spriešanas jomā, kas izriet no šīs iecelšanas amatā”, kur nu vēl attiecīgo aktu par iecelšanu amatā, un līdz ar to, pamatojoties uz šādu formulējumu, esot aizliegts novērtēt tiesneša pilnvaras lemt konkrētā lietā. Šāda interpretācija izrietot arī no Grozītā likuma

par Augstāko tiesu 26. panta 3. punkta, saskaņā ar kuru šā paša panta 2. punktā minētais pieteikums nevar attiekties uz vērtējumu par tiesneša iecelšanas likumību vai tā leģitimitāti, lai pildītu tiesas spriešanas funkcijas.

- 184 Saistībā ar Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punktu Komisija norāda, ka šī valsts tiesību norma neattiecas uz gadījumiem, kuros ir pārkāptas tiesību normas par lietu sadali, kā arī par iztiesāšanas sastāvu noteikšanu un grozīšanu, līdz ar to Polijas Republikas izvirzītajiem argumentiem par šādu pārkāpumu neesot nozīmes.
- 185 Atbildes rakstā uz repliku Polijas Republika apgalvo, ka attiecībā uz it kā pieļautajiem LESD 267. panta un Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumiem Komisija nedrīkst apgalvot nedz, ka šie pārkāpumi ir “acīmredzami”, jo jebkāda prezumpcija šajā ziņā esot izslēgta, nedz arī to, ka argumentācija, kas nav minēta prasības pieteikumā, esot ietverta argumentētajā atzinumā. Attiecībā uz Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktu Komisijai esot bijis jāpamato savi iebildumi, nevis jāsaņemas atbildes, ka tā uzminēs, ka arī prasības pieteikumā izvirzītie argumenti par citām valsts tiesību normām varētu pamatot šos iebildumus.
- 186 Runājot par Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punktu, no šīs tiesību normas otrā teikuma un it īpaši no tajā ietvertā formulējuma “nevar atsaukties” neizrietot, ka tiesiskā regulējuma par lietu sadali vai iztiesāšanas sastāvu noteikšanu vai grozīšanu atbilstība varētu novērst visus pārējos trūkumus, kuri attiecīgā gadījumā ir pieļauti attiecīgajā procedūrā un kuru dēļ var tikt pieņemts nolēmums, ar ko tiek pārkāptas tiesvedības subjekta tiesības uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu.
- 187 Tiesas sēdē – papildus šā sprieduma 117. un 118. punktā minētajiem apsvērumiem – Komisija apgalvoja, ka Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkts, piemēram, var traucēt valsts tiesām ievērot atziņas, kas izriet, pirmām kārtām, no 2021. gada 15. jūlija sprieduma Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) 176. punkta un, otrām kārtām, no 2021. gada 16. novembra sprieduma *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931) rezolutīvās daļas.

Tiesas vērtējums

– Par pieņemamību

- 188 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvoto LESD 267. panta pārkāpumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 120. panta c) punktu un ar to saistīto Tiesas judikatūru prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets, izvirzītie pamati un argumenti, kā arī šo pamatu kopsavilkums. Šādai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. No tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiskā un saprotamā veidā un ka prasības pieteikumā ietvertajiem prasījumiem ir jābūt formulētiem nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu (spriedums, 2017. gada 19. septembris, Komisija/Irija (Reģistrācijas nodoklis), C-552/15, EU:C:2017:698, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 189 Tiesa ir arī nospriedusi, ka atbilstoši LESD 258. pantam celtajai prasībai ir jāietver loģiski un precīzi iebildumi, lai dalībvalstij un Tiesai ļautu precīzi novērtēt norādītā Savienības tiesību pārkāpuma apmēru, un tas ir obligāts nosacījums, lai minētā valsts vēlāk varētu izmantot savus

aizstāvības līdzekļus un lai Tiesa varētu pārbaudīt, vai pastāv apgalvotā pienākumu neizpilde (spriedums, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 133. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 190 Konkrēti, Komisijas prasībā ir jābūt loģiski un detalizēti izklāstītiem iemesliem, kas tai ir radījuši pārliecību, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi kādu no Savienības tiesībās paredzētajiem pienākumiem (spriedums, 2019. gada 31. oktobris, Komisija/Nīderlande, C-395/17, EU:C:2019:918, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 191 Šajā lietā jānorāda, ka, lai gan LESD 267. pants tostarp ir minēts prasības pieteikuma prasījumu daļā saistībā ar pirmo iebildumu, šajā daļā sniegtā informācija, kas veltīta šā iebilduma izklāstam un ar to saistītajai Komisijas argumentācijai, turpretim vairs neietver ne kaut mazāko norādi uz šo pantu un tā iespējamo pārkāpumu, ne *a fortiori* kaut mazāko precizējumu par iemesliem, kuru dēļ ar minētajā iebildumā apstrīdētajām valsts tiesību normām varētu tikt pārkāpts minētais pants.
- 192 Šādos apstākļos jākonstatē – kā ģenerālvokāts to darījis secinājumā 128. punktā –, ka attiecībā uz apgalvoto LESD 267. panta pārkāpumu saistībā ar pirmo iebildumu prasības pieteikums neatbilst šā sprieduma 188.–190. punktā atgādinātajām prasībām. Šajā ziņā nedz apstāklis, ka šo apgalvoto pārkāpumu saistībā ar šo pirmo iebildumu Komisija ir pamatojusi argumentētajā atzinumā, nedz tas, ka par analogisku LESD 267. panta pārkāpumu ir sniegta argumentācija saistībā ar citiem prasības pieteikumā izvirzītajiem iebildumiem par citām valsts tiesību normām, kas nav minētas pirmajā iebildumā, neļauj novērst trūkumu, kas tādējādi ir pieļauts dokumentā par lietas ierosināšanu. Proti, attiecībā uz pirmo iebildumu – tas neļauj saskaņoti, skaidri un precīzi izprast strīdu par LESD 267. pantu, kas šajā gadījumā tika nodots izskatīšanai Tiesai pirmstiesas procedūras beigās.
- 193 Otrkārt, par apgalvoto Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumu savukārt jānorāda, ka apsvērumos par pirmo iebildumu, ko Komisija izklāstījusi prasības pieteikumā, tā atsaucas uz šo principu, tostarp šā prasības pieteikuma 75. punktā uzsvērdama, ka, liedzot Polijas tiesām lemt par to, vai ir izpildītas prasības, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu, gadījumos, uz kuriem attiecas apstrīdētās valsts tiesību normas, šā paša iemesla dēļ pēdējās minētās normas arī varēja liegt šīm tiesām saskaņā ar minēto principu pieņemt aktus, kas varētu izrādīties nepieciešami, lai šādos gadījumos nodrošinātu šo prasību efektīvu ievērošanu.
- 194 Treškārt, attiecībā uz Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktu ir jānorāda – protams, ir taisnība, kā to norāda Polijas Republika, ka, lai gan šī valsts tiesību norma ir ietverta prasības pieteikuma prasījumu daļā, kura attiecas uz pirmo iebildumu, šajā prasības pieteikumā šā iebilduma pamatojumam izklāstītajā argumentācijā nav ietverts izklāsts konkrēti par minēto tiesību normu.
- 195 Tomēr, kā apgalvo Komisija, nosakot, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta nevar izskatīt pieteikumu par tiesneša iecelšanas likumības un viņa leģitimitātes pildīt tiesas spriešanas funkciju konstatēšanu un novērtēšanu, 26. panta 3. punktā būtībā tikai ir atkārtots tas, kas jau izriet no Grozītā likuma par Augstāko tiesu 29. panta 3. punkta, proti, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), tostarp Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir aizliegts konstatēt vai izvērtēt tiesneša iecelšanas likumību vai no šīs iecelšanas izrietošās pilnvaras veikt uzdevumus tiesas spriešanas jomā.

- 196 Šādos apstākļos jāuzskata, ka Komisijas kritika par Grozītā likuma par Augstāko tiesu 29. panta 3. punktu *ipso facto* attiecas arī uz tā 26. panta 3. punktu un tādējādi aptver šo pēdējo minēto tiesību normu. No tā izriet, ka Komisijai nebija jāsniedz īpašs paskaidrojums par pēdējo minēto valsts tiesību normu un ka tāpēc šāda skaidrojuma neesamība nevarēja ietekmēt Polijas Republikas tiesības uz aizstāvību.
- 197 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisijas pirmais iebildums ir nepieņemams, ciktāl tas attiecas uz apgalvoto LESD 267. panta pārkāpumu, bet pārējā daļā tas ir pieņemams.

– *Par lietas būtību*

- 198 Vispirms – runājot par Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a panta 1. un 2. punktu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 29. panta 2. un 3. punktu un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 5. panta 1.a un 1.b punktu – no pirmo divu minēto valsts tiesību normu formulējuma izriet, pirmām kārtām, ka “saistībā ar” dažādu attiecīgo tiesu “vai to struktūru” “darbību” nav atļauts “apšaubīt [tiesu], valsts konstitucionālo orgānu un kontroles un tiesību aizsardzības struktūru leģitimitāti” un, otrām kārtām, ka šīs tiesas “nevar ne konstatēt, ne izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā likumību vai no šādas iecelšanas izrietošo pilnvaru veikt uzdevumus tiesas spriešanas jomā likumību”. Savukārt ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktu ir izslēgts, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta pēc tam, kad cita tiesa tai ir nosūtījusi pieteikumu par tiesneša noraidīšanu vai tādas tiesas izraudzīšanos, kurā ir jāveic tiesvedība, vajadzības gadījumā ietverot iebildumus par attiecīgā tiesneša vai tiesas neatkarības neesamību, var izskatīt šo pieteikumu, ja tas “attiecas uz tiesneša iecelšanas likumības vai viņa leģitimitātes tiesas spriešanas funkciju veikšanai konstatējumu un vērtējumu”.
- 199 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt, ka – tāpat kā būtībā norādīts šā sprieduma 135.–137. punktā attiecībā uz valsts tiesību normām, kuras Komisija apstrīd trešajā iebildumā, – pirmajā iebildumā minēto valsts tiesību normu formulējums neļauj uzskatīt – pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika –, ka šādi noteiktie aizliegumi attiecas tikai uz tiesu aktiem, ar kuriem lemj par akta par tiesneša iecelšanu spēkā esamību.
- 200 Proti, pirmām kārtām, pēdējās minētās valsts tiesību normas aizliedz ne tikai “konstatēt”, bet arī “izvērtēt” gan pašas “iecelšanas amatā”, gan “pilnvaru veikt uzdevumus tiesas spriešanas jomā, kas izriet no šīs iecelšanas” “likumību”. Otrām kārtām, šīs pašas tiesību normas vēl vispārīgāk aizliedz “tiesu” un “valsts konstitucionālo orgānu vai kontroles un tiesību aizsardzības struktūru” “leģitimitātes” “apšaubīšanu”.
- 201 Ņemot vērā šādu formulējumu salīdzinoši plašo un neprecīzo raksturu, ir redzams, ka ar tiem noteiktie aizliegumi var attiekties uz ļoti daudziem vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu vai *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) vai to struktūru aktiem vai rīcībām to satura vai seku dēļ. Tā tas it īpaši var būt tad, ja šīm tiesām atbilstoši to pienākumiem, kas atgādināti šā sprieduma 128.–131. punktā, noteiktos apstākļos ir jāpārbauda, vai tās pašas vai to sastāvā esošie tiesneši vai citi tiesneši vai tiesas, kurām ir jāizskata lietas saistībā ar Savienības tiesībām vai kuras ir lēmušas par tām, atbilst no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta izrietošajām prasībām par attiecīgo tiesu un tiesnešu neatkarību, objektivitāti un prasībai būt iepriekš noteiktām tiesību aktos.
- 202 Otrkārt, jānorāda, ka formulējumi, kurus tādējādi ir izmantojis Polijas likumdevējs, – tāpat kā norādīts šā sprieduma 140. punktā attiecībā uz valsts tiesību normām, kuras Komisija ir apstrīdējusi trešajā iebildumā, – ir cieši saistīti ar dažādu Polijas tiesu izvirzīto jautājumu virkni

par to, vai dažādie nesen veiktie tiesību aktu grozījumi, kuri ir ietekmējuši tieslietu organizāciju Polijā, atbilst Savienības tiesībām un it īpaši prasībām, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta.

- 203 Proti, Grozījumu likums un valsts tiesību normas, uz kurām attiecas pirmais iebildums, steidzamības kārtā tika pieņemtas šā sprieduma 141.–145. punktā aprakstītajā kontekstā, kuru it īpaši raksturo, pirmām kārtām, nesenā judikatūras attīstība saistībā ar tiesiskuma un, konkrētāk, tiesu varas neatkarības Polijā saglabāšanu, kas izriet no sprieduma A. K. u.c., kā arī, otrām kārtām, vairāki lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas tolaik tika izskatīti Tiesā un attiecās uz šādu problemātiku.
- 204 Šajā ziņā it īpaši no sprieduma A. K. u.c. 134., 139. un 149. punkta, kā arī tā rezolutīvās daļas izriet, ka atziņas, kuras paustas minētajā spriedumā, tāpat kā atziņas, kuras paustas šā sprieduma 143. punktā minētajā valsts tiesu judikatūrā, kas izveidojusies sprieduma A. K. u.c. kontekstā, attiecas uz Disciplinārlietu palātai piešķirto kompetenču atbilstību Savienības tiesībām, it īpaši ņemot vērā šīs palātas locekļu iecelšanas kārtību un gan minētās palātas, gan KRS neatkarības trūkumu šajā iecelšanas procesā.
- 205 It īpaši, kā norādīts šā sprieduma 141. punktā, no sprieduma A. K. u.c. skaidri izriet, ka valsts tiesām, kurām ir jāizskata šāda veida lietas, uz Savienības tiesību pamata varētu būt pienākums, pirmām kārtām, lemt par tādas struktūras kā Disciplinārlietu palāta piemērotību izskatīt lietas, uz kurām attiecas Savienības tiesības, it īpaši ņemot vērā apstākļus, kādos ir notikusi tās locekļu iecelšana, un, otrām kārtām, izvērtēt KRS neatkarību un, ja šādas neatkarības nav, spriest par to, kādas sekas rada šīs iestādes iesaistīšanās Disciplinārlietu palātas tiesnešu iecelšanas procesā.
- 206 Bija acīmredzams, ka, šādi rīkojoties, šīs valsts tiesas, kurām savas kompetences ietvaros ir jāpiemēro Savienības tiesību normas, varētu tikt aicinātas pieņemt aktus, kurus var uzskatīt par tādiem, kas var “apšaubīt” tādu “[tiesu] leģitimitāti” kā, piemēram, Disciplinārlietu palāta vai “valsts konstitucionālo orgānu [...] [vai tādu] tiesību aizsardzības struktūru leģitimitāti” kā KRS, turklāt šajā gadījumā veicot “novērtējumus” par minētās palātas tiesnešu “iecelšanas amatā” “likumību” un “to pilnvaru pildīt tiesas spriešanas funkcijas labas tiesu pārvaldības jomā” leģitimitāti to valsts tiesību normu izpratnē, kuras Komisija apstrīd pirmajā iebildumā.
- 207 Runājot par šā sprieduma 144. punktā minētajiem prejudiciālajiem jautājumiem, kas apstrīdēto valsts tiesību normu pieņemšanas dienā Tiesai jau bija uzdoti, tie attiecās, pirmām kārtām, uz to, ka jaunās valsts tiesību normas, atbilstoši kurām vairākas personas nesen tika ieceltas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu amatos, iespējams, neatbilst Savienības tiesībām, un uz iespējamām sekām, kuras šāda neatbilstība rada attiecībā uz šādu tiesnešu pieņemtajiem tiesas aktiem. Otrām kārtām, šie prejudiciālie jautājumi attiecās uz to, ka valsts tiesību normas, ar kurām ir atļauts pieņemt ministrijas lēmumus par tiesnešu norīkošanu uz citām tiesām, nevis uz savu tiesu, iespējams, neatbilst šīm tiesībām.
- 208 Atkarībā no to satura atbildes, kuras uz minētajiem prejudiciālajiem jautājumiem tolaik tika gaidītas no Tiesas, varēja izraisīt to, ka valsts tiesām attiecīgā gadījumā ir jāveic “novērtējums” par *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu “iecelšanas amatā” vai “to pilnvaru pildīt tiesas spriešanas funkcijas” “likumību” vai jāpieņem akti, kurus var uzskatīt par tādiem, ar ko “apšaubā” “[tiesu] leģitimitāti”, it īpaši to tiesu, kurās tiesneši norikoti.

- 209 Turklāt, kā izriet no šā sprieduma 146. un 148. punktā minētajiem spriedumiem, Tiesas sniegtās atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem, kuru saturs ir atgādināts šā sprieduma 207. punktā, ir apstiprinājušas risku, ka uz aktiem vai vērtējumiem, kas noteiktos apstākļos ir jāveic valsts tiesām saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu kopsakarā ar Hartas 47. pantu, patiešām varētu attiekties aizliegumi, kas paredzēti pirmajā iebildumā apstrīdētajās valsts tiesību normās.
- 210 Ar šā sprieduma 175. punktā minēto Polijas Republikas argumentu nevar atspēkot iepriekš izklāstīto analīzi. Proti, no tās neizriet, ka ikvienai valsts tiesai būtu jāatzīst kompetence pēc savas ierosmes vai pēc tiesību subjekta lūguma jebkurā procedūrā apstrīdēt aktu par tiesneša iecelšanu amatā, tā darba tiesiskās attiecības vai tiesas spriešanas pilnvaru īstenošanu pēc tam, kad attiecīgajā gadījumā tā ir lūgusi Tiesai sniegt interpretējošu prejudiciālu nolēmumu.
- 211 Tādējādi Tiesa 2022. gada 22. marta spriedumā *Prokurator Generalny* u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana) (C-508/19, EU:C:2022:201, 70., 71. un 81.–83. punkts) par nepieņemamu atzina lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas iesniegts saistībā ar *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesneša iecelšanas spēkā esamības apstrīdēšanu iesniedzējtiesā pēc tam, kad tā tostarp bija norādījusi, pirmām kārtām, ka šajā lūgumā uzdotie jautājumi bija cieši saistīti ar citu strīdu, kas nav pamatlietā izspriežamais, un, otrām kārtām, ka pamatprasība bija vērsta uz to, lai panāktu, ka attiecīgā tiesneša iecelšana šīs tiesas tiesneša amatā *erga omnes* tiek atzīta par spēkā neesošu, lai gan valsts tiesībās nav atļauts un nekad nav bijis atļauts visiem tiesību subjektiem apstrīdēt tiesnešu iecelšanu amatā, ceļot tiešu prasību par šādas iecelšanas atcelšanu vai atzīšanu par spēkā neesošu.
- 212 Treškārt, par Polijas Republikas apgalvojumu, ka citas valsts tiesību normas ļaujot izpildīt prasības, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta, ir jānorāda, pirmām kārtām, ka attiecībā uz šā sprieduma 179. punktā minētajām valsts tiesību normām par tiesnešu noraidīšanu, no vienas puses, no Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punkta izriet, ka noraidīšanas procedūras kontekstā nav atļauts vērtēt nedz to, vai tiesneša iecelšana amatā ir bijusi likumīga, nedz to, vai viņš var leģitīmi pildīt tiesas spriešanas funkcijas.
- 213 No otras puses, kā izriet no paša to valsts tiesību normu formulējuma tiesnešu noraidīšanas jomā, uz kurām Polijas Republika ir atsaukusies un kuru tekstu tā ir iesniegusi pēc Tiesas lūguma, pārbaude, ko atļauj šīs valsts tiesību normas, šķiet, varētu attiekties tikai uz daļas no prasībām, kas izriet no tiesnešu neatkarības principa, ievērošanu un, precīzāk, uz prasībām, kas saistītas ar šā principa iekšējo aspektu, kurš pārklājas ar “objektivitātes” jēdzienu un attiecas uz vienādu distanci, kas tiesnešiem ir jāievēro attiecībā pret lietas dalībniekiem un to attiecīgajām interesēm. Savukārt, ņemot vērā šo formulējumu, šķiet, ka minētās valsts tiesību normas neļauj pārbaudīt citus aspektus, kas izriet no šīm prasībām, it īpaši saistībā ar minētā principa ārējo aspektu, kas citastarp vērsts uz attiecīgās struktūras aizsardzību no ārējas iejaukšanās vai spiediena, vai arī uz nepieciešamību, lai šī struktūra būtu iepriekš noteikta tiesību aktos.
- 214 Tiesas sēdē Polijas Republika turklāt šajā ziņā norādīja, ka no nesenajiem *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) spriedumiem izriet, ka minētās valsts tiesību normas tostarp neļauj iesniegt pieteikumus vai deklarācijas, kas balstīti uz iebildumiem par tiesneša iecelšanas amatā prettiesiskumu vai jebkādu citu apstākli saistībā ar tiesneša iecelšanas amatā procedūru.

- 215 Otrām kārtām, attiecībā uz citiem valsts mehānismiem, uz kuriem atsaucas Polijas Republika un kuri arī ir minēti šā sprieduma 179. punktā, proti, tiem, kas attiecas uz lietas nodošanu kompetentajai tiesai un pārbaudi, ko veic augstākas instances tiesas, ir jānorāda, ka pirmajā iebildumā apstrīdētās valsts tiesību normas – kā norādīts šā sprieduma 200. un 201. punktā – ir formulētas plaši un neprecīzi, un tas neļauj izslēgt, ka arī tās var paralizēt šādus mehānismus.
- 216 Proti, šajās valsts tiesību normās noteiktie aizliegumi ir piemērojami arī tiesām, kurās rodas jautājums par iespējamu lietas nodošanu citai tiesai, piemērojot Civilprocesa kodeksa 200. panta 1.⁴ punktu, un līdz ar to šķiet, ka tie var liegt šādām tiesām lietu nodot, piemēram, tad, ja saistībā ar spriedumā A. K. u.c. minētajiem apstākļiem tas nozīmētu apšaubīt atbilstību no Savienības tiesībām izrietošajām neatkarības prasībām un tātad tās tiesas leģitimitāti, kurā attiecīgā lieta parastos apstākļos būtu jāizskata, vai šajā kontekstā apšaubīt tādas konstitucionāla orgāna kā KRS leģitimitāti.
- 217 Ņemot vērā apstrīdēto valsts tiesību normu plašo un neprecīzo formulējumu, ar tām turklāt augstākas instances tiesai, kurai ir lūgts pārbaudīt zemākas instances tiesas nolēmumu, var tikt liegts izvērtēt, vai tiesneša iecelšanas amatā vai no iecelšanas amatā izrietošās tiesas spriešanas funkcijas ir likumīgas, vai arī apšaubīt tiesu leģitimitāti, un tas attiecas gan uz lēmumiem par pašas – kā otrā līmeņa tiesas – sastāvu vai leģitimitāti, gan uz lēmumiem par zemākas instances tiesas sastāvu vai leģitimitāti.
- 218 Ceturtkārt, šā sprieduma 181. punktā minētā Polijas Republikas argumentācija, kas attiecas uz apgalvoto pretrunu starp pirmo un otro iebildumu, arī ir jānorāda. Šajā ziņā pietiek vien uzsvērt, ka otrā iebilduma mērķis ir nosodīt apstākli, ka noteiktu jautājumu izskatīšana ietilpst Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas ekskluzīvajā kompetencē, bet pirmais iebildums attiecas to, vai Savienības tiesībām atbilst tiesību normas, kurās ir noteikti atsevišķi aizliegumi, kas ir piemērojami vispārējās jurisdikcijas tiesām, administratīvajām tiesām un *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), tostarp Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai.
- 219 No iepriekš minētā izriet, ka ar šā sprieduma 198. punktā minētajām valsts tiesību normām tiek pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar Hartas 47. pantu.
- 220 Turpinājumā attiecībā uz Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punktu un Grozījumu likuma 8. pantu, kurā paredzēta 55. panta 4. punkta piemērošana lietām, kas uzsāktas vai pabeigtas pirms šā pēdējā minētā likuma stāšanās spēkā, it īpaši no minētā 55. panta 4. punkta otrā teikuma formulējuma izriet, ka “[uz noteikumiem] par lietu sadali, kā arī par iztiesāšanas sastāva noteikšanu un izmaiņām [...] nevar atsaukties, lai konstatētu, ka [...] tiesa nepienācīgi aizpildīta vai ka tās sastāvā ir persona, kurai nav tiesību vai kompetences pieņemt nolēmumu”.
- 221 Ir jāuzsver, ka – tāpat kā šā sprieduma 133. un 198. punktā minētās valsts tiesību normas – arī Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkts pavisam nesen ieviests Polijas tiesību sistēmā ar Grozījumu likumu šā sprieduma 140.–145. punktā atgādinātajā īpašajā kontekstā.
- 222 Šajā ziņā konkrētāk ir jāuzsver, ka šīs valsts tiesību normas pieņemšanas dienā Tiesai tostarp bija iesniegti šā sprieduma 144. punkta trešajā ievilkumā minētie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu apvienotajās lietās, kurās pa to laiku pasludināts 2021. gada 16. novembra spriedums *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931).

- 223 Pēdējā minētajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka LES 19. panta 1. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tādas valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām dalībvalsts tieslietu ministrs, pamatojoties uz nepubliskotiem kritērijiem, var, no vienas puses, uz noteiktu vai nenoteiktu laiku norīkot tiesnesi darbam augstāka līmeņa krimināltiesā un, no otras puses, jebkurā brīdī ar nemotivētu lēmumu atsaukt šo norīkojumu neatkarīgi no tā, vai minētais norīkojums ir uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.
- 224 Turklāt brīdī, kad tika pieņemts Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punkts, Tiesā tika izskatīta arī Komisijas pret Polijas Republiku celtā prasība par pienākumu neizpildes konstatēšanu lietā C-791/19 tostarp ar mērķi konstatēt, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētos pienākumus tādēļ, ka Disciplinārlietu palātas priekšsēdētājam ir piešķirta diskrecionāra vara izraudzīties kompetento disciplinārtiesu pirmajā instancē lietās, kas attiecas uz vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešiem.
- 225 Šajā ziņā jāuzsver, ka tikmēr 2021. gada 15. jūlija spriedumā Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596) Tiesa 164.–177. punktā pieņēma šādu iebildumu un līdz ar to konstatēja, ka, piešķirot Disciplinārlietu palātas priekšsēdētājam šādu diskrecionāru varu un tādējādi nenodrošinot, ka disciplinārlietas izskata “tiesību aktos noteikta” tiesa, Polijas Republika nav izpildījusi LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētos pienākumus.
- 226 Tādējādi šķiet, ka tad, kad valsts tiesām ir jāizdara secinājumi no šā sprieduma 222. un 225. punktā minētajiem Tiesas spriedumiem, tām var nākties izvērtēt un līdz ar to “atsaukties” uz tādām valsts tiesību normām kā tās, kas tika aplūkotas šajos spriedumos un kas attiecas uz “iztiesāšanas sastāva noteikšanu” vai “izmaiņām”, lai konkrētajā gadījumā konstatētu, ka minēto valsts tiesību normu piemērošanas dēļ un tāpēc, ka tās ir pretrunā Savienības tiesībām, valsts tiesa ir “nepienācīgi aizpildīta” vai ka tajā ietilpst persona, “kurai nav tiesību vai kompetences pieņemt nolēmumu”. Kad attiecīgās valsts tiesas šādi rīkojas, uz tām attiecas aizliegumi, kas tādējādi ir noteikti Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punktā. Turklāt šos aizliegumus ir paredzēts piemērot vispārīgāk, neraugoties uz iespējamiem tiesvedības subjekta iebildumiem par to, ka valsts tiesību normas, kas attiecas vai nu uz lietu sadali, vai arī uz iztiesāšanas sastāva noteikšanu vai izmaiņām, vai arī šādu tiesību normu piemērošana būtu pretrunā Savienības tiesību prasībām, kas ir nesaraucjami saistītas ar tiesībām uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu.
- 227 Nemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jākonstatē, ka arī ar Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 55. panta 4. punktu un tādējādi – ar Grozījumu likuma 8. pantu – ir pārkāpta LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar Hartas 47. pantu.
- 228 Visbeidzot, attiecībā uz apgalvoto Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo principu valsts tiesai, kurai savas kompetences ietvaros ir jāpiemēro Savienības tiesību normas, ir jānodrošina šo tiesību prasību pilnīga iedarbība lietā, kuru tā izskata. Konkrēti, tai pēc savas iniciatīvas ir jāatstāj nepiemērots jebkurš, pat vēlāks, valsts tiesiskais regulējums vai prakse, kas ir pretrunā Savienības tiesību normai ar tiešu iedarbību, neprasot vai negaidot, lai šis valsts tiesiskais regulējums vai prakse tiktu atcelta likumdošanas ceļā vai izmantojot kādu citu konstitūcijā paredzētu procedūru (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1978. gada 9. marts, *Simmenthal*, 106/77, EU:C:1978:49, 24. punkts, kā arī 2022. gada 22. februāris, RS (Konstitucionālās tiesas spriedumu iedarbība), C-430/21, EU:C:2022:99, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 229 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, Hartas 47. pantam ir šāda tieša iedarbība (skat. it īpaši spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 56. punkts un tajā minētā judikatūra), turklāt šā sprieduma 78. punktā jau atgādināts, ka tas pats attiecas uz LES 19. panta 1. punkta otro daļu.
- 230 Tātad, tā kā šā sprieduma 198. un 220. punktā minētās valsts tiesību normas jau tajās noteikto aizliegumu dēļ vien var radīt šķērsli tam, lai attiecīgās Polijas tiesas būtu tiesīgas nepiemērot atsevišķas tiesību normas, kas atzītas par Savienības tiesību normām ar tiešu iedarbību pretrunā esošām, arī tās var būt pretrunā Savienības tiesību pārākuma principam.
- 231 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, pirmais iebildums ir jāatzīst par pamatotu, ciktāl tas attiecas uz LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī Savienības tiesību pārākuma principa pārkāpumiem.

Par otro iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 232 Ar otro iebildumu, kas jāizskata ceturtām kārtām, Komisija būtībā apgalvo, ka jautājumi par tiesas vai tiesneša neatkarību ir “horizontāli jautājumi”, kurus ikvienai valsts tiesai, kas izskata lietu, uz kuru attiecas Savienības tiesības, ir pienākums – tostarp *in limine litis* un lemjot pirmajā instancē – izvērtēt LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta aspektā un attiecībā uz šiem jautājumiem tai ir jābūt iespējai vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, pamatojoties uz LESD 267. pantu, vēlāk, vajadzības gadījumā, atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam atstājot nepiemērotas visas valsts tiesību normas, kas ir pretrunā šīm Savienības tiesību normām, kā tās ir interpretējusi Tiesa. Šādi jautājumi neesot uzskatāmi par īpašiem juridiskiem jautājumiem atsevišķā tiesību jomā, kuri tādēļ varētu būt tādas tiesas ekskluzīvā kompetencē, kas esot specializēta.
- 233 Polijas Republika tādējādi neesot izpildījusi savus pienākumus, kas izriet no minētajām Savienības tiesību normām un no šā pārākuma principa, pirmkārt, tādēļ, ka Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. punktā tā piešķirusi Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ekskluzīvu kompetenci lemt par jautājumiem, kas attiecas uz tiesnešu noraidīšanu un tās tiesas izraudzīšanos, kuras kompetencē ir izskatīt lietu, kurā ir izvirzīts iebildums par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību, un liekot tiesai, kas izskata lietu, kurā rodas šādi jautājumi, tos nosūtīt šai palātai, pat ja šī palāta nav kompetenta izskatīt attiecīgo lietu pēc būtības.
- 234 Šādi rīkojoties, Polijas likumdevējs turklāt esot vēlējis liegt valsts tiesām, kas izskata strīdu, pārbaudīt – vajadzības gadījumā uzdodot jautājumus Tiesai –, vai tiesu instance, kurai šis strīds ir jāizskata, atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, kas izriet no Savienības tiesībām, un, ja šāda neatkarība un objektivitāte nepastāv, izpildīt pienākumu atbilstoši Tiesas norādītajam spriedumā A. K. u.c. – nepiemērot valsts tiesību normu, ar kuru kompetence izskatīt šādu strīdu ir rezervēta šai tiesu instancei. Šādi apstrīdētās valsts tiesību normas mērķis esot arī neļaut valsts tiesām pēc savas iniciatīvas vai pēc tiesvedības puses lūguma izvērtēt nepieciešamību noraidīt tiesnesi, kas neatbilst šīm prasībām, vai par to uzdot jautājumus Tiesai.
- 235 Otrkārt, ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 82. panta 2.–5. punktu esot pārkāptas arī šā sprieduma 232. punktā minētās Savienības tiesību normas un tajā minētais princips. Proti, paredzot, pirmām kārtām, ka tikai Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir kompetence

lemt par tādiem tiesību jautājumiem saistībā ar tāda tiesneša vai tiesas neatkarību, kas rodas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) izskatīšanā esošajās lietās, otrām kārtām, ka tad, ja šī palāta pieņem šādu lēmumu, tai nav saistošs neviens cits *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) nolēmums un, visbeidzot, ka minētās palātas lēmumi ir saistoši visiem pārējiem *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) sastāviem, šis valsts tiesību normas liedz iztiesāšanas sastāviem, kas ietilpst citās *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātās, iespēju lemt par šādiem tiesību jautājumiem un uzdot Tiesai par tiem jautājumus.

- 236 Treškārt, šīs Savienības tiesību normas un princips esot pārkāpti ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 4.–6. punktu, ar kuru Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir piešķirta ekskluzīva kompetence izskatīt pieteikumus par visu Polijas tiesu, arī administratīvo tiesu, tostarp citu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātu galīgo nolēmumu vai galīgo spriedumu atzīšanu par prettiesiskiem, ja prettiesiskums izpaužas kā tādas personas statusa apstrīdēšana, kura iecelta tiesneša amatā un kura ir lēmusi attiecīgajā lietā, un šādi pieteikuma var tikt iesniegti neatkarīgi no tā, vai attiecīgā strīda puse ir izsmēlusi citus tās rīcībā esošos tiesību aizsardzības līdzekļus. Proti, šādas valsts tiesību normas neļaujot pārējām *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātām lemt par šiem jautājumiem un šajā ziņā uzdot Tiesai iespējamus prejudiciālus jautājumus.
- 237 Ceturtkārt, šā sprieduma 232. punktā minētās Savienības tiesību normas un tajā minētais princips esot pārkāpti arī Grozījumu likuma 10. panta pārejas noteikumos, kuros ir paredzēts: vispirms – ka Polijas tiesas, tostarp pārējās *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātas, līdz 2020. gada 21. februārim nodod Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai lietas, kuras bija izskatīšanā tā paša gada 14. februārī un kuras attiecas uz jautājumiem, kas tagad ietilpst šīs palātas ekskluzīvā kompetencē, turpinot – ka šī palāta šajā gadījumā var atzīt par spēkā neesošiem aktus, ko iepriekš pieņēmusi tiesa, kura ir atteikusies no jurisdikcijas tās labā, proti, aktus, kas var ietvert iespējamu lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanu Tiesai, un visbeidzot – ka akti, kas šādās lietās pieņemti pēc 2020. gada 14. februāra, piemēram, iespējama lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšana, nav spēkā.
- 238 Aizstāvībai Polijas Republika apgalvo, pirmām kārtām, ka Komisija kļūdaini interpretējot spriedumu A. K. u.c. Proti, no šā sprieduma izrietot tikai tas, ka tad, ja kāds lietas dalībnieks apgalvo, ka lietas izskatīšana tiesā, kurai parasti ir jurisdikcija, izraisītu to tiesību pārkāpumu, kas viņam izriet no Hartas 47. panta, tiesa, kurā celta prasība, var lemt par šādu iebildumu un, ja tas ir pamatots, nodot lietu citai tiesai, kura sniedz prasītās neatkarības garantijas un kurai saskaņā ar tiesību aktiem būtu bijusi jurisdikcija tad, ja nebūtu noteikumu, kas kompetenci rezervē tiesai, kura šādas garantijas nesniedz.
- 239 Savukārt no minētā sprieduma neizrietot, ka visām valsts tiesām ir tiesības izskatīt šāda veida lietas. Šādi Komisijas atbalstītajā apgalvojumā turklāt neesot ievērota prasība par tiesībām uz tiesību aktos noteiktu tiesu, kas izslēdz to, ka kompetentās tiesas noteikšana ir atstāta tiesu iestāžu ziņā. Tādējādi spriedumā A. K. u.c. Tiesa attiecīgajām iesniedzējtiesām esot radījusi nevis pilnvaras pieņemt aktus bez juridiskā pamata, bet gan pilnvaras nodot attiecīgās lietas citai tiesai, kuras kompetence izriet no Parlamenta akta saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 200. panta 1.⁴ punktu. Vienīgais dalībvalstu pienākums šajā ziņā esot atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas prasībām nodrošināt, lai lietas, kurām ir saistība ar Savienības tiesībām, tiktu izskatītas tiesās, kas sniedz šajā tiesību normā prasītās garantijas.
- 240 Turklāt spriedumā A. K. u.c. minētajam pieņemumam neesot saistības ar apstrīdētajām valsts tiesību normām, jo tās attiecoties uz tādas tiesas nostāju, kurā iesniegts noraidīšanas pieteikums, izvirzīts tiesību jautājums par tiesas neatkarību vai apšaubīta galīgā nolēmuma likumība.

- 241 Otrām kārtām, runājot konkrētāk par apstrīdēto valsts tiesību normu saturu, Polijas Republika uzsver, pirmkārt, attiecībā uz Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. punktu, ka pieteikuma par noraidīšanu izskatīšana Polijas tiesībās nekad nav bijusi attiecīgā tiesneša vai tiesas kompetencē, bet tā agrāk bija jāveic vai nu citam tās pašas tiesas sastāvam, vai augstākas instances tiesai. Tādējādi šī valsts tiesību norma neatņemot tiesnešiem vai tiesām, kurās izvirzīts šāds pakārtots jautājums, kompetenci, kas tiem bija iepriekš. Tajā esot tikai paredzēts, ka tad, ja iebildumi, kas pamato noteiktu tiesnešu noraidīšanu, attiecas uz viņu neatkarību, šis jautājums turpmāk ir jānodod izskatīšanai Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai. Katra dalībvalsts joprojām varot brīvi noteikt, kurā tiesā šāda veida lietas ir jāskata, jo Savienības tiesībās ir prasīts vienīgi, lai tiesa, kurai ir piešķirta kompetence izskatīt šāda veida lietu, sniegtu LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētās garantijas.
- 242 Otrkārt, runājot par Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 4.–6. punktu, galīgā nolēmuma prettiesiskuma konstatēšana neesot “pakārtots” jautājums, kas varētu tikt izvērtēts *in limine litis* citā tiesvedībā, bet gan par to esot jāiesniedz ārkārtas pārsūdzība, kas pēc definīcijas var tikt iesniegta tikai šāda galīga nolēmuma pasludināšanas gadījumā, un šī pārsūdzība esot jāiesniedz tiesā, kurai ir kompetence saskaņā ar likumu un kurai noteikti jābūt citai, nevis tai tiesai, kas pieņēmusi šo nolēmumu. Turklāt, paredzot, ka īpaša veida pārsūdzības *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) izskata specializētā palātā, kura izskata ar tiesu varas neatkarību saistītus jautājumus, šis valsts tiesību normas pastiprinot strīda pušu procesuālās garantijas.
- 243 Treškārt, attiecībā uz Grozītā likuma par Augstāko tiesu 82. panta 2.–5. punktu Polijas Republika uzsver, ka saskaņā ar šā likuma 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) kompetencē ir pieņemt rezolūcijas par tiesību jautājumiem, kas attiecas uz visām lietām, kuras ietilpst šīs tiesas kompetencē. Šajā ziņā otrais iebildums esot pilnībā balstīts uz apgalvojumu, ka pastāv prasība, ka tad, ja šādi tiesību jautājumi attiecas uz tiesu varas neatkarību, tie ir jāizskata tiesām, kurās šie jautājumi ir izvirzīti, taču Komisija šādas prasības esamību nekādi neesot pamatojusi. Turklāt pats tiesvedības par tiesību jautājuma atrisināšanu priekšmets – sarežģīta jautājuma gadījumā, kad var būt atšķirīgas interpretācijas, – ir tieši ļaut tiesai, kurā šāds jautājums ir radies, nodot tā pārbaudi augstāka līmeņa specializētam sastāvam, lai saņemtu nepieciešamos paskaidrojumus un tiesiskās drošības interesēs novērstu būtiskas un paliekošas atšķirības judikatūrā. Bez tam šāds mehānisms neuzliekot attiecīgajām tiesām pienākumu lūgt nolēmumu par tiesību jautājumu, bet gan sniedzot tām šādu iespēju, un šāds nolēmums attiecoties vienīgi uz tiesību normu interpretāciju, nevis to piemērošanu, kas joprojām esot tās tiesas kompetencē, kura izskata attiecīgo lietu pēc būtības.
- 244 Ceturtkārt, Grozījumu likuma 10. pantā ietvertie pārejas noteikumi esot zaudējuši spēku un katrā ziņā būtu tikai ļāvuši nodrošināt, ka – saskaņā ar tiesībām uz tiesību aktos noteiktu tiesu – tiesas, kurām vairs nav jurisdikcijas, nodod attiecīgās lietas tiesai, kurai turpmāk ir jurisdikcija.
- 245 Trešām kārtām, Polijas Republika uzskata, ka apstrīdētās valsts tiesību normas neierobežo Polijas tiesu pilnvaras vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ciktāl tās rīkojas savas teritoriālās un materiālās kompetences ietvaros. Turklāt, tā kā Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta ir pēdējās instances tiesa, tai esot pienākums iesniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ikreiz, kad tai rodas šaubas par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas interpretāciju, un tas tādējādi praksē palielinot to gadījumu skaitu, kuros var būt pienākums vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, un līdz ar to pastiprinot no Hartas 47. panta izrietošo tiesību īstenošanas efektivitāti.

- 246 Turklāt Grozījumu likuma 10. pantā ietvertie pārejas noteikumi neļaujot Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai atsaukt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, jo, gluži pretēji, šai palātai šaubu gadījumā par Savienības tiesību interpretāciju ir pienākums apstiprināt iepriekš uzdotos jautājumus vai tos uzdot pašai. Piedevām šie pārejas noteikumi agrākus aktus par spēkā neesošiem ļaujot atzīt tikai tad, ja tie liedz attiecīgo lietu izskatīt “saskaņā ar likumu”, kas pēc definīcijas nevarot būt lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu gadījums. Turklāt ar minētajiem pārejas noteikumiem valsts tiesām, kurām ir pienākums nodot līdz šim izskatīšanai saņemtās lietas, neesot aizliegts uzdot prejudiciālus jautājumus, kā to apstiprinot daudzi Tiesai nesen uzdotie prejudiciālie jautājumi par tiesnešu neatkarības prasībām.
- 247 Ceturtām kārtām, Komisija neesot pamatojusi otro iebildumu par Savienības tiesību pārākuma principa pārkāpumu, un apstrīdētās valsts tiesību normas neattiecoties uz tiesību normu kolīzijas gadījumiem, kuros šis princips būtu jāpiemēro.
- 248 Replikas rakstā Komisija precizē, ka ar otro iebildumu būtībā tiek kritizēts tas, ka dažādām valsts tiesām vai *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātām bez īpašiem leģitīmiem iemesliem ir atņemta līdzšinējā kompetence pārbaudīt, vai ir ievērotas attiecīgās Savienības tiesību prasības, un ekskluzīva kompetence to darīt ir uzticēta jaunai tiesas palātai, kuru nevar uzskatīt par specializētu tiesu. Proti, pirmkārt, šajā jaunajā tiesu palātā esot tikai 20 no visiem 10 000 Polijas Republikas tiesnešu, un tādēļ tiesību subjektu tiesības uz tiesību aizsardzību tiesā un Savienības tiesību efektivitāte esot ievērojami vājinātas, lai gan no Tiesas judikatūras izrietot, ka visām valsts tiesām ir pēc iespējas plašāk jāpiemēro Savienības tiesību normas par tiesnešu neatkarību. Otrkārt, tā kā visi Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas locekļi tika iecelti amatā pēc priekšlikuma, ko izteikusi KRS jaunajā sastāvā, proti, apstākļos, kas ļoti bieži tieši ir minēti noraidīšanas pieteikumos saistībā ar tiesneša neatkarības neesamību, rodoties šaubas, vai šī palāta šādus jautājumus vērtē objektīvi.
- 249 Attiecībā uz LESD 267. pantu Komisija apgalvo, ka, ņemot vērā it īpaši tiesu reformu kontekstu, kurā tika pieņemtas apstrīdētās valsts tiesību normas, un Polijas iestāžu atkārtoti veiktos pasākumus, lai traucētu ar šo pantu izveidotā prejudiciālā nolēmuma mehānisma pienācīgu darbību, ir skaidri redzams, ka ar šīm valsts tiesību normām no līdz šim kompetento valsts tiesu materiāltiesiskās kompetences ir mākslīgi izslēgta tāda “horizontālā jautājuma” par tiesnešu neatkarību izskatīšana, kurš var rasties jebkurā lietā, lai liegtu šīm valsts tiesām iespēju uzdot Tiesai jautājumus šajā jomā, tādējādi pārkāpjot LESD 267. pantu kopsakarā ar LES 4. panta 3. punkta trešo daļu.
- 250 Šajā ziņā Komisija arī apgalvo, ka valsts tiesību normas, kuru dēļ – kā tas ir šajā lietā – valsts tiesa var izvēlēties neuzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus, apdraud LESD 267. pantā valstu tiesām piešķirtās prerogativas. Attiecībā uz argumentu, ka visas materiālās kompetences nodošana tiesai, kuras nolēmumi nav pārsūdzami, pastiprinot šā panta lietderīgo iedarbību, jāteic, ka tas ir pretrunā šā panta sistēmai, kas paredz, ka zemākas instances tiesām ir iespēja vērsties Tiesā.
- 251 Attiecībā uz Savienības tiesību pārākuma principu Komisija norāda, ka tā gan argumentētajā atzinumā, gan prasības pieteikumā ir uzsvērusi, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas ekskluzīvā kompetence trīs attiecīgo lietu kategorijās liedz Polijas tiesām nepiemērot valsts tiesību normas, saskaņā ar ko kompetence izskatīt lietas, uz kurām attiecas Savienības tiesības, ir piešķirta tiesām un tiesnešiem, kas neatbilst Savienības tiesību prasībām tiesnešu neatkarības jomā.
- 252 Atbildes rakstā uz repliku Polijas Republika apgalvo, ka Komisija replikas rakstā norāda uz “jauniem iebildumiem”, atsaukdamās uz to, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta, kura gan pastāv kopš 2018. gada un kuras locekļu iecelšanas nosacījumi ir labi zināmi, neesot

neatkarīga un objektīva. Tā kā šie iebildumi neattiecoties uz apstākļiem, kas atklājušies pēc procedūras uzsākšanas, un tā kā Komisijas apgalvojumi saistībā ar apgalvoto neatkarības un objektivitātes trūkumu esot formulēti tikai, lai pamatotu ceturto iebildumu, kurš attiecas vienīgi uz Disciplinārlietu palātu, minētie iebildumi esot novēloti un tie esot jānoraida saskaņā ar Reglamenta 127. panta 1. punktu.

- 253 Šī dalībvalsts uzskata, ka šie “jaunie iebildumi” katrā ziņā ir nepamatoti. Tas vien, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas tiesneši, tāpat kā visi pārējie Polijas tiesneši, tiek iecelti amatā, iesaistoties tādai struktūrai kā *KRS*, nepadara šos tiesnešus atkarīgus no politiskās varas. Turklāt šīs palātas izstrādātā judikatūra pilnībā liecinot par tās neatkarību un objektivitāti.
- 254 Jāpiebilst, ka, apgalvojot, ka ar Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 4.–6. punktu citām *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātām tiek atņemta kompetence izskatīt prasības par galīgā lēmuma prettiesiskuma konstatēšanu, ja attiecīgais prettiesiskums izpaužas kā tiesneša amatā ieceltās personas statusa apšaubīšana, Komisija esot kļūdiļusies attiecībā uz šīs valsts tiesību normas tvērumu. Proti, šo dažādo *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātu kompetence esot noteikta Grozītā likuma par Augstāko tiesu 23.–25. pantā, kuros kompetence izskatīt civilietas ir tikai civillietu palātai, kompetence izskatīt krimināllietas – krimināllietu palātai un kompetence tostarp izskatīt lietas darba tiesību un sociālā nodrošinājuma jomā – darba un sociālā nodrošinājuma palātai. Tomēr šāda materiālā kompetence neesot saistīta ar lietām, kurās tiek apšaubīta tiesneša pilnvarojuma esamība, proti, problemātika, kuras izskatīšana esot Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas ekskluzīvā kompetencē.
- 255 Katrā ziņā Komisija neesot pierādījusi ne to, ka LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts pienākums nodrošināt, ka prasības par galīgā lēmuma prettiesiskuma konstatēšanu izskata visas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātas, ne arī to, ka Savienības tiesības tika efektīvi piemērotas, pamatojoties uz agrākām valsts tiesību normām, bet tās vairs netiek efektīvi piemērotas saskaņā ar apstrīdētajām valsts tiesību normām.
- 256 Attiecībā uz Grozītā likuma par Augstāko tiesu 82. panta 2.–5. punktu Komisijas apgalvojums, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta neesot specializēta tiesa, esot patvaļīgs, jo šajā palātā esot pieredzējuši juristi, kuriem ir vismaz habilitētā doktora grāds tiesību zinātnēs.
- 257 Visbeidzot, apstrīdētās valsts tiesību normas neliedzot ne tiesām, kurām ir materiālā kompetence, ne arī tiesām, kurām tādas nav, uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus, un Komisija arī neesot paskaidrojusi, kādā veidā šīs valsts tiesību normas varētu atturēt valsts tiesnešus no šādu jautājumu uzdošanas vai likt viņiem tos atsaukt.

Tiesas vērtējums

– Par pieņemamību

- 258 Papildus šā sprieduma 188.–190. punktā minētajiem principiem jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka saistībā ar prasību, kas celta saskaņā ar LESD 258. pantu, brīdinājuma vēstule, ko Komisija nosūta attiecīgajai dalībvalstij, un pēc tam Komisijas nosūtītais argumentētais atzinums nosaka strīda priekšmetu, kurš pēc tam nevar tikt paplašināts. Proti, šīs dalībvalsts iespēja sniegt savus apsvērumus – pat, ja tā uzskata, ka tai tā nav jāizmanto, – ir būtiska LESD garantija, un tās ievērošana ir būtisks procesa par valsts pienākumu neizpildi norises tiesiskuma nosacījums. Tādējādi šis Komisijas argumentētais atzinums un prasība ir

jābalsta uz tiem pašiem iebildumiem, kuri minēti brīdinājuma vēstulē, ar ko uzsākta pirmstiesas procedūra (spriedums, 2016. gada 22. septembris, Komisija/Čehijas Republika, C-525/14, EU:C:2016:714, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 259 Proti, pirmstiesas procedūras mērķis ir sniegt iespēju attiecīgajai dalībvalstij, pirmām kārtām, izpildīt no Savienības tiesībām izrietošos pienākumus, un, otrām kārtām, efektīvi izmantot aizstāvības līdzekļus pret Komisijas formulētajiem iebildumiem. Šīs procedūras pareiza norise ir būtiska LESD prasīta garantija ne tikai attiecīgās dalībvalsts tiesību aizsardzībai, bet arī lai nodrošinātu, ka iespējamās tiesvedības priekšmets būtu skaidri noteikts strīds (spriedums, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 131. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 260 Šajā lietā jākonstatē – kā to pamatoti apgalvo Polijas Republika –, ka ne pirmstiesas stadijā, ne pieteikumā par lietas ierosināšanu Komisija nav apgalvojusi, ka ar valsts tiesību normām, kuras tā apstrīd otrajā iebildumā, būtu pārkāptas Savienības tiesības Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas sastāva dēļ, kurai ar šīm valsts tiesību normām ir piešķirta ekskluzīva kompetence, un, konkrētāk, iespējamā objektivitātes trūkuma dēļ, kas var ietekmēt šīs palātas kompetences īstenošanu, ņemot vērā tās locekļu iecelšanas kārtību, lai gan Komisijai bija zināms šis sastāvs un šī iecelšanas kārtība.
- 261 Pauzot šādus apsvērumus tikai replikas stadijā, Komisija tādējādi izvirza jaunus argumentus, kas var būtiski grozīt otrā iebilduma tvērumu – kā tas līdz šim bija formulēts.
- 262 Tā kā šie argumenti ir formulēti novēloti un neievērojot šā sprieduma 258. un 259. punktā atgādinātās prasības, tie ir nepieņemami un tāpēc ir jānoraida.

– *Par lietas būtību*

- 263 Pirmkārt, jānorāda, ka no šā sprieduma 63.–74. punktā atgādinātajiem principiem izriet, ka, lai gan uz tiesu kompetenču sadalījumu vai reorganizāciju dalībvalstī principā attiecas LES 4. panta 2. punktā garantētā dalībvalstu brīvība (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *Remondis*, C-51/15, EU:C:2016:985, 47. punkts), tā tas ir tikai tostarp ar nosacījumu, ka šāda sadale vai reorganizācija neapdraud LES 2. pantā paredzētās tiesiskuma vērtības ievērošanu un prasības, kas šajā ziņā izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas, tostarp par tiesu, kurām ir jāinterpretē un jāpiemēro Savienības tiesības, neatkarību un objektivitāti, kā arī prasību būt iepriekš noteiktai tiesību aktos.
- 264 Otrkārt, jāatgādina, ka Tiesa, protams, atkārtoti ir atzinusi, ka, īstenojot savu kompetenci attiecībā uz tiesu kompetenču sadali tās iekšienē, dalībvalstij noteiktos apstākļos var nākties piešķirt vienai vienīgai vai vairākām decentralizētām struktūrām ekskluzīvu kompetenci izskatīt noteiktus Savienības tiesībās paredzētus jautājumus pēc būtības.
- 265 Šajā ziņā Tiesa it īpaši ir uzsvērusi: apstākļi, ka konkrētas lietas izskatīšana pēc būtības ir vienas vienīgas tiesas ekskluzīvā kompetencē, attiecīgā gadījumā var izrādīties tāds, kas ļauj šai tiesai attīstīt īpašas profesionālās prasmes, lai ierobežotu vidējo lietas izskatīšanas ilgumu vai nodrošinātu vienotu praksi valsts teritorijā, tādējādi veicinot tiesisko drošību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 27. jūnijs, *Agrokonsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, 56. punkts). Tāpat tā ir norādījusi, ka, izvēloties decentralizētās tiesas, kuru skaits ir mazāks, bet kuras hierarhijā ir augstākā līmenī nekā vietējās tiesas un kuru tiesnešiem ir lielāka profesionālā pieredze, var tikt veicināta vienveidīgāka un specializētāka tiesas spriešana attiecīgajā Savienības materiālo tiesību

jomā, kā arī efektīvāk aizsargātas tiesības, kādas tiesību subjektiem izriet no šīm tiesībām (spriedums, 2015. gada 12. februāris, *Baczó un Vizsnyiczai*, C-567/13, EU:C:2015:88, 46. un 58. punkts).

- 266 Lai gan tādējādi katrai dalībvalstij savā tiesību sistēmā ir jāizraugās kompetentās tiesas un jāparedz procesuāli noteikumi to prasību celšanai, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras tiesību subjektiem ir noteiktas Savienības tiesībās, tomēr dalībvalstīm katrā atsevišķā gadījumā ir jānodrošina efektīva šo tiesību aizsardzība. Šajā ziņā, kā izriet no pastāvīgās judikatūras, procesuālie noteikumi to prasību celšanai, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras tiesību subjektiem ir noteiktas Savienības tiesībās, tostarp nedrīkst padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt to tiesību īstenošanu, kas piešķirtas ar Savienības tiesību sistēmu, – šis nosacījums attiecas arī uz to tiesu izraudzīšanos, kurām ir kompetence izskatīt uz Savienības tiesībām balstītas prasības. Proti, minēto nosacījumu neievērošana šajā ziņā, tāpat kā to neizpildīšana procesuālās kārtības noteikšanas ziņā, var apdraudēt efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 15. aprīlis, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 44.–48. punkts; 2013. gada 27. jūnijs, *Agrokonsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, 35.–37. punkts un tajos minētā judikatūra, kā arī 2018. gada 24. oktobris, *XC u.c.*, C-234/17, EU:C:2018:853, 22. un 23. punkts).
- 267 Šajā lietā jākonstatē, ka Komisija tomēr prasībā nav ne apgalvojusi, ne *a fortiori* pierādījusi, ka ar apstrīdētajām valsts tiesību normām veiktā kompetenču koncentrācija, to piešķirot Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, varētu radīt procesuālas neērtības, kas pašas par sevi varētu apdraudēt Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību efektivitāti, tiesību subjektiem padarot praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinot šo tiesību īstenošanu.
- 268 To paturot prātā, treškārt, jānorāda, ka atšķirībā no kompetences saistībā ar Savienības materiālo tiesību normām, par ko it īpaši bija runa lietās, kurās pasludināti šā sprieduma 265. un 266. punktā minētie spriedumi, tiesu kompetenču reorganizācija un koncentrēšana, ko Komisija apstrīd otrajā iebildumā, attiecas uz noteiktām prasībām, kuras izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta, proti, vienlaikus gan konstitucionāla, gan procesuāla rakstura tiesību normām, kuru ievērošana turklāt ir jānodrošina transversāli visās materiālajās Savienības tiesību piemērošanas jomās un visās valsts tiesās, kas izskata lietas šajās jomās.
- 269 Proti, kā atgādināts šā sprieduma 69. punktā, LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā ir konkretizēta LES 2. pantā noteiktā tiesiskuma vērtība un šajā ziņā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēmu, kas nodrošina tiesību subjektiem to tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu visās jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, un efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips, uz ko ir atsauce LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un kas ir pašlaik Hartas 47. pantā nostiprināts vispārējs Savienības tiesību princips.
- 270 Šajā ziņā šīm divām pēdējām Savienības tiesību normām un šim vispārējam principam ir cieša saikne ar Savienības tiesību pārkāpuma principu. Minētā principa īstenošana, ko veic valsts tiesas, palīdz nodrošināt privātpersonām Savienības tiesībās piešķirto tiesību efektīvu aizsardzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 8. septembris, *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 53.–55. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 271 No Savienības tiesību pārkāpuma principa, kam arī ir konstitucionāls raksturs, saskaņā ar šā sprieduma 228. punktā atgādināto pastāvīgo judikatūru izriet prasība, lai valsts tiesas, kurām savas kompetences ietvaros ir jāpiemēro Savienības tiesību normas, izskatāmajās lietās nodrošinātu šo tiesību normu pilnīgu iedarbību, vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas atstājot

nepiemērotu jebkuru Savienības tiesību normai ar tiešu iedarbību pretrunā esošu valsts tiesību normu, neprasot un negaidot, lai vispirms šī valsts tiesību norma tiktu atcelta likumdošanas ceļā vai izmantojot kādu citu konstitūcijā paredzētu metodi.

- 272 Tādējādi Tiesa nosprieda, ka prasībām, kas izriet no paša Savienības tiesību rakstura, neatbilst jebkura valsts tiesību sistēmas norma vai jebkura likumdošanas, administratīvā vai tiesu prakse, kuras dēļ samazinātos Savienības tiesību efektivitāte, ja tiesai, kuras kompetencē ir piemērot šīs tiesības, tiktu liegtas pilnvaras šajā piemērošanas brīdī darīt visu nepieciešamo, lai netiktu piemērotas tādas valsts tiesību normas, kas, iespējams, rada šķērsli tieši piemērojamu Savienības tiesību normu pilnīgai efektivitātei (spriedums, 2018. gada 4. decembris, *Minister for Justice and Equality un Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 36. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 273 Tiesa ir precizējusi, ka tā tas būtu gadījumā, ja pretruna starp Savienības tiesību normu un valsts tiesību aktu būtu jārisina nevis tiesai, kuras uzdevums ir nodrošināt Savienības tiesību piemērošanu, bet kādai citai iestādei, kam piešķirta rīcības brīvība (spriedums, 2018. gada 4. decembris, *Minister for Justice and Equality un Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 37. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), pat ja šāds šķērslis Savienības tiesību pilnīgai iedarbībai būtu tikai īslaicīgs (spriedums, 2010. gada 8. septembris, *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 274 Kā atgādināts šā sprieduma 128. punktā, lai garantētu Savienības tiesību sistēmas īpašo iezīmju un autonomijas saglabāšanu, ar Līgumiem ir izveidota tiesu sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību saskanīgu un vienotu interpretāciju, un šajā ziņā valstu tiesām un Tiesai ir jānodrošina gan pilnīga Savienības tiesību piemērošana visās dalībvalstīs, gan efektīva to tiesību aizsardzība tiesā, kuras tiesību subjektiem izriet no Savienības tiesībām.
- 275 Turklāt no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka šādi izveidotās tiesu sistēmas stūrakmeni veido LESD 267. pantā paredzētā prejudiciālā nolēmuma tiesvedība, kuras mērķis, ieviešot tiesnešu dialogu tieši starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ir nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju, tādējādi ļaujot nodrošināt to saskanību, pilnīgu iedarbību un autonomiju, kā arī – galu galā – ar Līgumiem izveidoto tiesību īpašo raksturu (spriedums, 2018. gada 24. oktobris, *XC u.c.*, C-234/17, EU:C:2018:853, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 276 Šajā kontekstā Tiesa it īpaši ir nospriedusi, ka pamattiesības uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu – kā atgādināts šā sprieduma 129.–131. punktā – nozīmē, ka ikvienai valsts tiesai, kurai jāpiemēro Savienības tiesības, ir pienākums pārbaudīt, vai, ņemot vērā tās sastāvu, tā ir uzskatāma par šādu tiesu, ja par to rodas nopietnas šaubas, jo šāda pārbaude ir nepieciešama, lai nodrošinātu palāvēību, kas demokrātiskā sabiedrībā tiesām ir jārada tiesību subjektiem, vai ka šādai valsts tiesai noteiktos apstākļos ir jāspēj pārbaudīt, vai tiesneša iecelšanas procedūras pārkāpums nav varējis izraisīt šo pamattiesību pārkāpumu.
- 277 Paturot to prātā, var būt pamatoti, ka tiesnesis, kurš sevi nav atstatījis, bet kuram viena no pusēm pieteikusi noraidījumu tādēļ, ka šim tiesnesim, iespējams, ir interešu konflikts, nepiedalās lēmuma pieņemšanā par šādu pieteikumu un tas – kā bija paredzēts Polijā pirms apstrīdēto valsts tiesību normu stāšanās spēkā – atkarībā no situācijas ir vai nu cita attiecīgās tiesas sastāva kompetencē, vai arī nākamās augstākas instances tiesas kompetencē. Tāpat labai tiesu pārvaldībai var atbilst tas, ka materiāltiesiskas vai teritoriālas jurisdikcijas konflikts, kas var rasties starp vairākām tiesām, tiek atrisināts citā instancē.

- 278 Savukārt šā sprieduma 276. punktā minētie pienākumi ir tādi, ka tie var izslēgt, ka pārbaudi par to, kā valsts tiesas ievēro un pēc tam piemēro prasības, kuras izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta, kā tās interpretējusi Tiesa, saistībā ar tādu tiesu kompetenču reorganizāciju, kādu Komisija apstrīd otrajā iebildumā, varētu vispārīgi un nediferencēti veikt viena vienīga valsts struktūra, vēl jo vairāk tad, ja šī struktūra saskaņā ar valsts tiesībām nav tiesīga pārbaudīt atsevišķus ar šīm prasībām nesaraunami saistītus aspektus.
- 279 Turklāt šajā ziņā jānorāda, ka apsvērumi, uz kuriem Tiesa atsaucas savā judikatūrā, kas atgādināta šā sprieduma 265. punktā, par priekšrocībām, kuras, iespējams, ir saistītas ar specializāciju no tiesas spriešanas, īpašo profesionālo prasmju, tiesvedības vidējā ilguma ierobežošanas vai tiesību vienveidīgas piemērošanas viedokļa, nevar tikt izvirzīti attiecībā uz prasībām, kas izriet no efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa, kura ievērošanu ikvienai valsts tiesai pēc definīcijas – neatkarīgi no tās vietas hierarhiskajā struktūrā vai materiālās kompetences jomas – jāspēj garantēt saistībā ar izskatāmās lietas vajadzībām, nepieciešamības gadījumā sadarbojoties ar Tiesu atbilstoši LESD 267. pantam.
- 280 Šajā lietā jākonstatē, pirmām kārtām, ka valsts tiesību normu, kuras Komisija apstrīd otrajā iebildumā, mērķis ir paredzēt, ka tikai vienai vienīgai struktūrai – šajā gadījumā konkrētai *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātai – ir piešķirtas tiesības vispārīgi pārbaudīt prasības, kas izriet no šā principa attiecībā uz visu tiesu un tiesnešu neatkarību – gan vispārējās jurisdikcijas tiesu, gan administratīvo tiesu sistēmā –, izslēdzot iespēju, ka šādu pārbaudi būtu tiesīga veikt kāda no šīm citām tiesām, tostarp tādām arī citas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātas un *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa), tādējādi atņemot valsts tiesām līdzšinējo kompetenci veikt dažāda veida pārbaudes par šādām prasībām un šajā ziņā tieši piemērot no Tiesas judikatūras izrietošās atziņas.
- 281 Proti, pirmkārt, kā izriet no Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. punkta, Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir piešķirta ekskluzīva kompetence lemt par “pieteikumiem vai deklarācijām”, kas attiecas uz tiesneša “noraidījumu” vai tās “tiesas noteikšanu”, kurā ir jānotiek tiesvedībai, tostarp par “iebildumiem, kas attiecas uz tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību” un kas tādējādi ikvienai citai tiesai, kura izskata lietu, nekavējoties ir jānodod šai palātai, tostarp tad, ja šīs lietas būtība ietilpst jomā, uz ko attiecas Savienības tiesības.
- 282 Otrkārt, no Grozītā likuma par Augstāko tiesu 82. panta 2.–5. punkta izriet, ka Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, kas lemj plēnumā, ekskluzīva kompetence ir arī tad, ja, izskatot kasācijas sūdzību vai citu pārsūdzību *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), tostarp citās šīs tiesas palātās, “rodas tiesību jautājums par tiesneša vai tiesas neatkarību”. Proti, šajā gadījumā šī likuma 82. panta 2. punktā ir noteikts, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), kura izskata attiecīgo lietu, iztiesāšanas sastāvs “pārtrauc tiesvedību un nodod šo jautājumu” Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, turklāt precizējot, ka lēmums, ko šī palāta pieņem uz šī pamata, ir “saistošs visiem *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) sastāviem”.
- 283 Treškārt, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 4.–6. punkta noteikumos tostarp ir paredzēts, ka tikai Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir kompetence izskatīt “prasības, kuru mērķis ir konstatēt [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, kara tiesu un administratīvo tiesu, tostarp [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)] nolēmumu vai galīgo spriedumu prettiesiskumu”, ja “prettiesiskums nozīmē, ka tiek apšaubīts tādas personas statuss, kura ir iecelta tiesneša amatā, kurš izskatījis lietu”.

- 284 Jānorāda, ka Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 4.–6. punkta plašais formulējums, šķiet, ļauj Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai *ex post* pārbaudīt visus galīgos nolēmumus, ko pieņēmušas visas citas Polijas vispārīgās jurisdikcijas un administratīvās tiesas, tostarp citu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātu un *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa) galīgos nolēmumus – ikreiz, kad tiek apšaubīts tādas personas statuss, kura ir iecelta tiesneša amatā un kurai jebkurā attiecīgās lietas izskatīšanas stadijā bijis jāpieņem lēmums.
- 285 Otrām kārtām, ir jāņem vērā, ka valsts tiesību normas, kas apstrīdētas otrajā iebildumā, Likumā par Augstāko tiesu tika ieviestas ar Grozījumu likumu steidzamības kārtā un īpašajā kontekstā, kas iepriekš aprakstīts šā sprieduma 140.–145. punktā, vienlaikus ar citām tiesību normām, kuras Komisija ir apstrīdējusi pirmajā un trešajā iebildumā. Kā izriet no Tiesas konstatējumiem saistībā ar pirmo un trešo iebildumu, to pieņemšana ir pamatota tostarp ar apstākli, ka apstrīdētās valsts tiesību normas – saistībā ar to, ka tās nosaka aizliegumus un disciplināros pārkāpumus attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) un visu vispārējās jurisdikcijas un administratīvo tiesu tiesnešiem, – ir tādas, kas tiem traucē izdarīt noteiktus konstatējumus un vērtējumus, kuri noteiktos apstākļos viņiem tomēr ir jāizdara saskaņā ar Savienības tiesībām, ņemot vērā no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta izrietošās prasības.
- 286 Šādā kontekstā tas, ka valsts likumdevējs reorganizē spēkā esošās tiesu kompetences un piešķir vienai vienīgai valsts struktūrai kompetenci pārbaudīt, vai ir ievērotas noteiktas būtiskas prasības, kas izriet no pamattiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kuras nostiprinātas LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Hartas 47. pantā, lai gan šāda pārbaude atkarībā no apstākļiem var būt nepieciešama jebkurā valsts tiesā, kopā ar iepriekš minēto aizliegumu un disciplināro pārkāpumu ieviešanu var vēl vairāk vājināt tādas pārbaudes par šo pamattiesību ievērošanu efektivitāti, kura Savienības tiesībās tomēr ir uzticēta visām valstu tiesām. Tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc – kā norādīts šā sprieduma 198. punktā –, ka šī struktūra šajā gadījumā nav tiesīga izskatīt pieteikumu, kuru tai ir nosūtījusi valsts tiesa un kurš attiecas uz “tiesneša iecelšanas tiesiskuma vai viņa leģitimitātes tiesas funkciju pildīšanai konstatēšanu un izvērtēšanu”.
- 287 Turklāt šādi – bez izšķirības liedzot visām šīm citām tiesām, neatkarīgi no to vietas hierarhiskajā struktūrā vai tiesvedības stadijas, kurā tās lemj, pat ja tajās attiecīgā gadījumā izskatīšanā ir lietas par Savienības tiesību materiālo tiesību normu piemērošanu, nekavējoties darīt visu, lai nodrošinātu tiesību subjektu tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu, ja nepieciešams, pašām nepiemērojot valsts tiesību normas, kas ir pretrunā no Savienības tiesībām izrietošajām prasībām, – ar valsts tiesību normām, kuras Komisija apstrīd otrajā iebildumā, ir pārkāpts arī Savienības tiesību pārkāpuma princips.
- 288 Visbeidzot, attiecībā uz Grozījumu likuma 10. pantu pietiek norādīt: tā kā šā panta mērķis būtībā ir precizēt, kādā mērā un veidā ekskluzīvā kompetence, kas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai ir piešķirta ar šā sprieduma 281.–283. punktā minētajām valsts tiesību normām, ir īstenojama attiecībā uz lietām, kuras šā likuma spēkā stāšanās dienā vēl bija izskatīšanā, minētais pants ir nesaraujami saistīts ar šīm citām tiesību normām un līdz ar to – to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 268.–287. punktā, – tas ir pretrunā gan LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, gan Savienības tiesību pārkāpuma principam.
- 289 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka otrais iebildums ir jāatzīst par pamatotu, ciktāl tas attiecas uz LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī Savienības tiesību pārkāpuma principa pārkāpumu.

- 290 Attiecībā uz LESD 267. pantu ir jākonstatē, ka tas vien, ka tādējādi vienai vienīgai struktūrai, proti, šajā gadījumā Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai, ir piešķirta ekskluzīva kompetence lemt par noteiktiem jautājumiem saistībā ar LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta piemērošanu, var liegt vai vismaz atturēt citas tiesas – kurām tāpēc ir liegta jebkāda iekšējā kompetence pašām lemt par šiem jautājumiem – uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus par šo tēmu, un tas – kā izriet no šā sprieduma 155.–158. punktā atgādinātajiem principiem – ir pretrunā LESD 267. pantam.
- 291 Turklāt attiecībā uz Grozījumu likuma un apstrīdēto valsts tiesību normu pieņemšanas vispārīgo kontekstu tāpat ir jāatgādina, ka pēdējā laikā – kā norāda Komisija un kā izriet no norādēm vairākos nesenos Tiesas spriedumos – saistībā ar nesenajām likumdošanas reformām, kas skārušas tiesu varu Polijā, ir palielinājušies Polijas iestāžu centieni atturēt valstu tiesas vai traucēt tām vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Harta 47. panta interpretāciju (skat. it īpaši spriedumu, 2021. gada 2. marts, A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153, 99.–106. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 292 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, otrais iebildums ir jāatzīst par pamatotu.

Par piekto iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 293 Komisija piektajā iebilduma apgalvo, ka ar Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a pantu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 45. panta 3. punktu un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 8. panta 2. punktu ir pārkāpts Hartas 7. pants un 8. panta 1. punkts, kā arī VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkts, 6. panta 3. punkts un 9. panta 1. punkts.
- 294 Komisija uzskata, ka, tā kā šajās valsts tiesību normās dažādu attiecīgo tiesu tiesnešiem ir noteikts pienākums iesniegt rakstisku deklarāciju par to piederību apvienībām, bezpeļņas fondiem vai politiskām partijām, kā arī par tajās pildītajiem amata pienākumiem, un ir noteikts pienākums publicēt šādu informāciju *Biuletyn Informacji Publicznej*, tas nozīmē personas datu apstrādi, jo šāda informācija attiecas uz skaidri identificētām fiziskām personām, kuras darbojas privātajā jomā.
- 295 Turklāt šo personas datu vākšana un publicēšana neietilpstot tiesu organizācijā, un katrā ziņā iespējamā funkcionālā saikne starp minētajiem datiem un tiesneša amata pienākumu izpildi neļaujot šādus pasākumus izslēgt no VDAR piemērošanas jomas. Proti, minētie pasākumi esot paredzēti, lai ietekmētu tiesnešu karjeru un amata pienākumu izpildi, un varot ietekmēt to neatkarību, lai gan saskaņā ar LES 19. panta 1. punkta otro daļu tad, ja šiem tiesnešiem ir jāpiemēro un jāinterpretē Savienības tiesības, esot jāgarantē šīs neatkarības aizsardzība.
- 296 Attiecīgie personas dati turklāt ietilpstot tādu sensitīvu datu kategorijās, uz kuriem – kā datiem, kas var atklāt attiecīgo tiesnešu politiskos uzskatus vai filozofisko pārliecību, – attiecas aizlieguma un pastiprinātas aizsardzības režīms, kas ieviests ar VDAR 9. panta 1. punktu.

- 297 Komisija uzskata, ka, pieņemot, ka mērķi, kas izriet no pamatojuma izklāsta attiecībā uz projektu, kurā tika pieņemts Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a pants, lai saglabātu tiesnešu politisko neitralitāti un objektivitāti, kā arī uzticēšanos šādai objektivitātei un lai aizsargātu cieņu pret viņu amatu, var tikt uzskatīti par leģitīmiem, attiecīgie paziņošanas un publicēšanas pienākumi tomēr nav nepieciešami šo mērķu sasniegšanai. Tādēļ šo pienākumu radītā iejaukšanās ieinteresēto personu tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un to personas datu aizsardzību neatbilstot samērīguma principam un tādējādi neizpildot prasības, kas izriet no dažādām šā sprieduma 293. punktā minētajām Savienības tiesību normām.
- 298 Proti, šādi pasākumi neaprobežojas ar to, kas ir strikti nepieciešams minēto mērķu sasniegšanai, jo pastāv šajā ziņā mazāk ierobežojoši līdzekļi, piemēram, noraidīšanas procedūras un informācijas par noteiktām darbībām, ko tiesneši veic ārpus saviem amata pienākumiem un kas varētu radīt viņiem interešu konfliktus konkrētā lietā, sniegšana iestādēm, kuru uzdevums ir nodrošināt profesionālo normu ievērošanu vai norīkot iztiesāšanas sastāvu locekļus. Šie mazāk ierobežojošie līdzekļi turklāt ļaujot novērst šādi savāktās informācijas izmantošanu citiem mērķiem, nevis tiem, kuriem tie esot paredzēti, piemēram, ārēja spiediena izdarīšanai uz tiesnešiem, aizskarot viņu neatkarību, vai lai kaitētu, pirmām kārtām, viņu profesionālajai reputācijai un autoritātei, veicinot sabiedrības neuzticēšanos viņiem, un, otrām kārtām, to karjeras attīstībai, pakļaujot viņus diskriminācijai.
- 299 Turklāt personas agrākā piederība politiskai partijai esot saistīta ar tās privāto dzīvi pirms iecelšanas tiesneša amatā, un tā nevarot tieši ietekmēt tās pašreizējo darbību. Tas it īpaši attiecas uz piederību politiskai partijai pirms 1989. gada 29. decembra, jo šādas informācijas iegūšanai nav nekādas nozīmes, lai novērtētu tiesneša objektivitāti lietās, kuras viņam jāizskata vairāk nekā 30 gadus vēlāk. Tādējādi arī šādu personas datu obligāta paziņošana un publicēšana neesot piemērota, lai sasniegtu šajā gadījumā izvirzītos mērķus.
- 300 Attiecīgie valsts pasākumi patiesībā līdzinoties tiesnešu uzraudzības mehānismam, kura pēkšņa ieviešana neatbilstot nekādam konkrētam pamatojumam vai vajadzībai, jo viņu apolitiskums un objektivitāte jau sen bija garantēta, tostarp ar Konstitūcijas 178. pantu, kurā ir paredzēts šāds apolitiskums, kā arī ar zvērestu, ar ko tiesneši zvēr spriest tiesu “pilnīgi objektīvi”, un ar pienākumu, kāds tiem noteikts saskaņā ar Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 66. un 82. pantu, – atturēties no jebkādas darbības, kas varētu “mazināt uzticību viņu objektivitātei”.
- 301 Aizstāvībai Polijas Republika vispirms apgalvo, ka VDAR nav piemērojama aplūkojamajai personas datu apstrādei, jo tā tiek veikta tādas darbības ietvaros, kas neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā šīs regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, proti, tiesu organizēšanā un tiesas spriešanā, ar kurām attiecīgajai informācijai ir “tieša saistība”, jo šīs darbības attiecas uz tiesneša amata pienākumu izpildi.
- 302 Turpinājumā Polijas Republika apgalvo, ka, pat pieņemot, ka VDAR būtu piemērojama šajā lietā, apstrīdēto valsts tiesību normu leģitīmais mērķis ir stiprināt tiesnešu objektivitāti un politisko neitralitāti, informējot tiesību subjektus par iespējamu noraidīšanas iemeslu esamību, uz kuriem viņi var atsaukties konkrētā lietā, un šīs valsts tiesību normas ar šo mērķi esot samērīgas.
- 303 Pirmkārt, agrāka dalība politiskajā partijā, tostarp pirms 1989. gada 29. decembra un tiesu varas politizācijas vēsturiskajā kontekstā, varot ietekmēt attiecīgā tiesneša pašreizējo un turpmāko tiesas spriešanas darbību.

- 304 Otrkārt, Komisija nekādi nepamatojot savus apgalvojumus, ka apstrīdētās valsts tiesību normas var apdraudēt tiesnešu profesionālo reputāciju un neatkarību, kā arī radīt diskriminācijas risku viņu profesionālajā darbībā vai tikt izmantotas šādiem mērķiem. It īpaši attiecīgās informācijas sniegšana neietekmējot ne tiesneša kompetenci spriest tiesu, ne lietu sadali tiesā, kurā viņš strādā, ne viņa karjeras attīstību. Šīs informācijas sniegšana turklāt neietekmējot attiecīgā tiesneša neatkarību vai objektivitāti izskatāmajās lietās, kā arī neizraisot tiesneša automātisku noraidīšanu tajās. Komisija arī nav minējusi nevienu konkrētu gadījumu, kad šāda informācija būtu izmantota norādītajā veidā.
- 305 Treškārt, ar apstrīdētajām valsts tiesību normām sasniedzamais mērķis nevarot tikt sasniegts ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, jo gadījumā, ja nav iespējams piekļūt attiecīgajai informācijai, tiesību subjekti nevarot zināt par iespējamiem to tiesnešu noraidīšanas iemesliem, kuriem ir jālemj lietā, kas uz tiem attiecas.
- 306 Turklāt attiecīgie dati neietilpstot VDAR 9. panta 1. punktā paredzētajās kategorijās, jo apstrīdēto valsts tiesību normu mērķis neesot panākt, lai tiesnesis paziņotu informāciju par saviem politiskajiem uzskatiem vai filozofisko pārliecību. Tāpat arī šajās valsts tiesību normās neesot ietverts nekāds norādāmās dalības veidu uzskaitījums, un līdz ar to katrā atsevišķā gadījumā esot jāizvērtē, vai attiecīgais paziņošanas pienākums ir piemērojams, it īpaši, ņemot vērā iejaukšanās privātajā dzīvē robežas un Konstitūcijas 53. panta 7. punktu, kas valsts iestādēm aizliedz pieprasīt, lai personas izpauž savus “pasaules uzskatus”, pārliecību vai reliģisko piederību. Katrā ziņā Polijas Republikas iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ minētās valsts tiesību normas atbilstot arī VDAR 9. panta 2. punkta g) apakšpunktā noteiktajai samērīguma prasībai.
- 307 Visbeidzot, Komisija, mēģinot apvērst tai uzlikto pierādīšanas pienākumu, norādīdama, ka Polijas Republikai ir jāiesniedz fakti, kas pamato šo valsts tiesību normu pieņemšanu un samērīgumu, tikai tādēļ vien, ka tās iepriekš nepastāvēja.

Tiesas vērtējums

– Ievada apsvērumi

- 308 Iesākumā jānorāda, pirmkārt, ka ar piekto iebildumu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, pieņemot Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a pantu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 45. panta 3. punktu un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 8. panta 2. punktu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas izriet gan no VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta, 6. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta, gan no Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta.
- 309 Šādos apstākļos Tiesai ir jālemj par atsevišķiem Komisijas apgalvotiem pienākumu neizpildes gadījumiem (pēc analogijas skat. spriedumus, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 131. punkts, kā arī 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/Ungārija (Biedrošanās pārskatāmība), C-78/18, EU:C:2020:476, 143. punkts).
- 310 Otrkārt, attiecībā uz to valsts tiesību normu priekšmetu, kuras Komisija ir apstrīdējusi piektajā iebildumā, jānorāda, pirmām kārtām, ka tajās *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), vispārējās jurisdikcijas tiesu un administratīvo tiesu tiesnešiem – atkarībā no tiesas, kurā viņi strādā, un tajā ieņemtā amata – ir noteikts pienākums sniegt deklarāciju, kas parasti ir jānosūta vispārējās

jurisdikcijas tiesas vai administratīvās tiesas priekšsēdētājam, un *Sąd Apelacyjny* (Apelācijas tiesa) priekšsēdētājiem, *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) pirmajam priekšsēdētājam un *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa) priekšsēdētājam izņēmuma kārtā tā jānosūta vai nu *KRS*, vai tieslietu ministram. Saskaņā ar šīm pašām valsts tiesību normām šīm atšķirīgajām valsts iestādēm pēc tam 30 dienu laikā ir jāievieto tiešsaistē *Biuletyn Informacji Publicznej* šajās deklarācijās ietvertā informācija.

- 311 Tā kā Komisija ir kritizējusi šīs informācijas vākšanu, ciktāl tā notiek šīs ievietošanas tiešsaistē nolūkā, šīs abas darbības ir jāaplūko kopā, ņemot vērā Savienības tiesību normas, kuru pārkāpumu šajā lietā apgalvo Komisija.
- 312 Otrām kārtām, ir jānorāda – kā izriet no apstrīdētajām valsts tiesību normām, precīzāk, no Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a panta formulējuma, proti, tiesību normas, uz kuru savukārt ir atsauce Grozītā likuma par Augstāko tiesu 45. panta 3. punktā un Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 8. panta 2. punktā –, ka ievietošanai tiešsaistē deklarācijā ir jāsniedz trīs veidu informācija. Šī informācija attiecas, pirmkārt, uz attiecīgā tiesneša piederību apvienībām, norādot šo apvienību nosaukumu un juridisko adresi, pildītos pienākumus un dalības tajās laikposmu, otrkārt, uz amata pienākumiem, ko tiesnesis veic bezpeļņas fondos, norādot šo fondu nosaukumu un juridisko adresi un laikposmu, kurā šie pienākumi veikti, un, treškārt, uz attiecīgās personas piederību politiskajām partijām pirms iecelšanas tiesneša amatā un amata pilnvaru pildīšanas laikā pirms 1989. gada 29. decembra, norādot šo politisko partiju nosaukumu, pildītos amata pienākumus un dalības tajās laikposmu.

– *Par VDAR piemērojamību*

- 313 Tā kā Polijas Republika apgalvo, ka VDAR nav piemērojama apstrīdētajām valsts tiesību normām, vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar VDAR 2. panta 1. punktu šo regulu piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem.
- 314 Tomēr VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir precizēts, ka šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei “tādas darbības gaitā, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā”.
- 315 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt: ne tas, ka informācija, uz kuru attiecas apstrīdētās valsts tiesību normas, skar tiesnešus, ne apstāklis, ka šai informācijai, iespējams, varētu būt zināma saikne ar viņa amata pienākumu izpildi, pats par sevi nevar izslēgt šīs valsts tiesību normas no VDAR piemērošanas jomas.
- 316 Proti, jāatgādina, ka, tā kā VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums padara nepiemērojamu šajā direktīvā paredzēto personas datu aizsardzības režīmu un ar to tādējādi notiek atkāpšanās no tās pamatā esošā mērķa nodrošināt tādu fizisku personu pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi kā tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kā arī tiesības uz personas datu aizsardzību, kas garantētas Hartas 7. un 8. pantā, šis izņēmums – tāpat kā citi minētā 2. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi no šīs pieņemamības – ir jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 14. februāris, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, 41. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti), C-439/19, EU:C:2021:504, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 317 Tādējādi Tiesa ir nospriedusi: ir jāuzskata, ka VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta – lasot to šīs regulas 16. apsvēruma un 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.) 3. panta 2. punkta pirmā ievilkuma aspektā, jo minētās regulas 2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts daļēji veido nepārtrauktību ar šo ievilkumu, – vienīgais mērķis ir no VDAR piemērošanas jomas izslēgt personas datu apstrādi, ko veic valsts iestādes tādas darbības ietvaros, kuras mērķis ir aizsargāt valsts drošību, vai tādas darbības ietvaros, kura var tikt iekļauta tajā pašā kategorijā, tādējādi ar to vien, ka darbību veic valsts vai valsts iestādes, nepietiek, lai šis izņēmums būtu automātiski piemērojams šādai darbībai (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti), C-439/19, EU:C:2021:504, 63.–66. punkts un tajos minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 20. oktobris, *Koalitsia “Demokraticzna Bulgaria – Obedinenie”*, C-306/21, EU:C:2022:813, 36.–39. punkts).
- 318 VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās darbības, kuru mērķis ir aizsargāt valsts drošību, it īpaši ietver darbības, kuras vērstas uz valsts pamatfunkciju un sabiedrības pamatinteresu aizsardzību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti), C-439/19, EU:C:2021:504, 67. punkts, un 2022. gada 20. oktobris, *Koalitsia “Demokraticzna Bulgaria – Obedinenie”*, C-306/21, EU:C:2022:813, 40. punkts).
- 319 Lai gan labas tiesu pārvaldības nodrošināšana dalībvalstīs un it īpaši tādu noteikumu pieņemšana, kas piemērojami tiesnešu statusam un to amata pienākumu izpildei, ir šo valstu kompetencē, tomēr darbības, kuras reglamentē valsts tiesību normas, ko Komisija ir apstrīdējusi piektajā iebildumā, nevar tikt uzskatītas par tādām, kuras saistītas ar darbību, kas neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, piemēram, ar darbību, kuras mērķis ir aizsargāt valsts drošību.
- 320 Šajā ziņā no VDAR 20. apsvēruma skaidri izriet, ka šī regula ir piemērojama tostarp tiesu un citu tiesu iestāžu darbībai – ar atsevišķiem pielāgojumiem, kas paredzēti vai atļauti minētajā regulā, ja šādas tiesas vai citas tiesu iestādes veic tiesas spriešanas funkcijas.
- 321 Jānorāda, ka, lai gan, kā norādīts šā sprieduma 312. punktā, apstrīdētajās valsts tiesību normās ir paredzēts, ka attiecīgās informācijas vākšanas un ievietošanas tiešsaistē darbības, protams, parasti ir jāveic vai nu vispārējās jurisdikcijas tiesu, vai administratīvo tiesu priekšsēdētājiem un – izņēmuma kārtā – KRS vai tieslietu ministram, šādas darbības nav saistītas ar attiecīgo iestāžu tiesas spriešanas funkciju izpildi, līdz ar to šīm darbībām VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts nav piemērojams.
- 322 Otrkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar VDAR 4. panta 1. punktu “personas dati” ir “jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu”. Savukārt VDAR 4. panta 2. punktā jēdziens “apstrāde” ir definēts kā “jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem”, un šādu darbību piemēri citastarp ir šādu datu “vākšana, reģistrācija, [...] izplatot vai citādi darot tos pieejamus”.
- 323 Šajā lietā jākonstatē, ka, pirmām kārtām, informācija, kuras paziņošana un ievietošana tiešsaistē ir padarīta obligāta, attiecas uz identificētām vai identificējamām fiziskām personām un tādējādi ietilpst jēdzienā “personas dati” VDAR 4. panta 1. punkta izpratnē. Proti, šī informācija tostarp attiecas uz identificētām personām un to piederību apvienībām, bezpeļņas fondiem un politiskajām partijām, ka arī amata pienākumiem, kurus šīs personas tur pilda vai ir pildījušas.

Savukārt apstāklis, ka šī informācija iekļaujas deklarācijas iesniedzēja profesionālās darbības kontekstā, neliedz to šādi kvalificēt (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

324 Otrām kārtām, valsts tiesību normas, ar kurām, kā tas ir šajā lietā, attiecīgās informācijas paziņošana un ievietošana tiešsaistē tiek padarīta obligāta, ietver tādas darbības kā informācijas vākšana, reģistrēšana un izplatīšana, proti, darbību kopumu, kas veido personas datu “apstrādi” VDAR 4. panta 2. punkta izpratnē (attiecībā uz personas datu ievietošanu tiešsaistē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

325 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, jākonstatē, ka apstrīdētās valsts tiesību normas ietilpst VDAR piemērošanas jomā un ka tām tād ir jāatbilst šīs regulas normām, kuru pārkāpumu Komisija apgalvo šajā lietā.

– *Par Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta piemērojamību*

326 Atbilstoši Hartas 51. panta 1. punktam tās normas attiecas uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus.

327 Šajā lietā no šā sprieduma 313.–325. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka apstrīdētās valsts tiesību normas ietver personas datu apstrādi un ka tās ietilpst VDAR piemērošanas jomā. No tā izriet, ka, pieņemot minētās valsts tiesību normas, Polijas Republikai tostarp bija jāīsteno VDAR.

328 Turklāt, tā kā šie personas dati ietver informāciju par identificētām fiziskām personām, jebkura sabiedrības locekļa piekļuve minētajiem datiem ietekmē attiecīgo personu pamattiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, kas garantētas Hartas 7. pantā, un šajā kontekstā nav nozīmes tam, ka šie dati var būt saistīti ar profesionālo darbību. Piedevām šādu datu publiskošana ikvienam sabiedrības loceklim ir personas datu apstrāde, uz kuru attiecas Hartas 8. pants (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

329 Tādējādi minēto personas datu nodošana trešo personu rīcībā ir iejaukšanās Hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās, lai kāda arī būtu izpaustās informācijas turpmāka izmantošana. Šajā ziņā nav nozīmes tam, vai attiecīgā informācija par privāto dzīvi ir vai nav sensitīva, vai tam, ka attiecīgajām personām šīs iejaukšanās dēļ ir vai nav radītas iespējamās neērtības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 39. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

330 No iepriekš minētā izriet, ka Hartas 7. pants un 8. panta 1. punkts ir piemērojami šajā lietā un ka apstrīdētajām valsts tiesību normām tād ir jāatbilst šiem pantiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/Ungārija (Biedrošanās pārskatāmība), C-78/18, EU:C:2020:476, 103. punkts).

– *Par apgalvoto VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta, 6. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta, kā arī Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta pārkāpumu*

- 331 Vispirms jāuzsver, pirmām kārtām, ciešās saiknes, kādas pastāv starp VDAR un Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta normām, kuru aspektā ir jāinterpretē minētā regula.
- 332 Turklāt no VDAR 1. panta 2. punkta kopsakarā ar tās 4. un 10. apsvērumu izriet, ka šīs regulas mērķis citastarp ir nodrošināt fizisku personu pamattiesību un pamatbrīvību augsta līmeņa aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, un šīs tiesības ir atzītas arī Hartas 8. pantā un cieši saistītas ar tās 7. pantā nostiprinātajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 61. punkts). Tādējādi, tostarp kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 235. punktā, ja ir izpildīti šajā regulā paredzētie personas datu likumīgas apstrādes nosacījumi, principā tiek uzskatīts, ka šī apstrāde atbilst arī Hartas 7. un 8. pantā noteiktajām prasībām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 27. septembris, *Puškār*, C-73/16, EU:C:2017:725, 102. punkts).
- 333 Otrām kārtām, kā izriet no argumentācijas, ko Komisija izklāsta piektā iebilduma pamatojumam, tā apšaubā faktu, ka apstrīdētajām valsts tiesību normām patiešām ir Polijas Republikas norādītie mērķi, un apgalvo, ka no šīm tiesību normām izrietošā iejaukšanās pamattiesībās uz personas datu aizsardzību un privātās dzīves neaizskaramību katrā ziņā neatbilst samērīguma prasībai, kas izriet no dažādām Savienības tiesību normām, kuru pārkāpumu tā apgalvo. Tā kā Komisija nav apgalvojusi, ka minētās valsts tiesību normas neatbilst citām prasībām, kas izriet no minētajām Savienības tiesību normām, Tiesai ir jāņem vērā Komisijas šādi formulētais iebildums un līdz ar to šīs valsts tiesību normas ir jāpārbauda tikai to samērīguma ar Polijas Republikas apgalvotajiem mērķiem aspektā.
- 334 Šajā ziņā jāatgādina, pirmkārt, ka Hartas 7. un 8. pantā garantētās pamattiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un uz personas datu aizsardzību – kā izriet no pastāvīgās judikatūras – nav absolūta prerogative, bet ir jāaplūko saistībā ar to funkciju sabiedrībā un ir līdzsvarojamas ar citām pamattiesībām. Tādējādi var tikt noteikti ierobežojumi, ja atbilstoši Hartas 52. panta 1. punktam tie ir paredzēti tiesību aktos un tajos tiek respektēta pamattiesību būtība, kā arī samērīguma princips. Saskaņā ar nupat minēto principu ierobežojumus drīkst noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējo interešu mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Tie jāīsteno tikai, ciktāl tas ir strikti nepieciešams, un attiecīgajā tiesiskajā regulējumā, kas paredz iejaukšanos, ir jānosaka skaidri un precīzi noteikumi, kas reglamentē attiecīgā pasākuma tvērumu un piemērošanu (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 335 Otrkārt, VDAR 6. panta 1. punkta pirmajā daļā savukārt ir paredzēts izsmelošs un ierobežojošs to gadījumu saraksts, kuros personas datu apstrādi var uzskatīt par likumīgu. Tādējādi, lai apstrādi varētu uzskatīt par likumīgu, uz to jāattiecas kādam no šajā tiesību normā paredzētajiem gadījumiem (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 336 Saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu apstrāde, kas vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, ir likumīga. Atbilstoši šīs regulas 6. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunktam likumīga ir arī apstrāde, kas vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras.
- 337 VDAR 6. panta 3. punktā attiecībā uz šiem abiem likumīgajiem gadījumiem ir precizēts, ka apstrādei ir jābūt pamatotai ar Savienības tiesību aktiem vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim, un ka šim juridiskajam pamatam ir jāatbilst sabiedrības interešu mērķim un jābūt samērīgam ar izvirzīto leģitīmo mērķi. Tā kā šajās prasībās izpaužas no Hartas 52. panta 1. punkta izrietošās prasības, tās ir jāinterpretē nupat minētās normas gaismā (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 69. punkts).
- 338 Šajā lietā apstrīdēto valsts tiesību normu mērķis, kā uzsvērts šā sprieduma 310. punktā, ir likt attiecīgajiem tiesnešiem – atkarībā no tiesas, kurā viņi strādā, un viņu ieņemamā amata šajā tiesā – sniegt deklarāciju, kas vairumā gadījumu ir jānosūta vai nu vispārējās jurisdikcijas tiesu, vai administratīvo tiesu priekšsēdētājiem un izņēmuma kārtā – KRS vai tieslietu ministram, lai šīs iestādes šajā deklarācijā ietvertu informāciju publicētu *Biuletyn Informacji Publicznej*.
- 339 Ņemot vērā, ka vākšanas, reģistrēšanas un ievietošanas tiešsaistē pienākums, kas tādējādi ir noteikts šīm iestādēm, izriet no šā sprieduma 310. punktā minētajām tiesību normām, attiecīgā personas datu apstrāde ir jāuzskata par nepieciešamu, lai izpildītu juridisku pienākumu, kas katrai no minētajām iestādēm ir noteikts kā pārzinim. Līdz ar to uz šo apstrādi attiecas VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētais gadījums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 71. punkts).
- 340 Par VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā paredzēto likumīgas apstrādes gadījumu ir jānorāda, ka tiesnešu objektivitātes mērķa sasniegšana, kas it īpaši ir uzsvērtā Grozījumu likuma pamatojuma izklāstā attiecībā uz valsts tiesību normām, kuras Komisija ir apstrīdējusi ar piekto iebildumu, palīdz nodrošināt tiesas spriešanas funkcijas labu izpildi, kas ir uzdevums sabiedrības interesēs šīs regulas tiesību normas izpratnē.
- 341 Treškārt, VDAR 9. panta 1. punktā tostarp ir aizliegta personas datu apstrāde, kas atklāj fiziskas personas politiskos uzskatus vai reliģisko vai filozofisko pārliecību. Atbilstoši 9. panta nosaukumam tās ir “īpašas personas datu kategorijas”, jo VDAR 10. apsvērumā šie dati ir kvalificēti arī kā “sensitīvi dati”.
- 342 Daži izņēmumi no šāda aizlieguma ir paredzēti VDAR 9. panta 2. punktā. Kā izriet no šīs regulas 9. panta 2. punkta g) apakšpunkta, šo aizliegumu tostarp nepiemēro, ja attiecīgā apstrāde ir vajadzīga būtisku sabiedrības interešu dēļ, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, un tai ir jābūt samērīgai ar izvirzīto mērķi, jārespektē tiesību uz datu aizsardzību būtība un jāparedz piemēroti un konkrēti pasākumi datu subjekta pamattiesību un interešu aizsardzībai.
- 343 Tādējādi no VDAR 9. panta formulējuma izriet, ka minētajā tiesību normā noteiktais aizliegums, neskarot šajā regulā paredzētos izņēmumus, ir piemērojams šajā pašā tiesību normā paredzēto īpašo kategoriju datu jebkādi apstrādei un visiem pārziniem, kas veic šādu apstrādi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. septembris, *GC u.c. (Atsauču uz sensitīviem datiem atsaistīšana)*, C-136/17, EU:C:2019:773, 42. punkts).

- 344 Lai noteiktu, vai apstrīdētās valsts tiesību normas ietilpst VDAR 9. panta piemērošanas jomā, vispirms jāatgādina, ka šī tiesību norma ir piemērojama apstrādei, kas attiecas ne tikai uz datiem, kuri pēc savas būtības ir sensitīvi dati un uz kuriem attiecas minētais pants, bet arī uz datiem, kas ar intelektuālu dedukcijas vai sasaistīšanas darbību palīdzību šāda veida informāciju izpauž netieši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 123. punkts).
- 345 Tāpat jāatgādina, kā Tiesa ir nospriedusi, ka jēdziena “sensitīvi dati” plašu interpretāciju apstiprina šā sprieduma 316. punktā atgādinātais VDAR mērķis nodrošināt fizisko personu pamatbrīvību un pamattiesību, it īpaši to tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību saistībā ar viņu personas datu apstrādi, augstu aizsardzības līmeni. Šāda interpretācija atbilst arī VDAR 9. panta 1. punkta mērķim nodrošināt labāku aizsardzību pret apstrādi, kas apstrādājamo datu īpašas sensitivitātes dēļ var būt Hartas 7. un 8. pantā garantēto pamattiesību uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību īpaši smags aizskārums, kā tas izriet no šīs pašas regulas 51. apsvēruma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 125. un 126. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 346 Šajā lietā jākonstatē, ka grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a panta 1. punkta 3. apakšpunktā paredzētās informācijas par tiesneša agrāko “piederību” “politiskajai partijai” un tajā pildītajiem “amata pienākumiem” vākšana un ievietošana tiešsaistē ir apstrāde, kas var atklāt attiecīgās personas politiskos uzskatus VDAR 9. panta 1. punkta izpratnē.
- 347 Attiecībā uz informāciju par tiesneša agrāko vai pašreizējo “piederību” kādai “apvienībai” un “amata pienākumiem”, ko šis tiesnesis pilda šajā apvienībā, vai par agrāk pildītajiem vai pašreizējiem “pienākumiem”, kuras viņš pilda kādā “bezpeļņas fondā”, kas minēti Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a panta 1. punkta 1. un 2. apakšpunktā, jākonstatē – tāpat kā to darījis ģenerāladvokāts secinājumu 244. un 245. punktā –, ka, ņemot vērā Polijas likumdevēja šādi izmantotā formulējuma ļoti plašo un neprecīzo raksturu, šādas informācijas vākšana un ievietošana tiešsaistē atkarībā no attiecīgo apvienību un fondu konkrētās būtības var atklāt attiecīgo personu reliģisko vai filozofisko pārliecību VDAR 9. panta 1. punkta izpratnē, kā to apgalvo Komisija.
- 348 No tā izriet, ka, lai izvairītos no 9. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma, apstrīdētajām valsts tiesību normām ir jāatbilst vienam no 9. panta 2. punktā minētajiem gadījumiem un jāizpilda tajā minētās prasības, proti, šajā gadījumā – VDAR 9. panta 2. punkta g) apakšpunktā paredzētās prasības.
- 349 No visa iepriekš minētā izriet, ka, tā kā apstrīdētās valsts tiesību normas ietilpst VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta un 9. panta 1. punkta, kā arī Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta piemērošanas jomā, to iespējamais pamatojums tagad ir jāizvērtē, ņemot vērā šīs regulas 6. panta 3. punktu un 9. panta 2. punkta g) apakšpunktu, kā arī Hartas 52. panta 1. punktu.
- 350 Šajā ziņā no šā sprieduma 334., 337. un 342. punkta izriet, ka, lai apstrīdētās valsts tiesību normas – kā attiecīgo personas datu apstrādes juridiskais pamats – atbilstu prasībām, kas attiecīgi izriet no Hartas 52. panta 1. punkta, VDAR 6. panta 3. punkta un 9. panta 2. punkta g) apakšpunkta, šai apstrādei tostarp ir jāatbilst sabiedrības interešu mērķim un tai ir jābūt samērīgai ar šādi izvirzīto leģitīmo mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 73. punkts).

- 351 Šajā lietā Komisija prasības pieteikumā apgalvo, ka no pamatojuma izklāsta saistībā ar projektu, kurā tika pieņemts Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 88.a pants, izriet, ka šī projekta pamatā bija vēlme saglabāt tiesnešu politisko neitralitāti un objektivitāti, sabiedrības uzticēšanos šai objektivitātei un, visbeidzot, cieņu pret viņu pildītajiem amata pienākumiem.
- 352 Aizstāvībai Polijas Republika, lai pamatotu apstrīdēto valsts tiesību normu pieņemšanu, atsaucās uz mērķi stiprināt tiesnešu politisko neitralitāti un objektivitāti un tiesību subjektu uzticēšanos šai objektivitātei, vienlaikus attiecībā uz šo politisko neitralitāti precizējot, ka šajā lietā šo valsts tiesību normu mērķis konkrētāk ir ļaut tiesību subjektiem būt informētiem par attiecīgo tiesnešu līdzšinējo politisko darbību, ja šī darbība var radīt šaubas par tiesneša objektivitāti konkrētajā lietā un līdz ar to izraisīt viņa iespējamu noraidīšanu.
- 353 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka Polijas Republikas šādi apgalvotais mērķis – nodrošināt tiesnešu politisko neitralitāti un objektivitāti un samazināt risku, ka, pildot amata pienākumus, šos tiesnešus varētu ietekmēt apsvērumi, kas saistīti ar privātām vai politiskām interesēm, kā uzsvērts šā sprieduma 340. punktā, – neapšaubāmi ir sabiedrības interesēs un līdz ar to – leģitīms (pēc analogijas skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 75. un 76. punkts). Tas pats attiecas uz mērķi stiprināt tiesību subjektu uzticību šādas objektivitātes esamībai.
- 354 Proti, kā Tiesa ir vairākkārt uzsvērusi, šī prasība par tiesu neatkarību un objektivitāti, kas ir nesaraujami saistīta ar tiesas spriešanas uzdevumu, ietilpst pamattiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un uz lietas taisnīgu izskatīšanu būtiskajā saturā, un tai ir kardināla nozīme kā garantijai, ka tiek aizsargātas visas tiesības, kuras tiesību subjektiem izriet no Savienības tiesībām, un saglabātas LES 2. pantā izklāstītās dalībvalstu kopējās vērtības, tostarp tiesiskuma vērtība (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 20. aprīlis, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, 51. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 29. marts, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, 94. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 355 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbilstoši Savienības tiesībām nepieciešamās neatkarības un objektivitātes garantijas tādad ir balstītas uz premisu, ka pastāv tādi noteikumi – tostarp par tiesas sastāvu un tās locekļu noraidīšanas iemesliem –, kuri ļauj kļūdēt jebkādas tiesību subjektu pamatotas šaubas par šīs tiesas ārēju neietekmējamību un par tās neitralitāti pret izvērtējamajām interesēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 29. marts, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, 95. punkts un tajā minētā judikatūra). Kā atgādināts šā sprieduma [94]. punktā, šiem noteikumiem it īpaši ir jāļauj izslēgt ne tik tiesas ietekmes formas, kuras varētu iespaidot attiecīgo tiesnešu lēmumus un tādējādi – novērst šķietamo viņu neatkarības vai objektivitātes neesamību, kas varētu apdraudēt uzticēšanos, kāda tiesai ir jārada tiesību subjektiem demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī.
- 356 No tā izriet, ka mērķis, kuru, kā šajā lietā apgalvo Polijas Republika, tā esot vēlējusies sasniegt, pats par sevi atbilst Savienības atzītam vispārējo interešu mērķim Hartas 52. panta 1. punkta izpratnē vai arī sabiedrības interešu mērķim, un tādad ir leģitīms VDAR 6. panta 3. punkta izpratnē, jo šādas sabiedrības intereses turklāt var kvalificēt kā “būtiskas” šīs regulas 9. panta 2. punkta g) apakšpunkta izpratnē.
- 357 Līdz ar to atbilstoši Savienības tiesību normās noteiktajam šāds mērķis ļauj ierobežot Hartas 7. un 8. pantā garantēto tiesību izmantošanu, ja vien šie ierobežojumi citastarp patiesi atbilst šim mērķim un ir ar to samērīgi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 81. punkts).

- 358 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai pasākumi, no kuriem izriet iejaukšanās Hartas 7. un 8. pantā garantētajās tiesībās, būtu samērīgi, ir jāievēro piemērotības un nepieciešamības prasības, kā arī prasība par šo pasākumu samērīgumu ar sasniedzamo mērķi (spriedums, 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 63. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 359 Konkrētāk – atkāpes no personas datu aizsardzības un tās ierobežojumi tiek īstenoti tikai strikti nepieciešamajā apmērā, ņemot vērā, ka tad, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, lai sasniegtu izvirzītos leģitīmos mērķus, ir jāizvēlas vismazāk ierobežojošais. Turklāt vispārējā interešu mērķa sasniegšanā nedrīkst ņemt vērā faktu, ka tas ir jāsaskaņo ar pamattiesībām, kuras pasākums skar, panākot līdzsvaru starp vispārējo interešu mērķi, no vienas puses, un attiecīgajām tiesībām, no otras puses, lai nodrošinātu, ka šā pasākuma radītās neērtības nav nesamērīgas ar sasniedzamajiem mērķiem. Tādējādi iespēja attaisnot Hartas 7. un 8. pantā garantēto tiesību ierobežojumu ir jāizvērtē, izsverot, cik būtisku iejaukšanos šis ierobežojums rada, un pārbaudot, vai šā ierobežojuma vispārējo interešu mērķa svarīgums ir samērīgs ar šīs iejaukšanās būtiskumu (spriedumi, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 98. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 64. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 360 Līdzīgi VDAR 39. apsvērumā it īpaši ir uzsvērts, ka nosacījums par nepieciešamību ir izpildīts tad, ja izvirzīto vispārējo interešu mērķi saprātīgi un tikpat efektīvi nevar sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu attiecīgo personu pamattiesības, it īpaši Hartas 7. un 8. pantā garantētās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību, un atkāpes no šādu datu aizsardzības principa un tā ierobežojumi ir piemērojami tikai, ciktāl tas ir strikti nepieciešams (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 361 Šādos apstākļos jāpārbauda, pirmkārt, vai apstrīdētās valsts tiesību normas, pieņemot, ka tām patiesi ir Polijas Republikas apgalvotais vispārējo interešu mērķis, ir piemērotas minētā mērķa sasniegšanai. Attiecīgā gadījumā būs jāpārbauda, otrkārt, vai iejaukšanās Hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās, kas izriet no šīm valsts tiesību normām, ir ierobežota ar strikti nepieciešamo tādā ziņā, ka minēto mērķi saprātīgi nevarētu tikpat efektīvi sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu šīs pamattiesības, un, treškārt, vai šī iejaukšanās nav nesamērīga ar šo mērķi, kas it īpaši nozīmē, ka ir jāpanāk līdzsvars starp šā mērķa nozīmīgumu un minētās iejaukšanās smagumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 66. punkts).
- 362 Pirmkārt, attiecībā uz jautājumu par to, vai ar attiecīgo deklarāciju palīdzību savāktās informācijas publicēšana *Biuletyn Informacji Publicznej* ir piemērota, lai sasniegtu šajā lietā izvirzīto vispārējo interešu mērķi, ir jākonstatē, ka Polijas Republika nav sniegusi skaidrus un konkrētus paskaidrojumus, kas norādītu, kādu iemeslu dēļ informācijas par personas piederību politiskajai partijai pirms tās iecelšanas tiesneša amatā un pildot amata pienākumus pirms 1989. gada 29. decembra obligāta ievietošana tiešsaistē šobrīd varētu palīdzēt nostiprināt tiesību subjektu tiesības uz to, lai tos uzklautu tiesa, kas atbilst objektivitātes prasībai, un viņu uzticēšanos šādai objektivitātei.
- 363 Šajā ziņā turklāt jāatgādina, ka Tiesa jau ir vispārīgāk nospriedusi, ka apstākļi, kuri saistīti ar tiesneša pirmreizējo iecelšanu amatā, kas notikusi laikposmā, kurā pastāvēja Polijas Tautas Republikas nedemokrātisks režīms, paši par sevi nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas tiesību

subjektiem var radīt pamatotas un nopietnas šaubas par šā tiesneša neatkarību un objektivitāti, viņam vēlāk pildot tiesas spriešanas funkcijas (spriedums, 2022. gada 29. marts, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, 82.–84. un 107. punkts).

- 364 Turklāt tādu valsts tiesību normu pieņemšana, kuras Komisija ir apstrīdējusi piektajā iebildumā un kuras – tāpat kā pirmajā un trešajā iebildumā minētās – ir ietvertas Grozījumu likumā, kurš pieņemts steidzamības kārtā un šā sprieduma 141.–145. un 291. punktā aprakstītajā kontekstā, ļauj uzskatīt, ka apgalvo Komisija, ka šīs tiesību normas, ciktāl tās attiecas uz informāciju par tiesnešu piederību politiskajai partijai pirms viņu iecelšanas un pildot amata pienākumus pirms 1989. gada 29. decembra, patiesībā tika pieņemtas, lai kaitētu attiecīgo tiesnešu profesionālajai reputācijai un tiesību subjektu uztverei par šiem tiesnešiem vai arī lai stigmatizētu šos tiesnešus un tādējādi traucētu to karjeras attīstību.
- 365 No iepriekš minētā izriet, ka, ciktāl apstrīdētās valsts tiesību normas attiecas uz šādu informāciju, ar pienākumu norādīt attiecīgās politiskās partijas nosaukumu, pildāmos amata pienākumus un laikposmu, kurā persona tajā darbojusies, proti, personas datus, kas turklāt ir “sensitīvi” VDAR 9. panta izpratnē, šis valsts tiesību normas, pat pieņemot, ka tās patiešām ir vērstas uz to, lai sasniegtu šajā lietā apgalvoto leģitīmo mērķi, katrā ziņā nav piemērotas šā mērķa sasniegšanai.
- 366 Konstatējumi šā sprieduma 362.–365. punktā ir pietiekami, lai izslēgtu, ka, ciktāl apstrīdētajās valsts tiesību normās ir paredzēta informācijas par personas piederību politiskajai partijai pirms tās iecelšanas tiesneša amatā un pildot amata pienākumus pirms 1989. gada 29. decembra vākšana un tās ievietošana tiešsaistē, šis valsts tiesību normas varētu atbilst prasībām, kas izriet no samērīguma principa, kurš noteikts Hartas 52. panta 1. punktā, kā arī VDAR 6. panta 3. punktā un 9. panta 2. punkta g) apakšpunktā. No tā izriet, ka, ciktāl minētās valsts tiesību normas attiecas uz šādu informāciju, ar tām ir pārkāptas gan VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta, 6. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta, gan Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta normas.
- 367 Savukārt attiecībā uz citu informāciju, kas minēta apstrīdētajās valsts tiesību normās, proti, to, kas attiecas uz pašreizēju vai agrāku dalību apvienībās un pienākumu pildīšanu tajās vai bezpeļņas fondos, *a priori* nevar izslēgt, ka šādas informācijas ievietošana tiešsaistē palīdz atklāt iespējamus interešu konfliktus, kas var ietekmēt attiecīgo tiesnešu amata pienākumu izpildi konkrēto lietu izskatīšanas laikā, objektīvi pildot savus amata pienākumus, un tādējādi – nostiprināt tiesību subjektu uzticēšanos tiesu iestāžu darbam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 83. punkts).
- 368 Tāpēc, otrkārt, ir jāpārbauda, vai Polijas Republikas apgalvoto mērķi varētu saprātīgi tikpat efektīvi sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu attiecīgo tiesnešu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību, un vai attiecīgā iejaukšanās nav nesamērīga ar šo mērķi, kas tostarp nozīmē, ka ir jāpanāk līdzsvars starp šā mērķa nozīmīgumu un minētās iejaukšanās smagumu.
- 369 Šādi vērtējumi tostarp ir jāveic, ņemot vērā visus attiecīgajai dalībvalstij raksturīgos tiesiskos un faktiskos apstākļus, piemēram, to, vai pastāv citi objektivitātes garantēšanai un interešu konfliktu novēršanai paredzēti pasākumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 86. punkts).

- 370 Šajā ziņā, lai gan, protams, kā apgalvo Komisija un kā izriet no šā sprieduma 300. punkta, jau pastāv dažādas valsts tiesību normas, lai nostiprinātu un palīdzētu garantēt tiesnešu objektivitāti Polijā, no tā tomēr neizriet, ka pasākumi, kuru mērķis būtu vēl vairāk stiprināt šo objektivitāti, tostarp objektivitātes šķietamību un tiesību subjektu uzticēšanos šai objektivitātei, būtu jāuzskata par tādiem, kas pārsniedz to, kas nepieciešams šiem mērķiem.
- 371 Turklāt tas, ka attiecīgā informācija tiek padarīta pieejama iestādēm, kurām ir jāizvērtē vai jānovērš iespējamie interešu konflikti, kā norāda Komisija, ne vienmēr ļauj tiesību subjektiem pašiem iepazīties ar šo informāciju un atklāt iespējamu šādu konfliktu esamību, kas izriet no šīs informācijas, un vajadzības gadījumā atsaukties uz minēto informāciju, lai lūgtu noraidīt tiesnesi, kuram ir jāizspriež noteiktā lieta. Tāpat arī minētās informācijas ievietošana tiešsaistē principā ir tāda, kas ļauj tiesību subjektiem iegūt šo informāciju pilnīgi pārskatāmi un bez pienākuma veikt darbības, lai ievāktu ziņas par personām, kurām ir jāizšķir strīdi, kuros tie piedalās. Šāda pārskatāmība vienlaikus var palīdzēt stiprināt šo tiesību subjektu uzticēšanos tiesu sistēmai.
- 372 Tomēr, pirmām kārtām, ir jānorāda, ka šajā gadījumā attiecīgie personas dati tostarp attiecas uz laikposmiem pirms datuma, no kura tiesnesim ir pienākums sniegt deklarāciju saskaņā ar apstrīdētajām valsts tiesību normām, neatkarīgi no tā, cik sens ir attiecīgais laikposms. Tā kā šādiem agrākajiem laikposmiem nav noteikts vismaz ierobežojums laikā, nevar pamatoti uzskatīt, ka – tā kā minētie pasākumi attiecas uz šādiem agrākiem laikposmiem – tie ir ierobežoti ar to, kas ir strikti nepieciešams, lai stiprinātu tiesību subjektu tiesības, lai konkrēto lietu izskata tiesa, kas atbilst objektivitātes prasībai, kā arī viņu uzticēšanos šai objektivitātei.
- 373 Otrām kārtām, ņemot vērā šā sprieduma 359. punktā minēto judikatūru, lai izvērtētu Komisijas apstrīdētās apstrādes samērīgumu, ir jāizvērtē arī tas, cik smagu iejaukšanos pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību rada šī apstrāde, un jāpārbauda, vai šīs apstrādes vispārējo interešu mērķa svarīgums ir samērīgs ar šīs iejaukšanās smagumu.
- 374 Lai novērtētu šīs iejaukšanās smagumu, jāņem vērā tostarp attiecīgo personas datu raksturs, it īpaši to iespējami sensitīvais raksturs, kā arī attiecīgo datu apstrādes veids un konkrētā kārtība, it īpaši to personu skaits, kurām ir piekļuve šiem datiem, un šīs piekļuves kārtība (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 99. punkts un tajā minētā judikatūra). Kā uzsvērts šā sprieduma 369. punktā, šajā nolūkā ir jāņem vērā arī visi attiecīgajai dalībvalstij raksturīgie tiesiskie un faktiskie apstākļi.
- 375 Šajā lietā jānorāda, pirmkārt, ka attiecīgās personiskās informācijas ievietošana tiešsaistē – atkarībā no attiecīgo apvienību vai bezpeļņas fondu mērķa – var atklāt informāciju par noteiktiem attiecīgo tiesnešu privātās dzīves sensitīviem aspektiem, it īpaši viņu reliģisko vai filozofisko pārliecību, un tādējādi šāda informācija, kā konstatēts iepriekš, ietilpst VDAR 9. panta 1. punkta piemērošanas jomā.
- 376 Otrkārt, jānorāda, ka attiecīgo personas datu apstrādes dēļ šie dati internetā tiek padarīti brīvi pieejami plašai sabiedrībai un līdz ar to potenciāli neierobežotam personu skaitam, tādējādi šī apstrāde personām, kuras ar norādīto vispārējo interešu mērķi – nodrošināt tiesnešu objektivitāti un novērst viņu interešu konfliktus – nesaistītu iemeslu dēļ vēlas iegūt informāciju par deklarācijas iesniedzēja personisko situāciju, var ļaut brīvi piekļūt minētajiem datiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. novembris, *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 un C-601/20, EU:C:2022:912, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 377 Treškārt, jāņem vērā arī tas – kā norādījusi Komisija un kā uzsvērts šā sprieduma 364. punktā –, ka attiecīgās dalībvalsts īpašajā kontekstā, kurā ir pieņemtas apstrīdētās valsts tiesību normas, attiecīgo personas datu ievietošana tiešsaistē var, piemēram, radīt attiecīgajiem tiesnešiem nevajadzīgu stigmatizācijas risku, neattaisnoti ietekmējot to, kā gan tiesību subjekti, gan sabiedrība vispār uztver šos tiesnešus, kā arī risku, ka to karjeras attīstība varētu tikt nepamatoti traucēta.
- 378 Tātad tāda personas datu apstrāde, kāda ieviesta ar apstrīdētajām valsts tiesību normām, ir jāuzskata par īpaši smagu iejaukšanos datu subjektu pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un to personas datu aizsardzību, kas nostiprinātas Hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktā.
- 379 Tādējādi šīs iejaukšanās smagums ir jālīdzsvaro ar apgalvotā vispārējo interešu mērķa – nodrošināt tiesnešu objektivitāti, tostarp šķietamu objektivitāti, un novērst viņu interešu konfliktus – nozīmīgumu, vienlaikus palielinot pārskatāmību un tiesību subjektu uzticēšanos šai objektivitātei.
- 380 Šajā nolūkā it īpaši jāņem vērā risks, ko šādi esot paredzēts apkarot, esamība un apmērs un ar apstrīdētajām valsts tiesību normām patiesi sasniedzamie mērķi, it īpaši ņemot vērā kontekstu, kādā tās pieņemtas, un tādēļ šo mērķu, no vienas puses, un attiecīgo personu tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību un viņu personas datu aizsardzību, no otras puses, līdzsvarošanas rezultāts ne vienmēr ir vienāds visās dalībvalstīs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 110. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 381 Šajā lietā jākonstatē, ka, ņemot vērā jau minēto vispārējo un īpašo valsts kontekstu, kurā iekļaujas apstrīdētās valsts tiesību normas, un īpaši smagās sekas, kādas attiecīgajiem tiesnešiem var izrietēt no šīm valsts tiesību normām, iejaukšanās, ko rada attiecīgo personas datu ievietošana tiešsaistē, nav līdzsvarota ar izvirzīto vispārējo interešu mērķi.
- 382 Salīdzinot ar *status quo ante*, kas izriet no iepriekš pastāvošajām valsts tiesību normām, attiecīgo personas datu ievietošana tiešsaistē ir potenciāli būtiska iejaukšanās Hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktā garantētajās pamattiesībās, un šajā lietā šī iejaukšanās nevar tikt attaisnota ar iespējamām ieguvumiem, kādi no tā varētu izrietēt saistībā ar tiesnešu interešu konfliktu novēršanu un uzticības šo tiesnešu objektivitātei palielināšanu.
- 383 Šajā kontekstā turklāt jāuzsver, ka saskaņā ar noteikumiem, kas ir vispārpiemērojami tiesnešu statusam un amata pienākumu pildīšanai, katram tiesnesim ir pienākums atturēties no jebkādas lietas izskatīšanas, kurā tāds apstāklis kā tiesneša pašreizējā vai agrākā piederība kādai apvienībai vai pienākumu pildīšanai tajā vai bezpeļņas fondā šobrīd vai agrāk varētu legītimī radīt šaubas par viņa objektivitāti.
- 384 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jākonstatē, ka ar apstrīdētajām tiesību normām gan VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunkta, 6. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta, gan Hartas 7. panta un 8. panta 1. punkta normas tiek pārkāptas arī, ciktāl tās attiecas uz tādu personas datu vākšanu un ievietošanu tiešsaistē, kuri attiecas uz piederību apvienībām un pienākumu pildīšanu tajās vai bezpeļņas fondos šobrīd vai agrāk.
- 385 Šādos apstākļos piektais iebildums pilnībā jāatzīst par pamatotu, ciktāl tas attiecas uz šo Savienības tiesību normu pārkāpumu.

386 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, jākonstatē:

- piešķirot Disciplinārlietu palātai – kuras neatkarība un objektivitāte nav nodrošinātas – pilnvaras izskatīt lietas, kas tieši ietekmē tiesnešu un tiesnešu palīgu statusu un amata pienākumu izpildi, tādas kā, pirmām kārtām, lietas par pieprasījumiem atļaut uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem un tiesnešu palīgiem vai viņus apcietināt, kā arī, otrām kārtām, lietas darba tiesību un sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešiem un lietas par šo tiesnešu pensionēšanu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai;
- pieņemot un atstājot spēkā grozītā Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu un grozītā Likuma par Augstāko tiesu 72. panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem par disciplinārpārkāpumu ir ļauts atzīt pārbaudi par Savienības prasību izpildi attiecībā uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam;
- pieņemot un atstājot spēkā Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a panta 1. un 2. punktu un 55. panta 4. punktu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 26. panta 3. punktu un 29. panta 2. un 3. punktu, Grozītā likuma par administratīvajām tiesām 5. panta 1.a un 1.b punktu, kā arī Grozījumu likuma 8. pantu, atbilstoši kuriem valsts tiesas nedrīkst pārbaudīt atbilstību Eiropas Savienības prasībām par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas noteikumiem kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam;
- pieņemot un atstājot spēkā grozītā Likuma par Augstāko tiesu 26. panta 2. un 4.–6. punktu un 82. panta 2.–5. punktu, kā arī Grozījumu likuma 10. pantu, ar kuriem iebildumu un tiesību jautājumu par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību izskatīšana nodota Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas ekskluzīvajā kompetencē, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas noteikumiem kopsakarā ar Hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam un Savienības tiesību pārākuma principam;
- pieņemot un atstājot spēkā Grozītā likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju 88.a pantu, Grozītā likuma par Augstāko tiesu 45. panta 3. punktu un Grozītā likuma par administratīvo tiesu organizāciju 8. panta 2. punktu, Polijas Republika ir pārkāpusi tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesības uz personas datu aizsardzību, kas garantētas Hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktā, kā arī VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunktā, 6. panta 3. punktā un 9. panta 1. punktā.

387 Pārējā daļā, proti, ciktāl Komisija pirmajā iebildumā lūdz konstatēt LESD 267. panta pārkāpumu, prasību noraidīt.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 388 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir lūgusi piespriež Polijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai šis spriedums lielā mērā ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Polijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.
- 389 Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 1. punktu Beļģijas Karaliste, Dānijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Somijas Republika un Zviedrijas Karaliste savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Piešķirot *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija) Disciplinārlietu palātai – kuras neatkarība un objektivitāte nav nodrošinātas – pilnvaras izskatīt lietas, kuras tieši ietekmē tiesnešu un tiesnešu palīgu statusu un amata pienākumu izpildi, tādas kā, pirmām kārtām, lietas par pieprasījumiem atļaut uzsākt kriminālprocesu pret tiesnešiem un tiesnešu palīgiem vai viņus apcietināt, kā arī, otrām kārtām, lietas darba tiesību un sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešiem un lietas par šo tiesnešu pensionēšanu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai.
- 2) Pieņemot un atstājot spēkā 2001. gada 27. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju), kas grozīts ar 2019. gada 20. decembra *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, Likumā par Augstāko tiesu un dažos citos likumos), 107. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu un 2017. gada 8. decembra *ustawa o Sądzie Najwyższym* (Likums par Augstāko tiesu), kas grozīts ar šo 2019. gada 20. decembra likumu), 72. panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem par disciplinārpārkāpumu ir ļauts atzīt pārbaudi par Savienības prasību izpildi attiecībā uz neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam.
- 3) Pieņemot un atstājot spēkā Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, kas grozīts ar iepriekš minēto 2019. gada 20. decembra likumu, 42.a panta 1. un 2. punktu un 55. panta 4. punktu, Likuma par Augstāko tiesu, kas grozīts ar minēto 2019. gada 20. decembra likumu, 26. panta 3. punktu un 29. panta 2. un 3. punktu, 2002. gada 25. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Likums par administratīvo tiesu organizāciju), kas grozīts ar šo pašu 2019. gada 20. decembra likumu, 5. panta 1.a un 1.b punktu, kā arī pēdējā minētā likuma 8. pantu, atbilstoši kuriem valsts tiesas nedrīkst pārbaudīt atbilstību Eiropas Savienības prasībām par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas noteikumiem kopsakarā ar Pamattiesību hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam.

- 4) Pieņemot un atstājot spēkā Likuma par Augstāko tiesu, kas grozīts ar iepriekš minēto 2019. gada 20. decembra likumu, 26. panta 2. un 4.–6. punktu un 82. panta 2.–5. punktu, kā arī pēdējā minētā likuma 10. pantu, ar kuriem iebildumu un tiesību jautājumu par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību izskatīšana nodota *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un sabiedrisko lietu palāta, Polija) ekskluzīvajā kompetencē, Polijas Republika nav izpildījusi pienākumus atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrās daļas noteikumiem kopsakarā ar Pamattiesību hartas 47. pantu, kā arī atbilstoši LESD 267. pantam un Savienības tiesību pārākuma principam.
- 5) Pieņemot un atstājot spēkā Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, kas grozīts ar iepriekš minēto 2019. gada 20. decembra likumu, 88.a pantu, Likuma par Augstāko tiesu, kas grozīts ar minēto 2019. gada 20. decembra likumu, 45. panta 3. punktu un Likuma par administratīvo tiesu organizāciju, kas grozīts ar šo pašu 2019. gada 20. decembra likumu, 8. panta 2. punktu, Polijas Republika ir pārkāpusi tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesības uz personas datu aizsardzību, kas garantētas Pamattiesību hartas 7. pantā un 8. panta 1. punktā, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 6. panta 1. punkta pirmās daļas c) un e) apakšpunktā, 6. panta 3. punktā un 9. panta 1. punktā.
- 6) Prasību pārējā daļā noraidīt.
- 7) Polijas Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.
- 8) Beļģijas Karaliste, Dānijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Somijas Republika un Zviedrijas Karaliste savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

[Paraksti]

ⁱ — Tekstā pēc sākotnējās elektroniskās publikācijas ir veikti valodiski labojumi